

Euroopan unionin
neuvosto

Toimielinten välinen asia:
2025/0810 (NLE)

Bryssel,
(OR. en)

12464/25
ADD 5

LIMITE

COLAC 141

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: ...

MARKKINOILLE PÄÄSYÄ KOSKEVAT SITOUMUKSET

SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET

1. Tämän liitteen lisäyksissä olevassa osapuolen luettelossa vahvistetaan markkinoille pääsyä koskevat sitoumukset, jotka kyseinen osapuoli tekee 10.6 artiklan (Markkinoille pääsy) tai 11.4 artiklan (Markkinoille pääsy) nojalla.

2. Tässä liitteessä
 - a) ilmaisulla 'CMAP' tarkoitetaan Meksikon toimiala- ja tuoteluokituksen (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos), sellaisena kuin kansallinen tilasto- ja maantiedeinstituutti (Instituto Nacional de Estadística y Geografía) on sen hyväksynyt vuoden 1994 Meksikon toimiala- ja tuoteluokituksessa (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos), numeroita;

 - b) ilmaisulla 'CPC' tarkoitetaan yhteiseen tavaraluokitukseen (Central Products Classification) sellaisena kuin Yhdistyneiden kansakuntien tilastokomissio on sen hyväksynyt (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, No. 77, Provisional Central Product Classification, 1991), numeroita; ja

- c) ilmaisulla 'ISIC' tarkoitetaan kaikkia toimialoja koskevan kansainvälisen toimialaluokitusstandardin, sellaisena kuin Yhdistyneiden kansakuntien tilastokomissio on sen hyväksynyt (Statistical Papers, Series M, No. 4, ISIC REV 3.1, 2002), numeroita.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen markkinoille pääsyä koskevat sitoumukset eivät kata tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla toimialoilla tai osa-aloilla harjoitettavaa taloudellista toimintaa, jota ei mainita luettelossa.
4. Osapuolen luettelo ei rajoita osapuolten GATS-sopimuksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia.
5. Jokainen taulukon kohta sisältää seuraavat osat:
- a) "Toimiala", joka viittaa kohdassa tarkoitettuun yleiseen toimialaan;
- b) "Osa-ala", joka viittaa sitoumuksen kohteena olevaan **täsmällisempään** alaan tai toimintoon tapauksen mukaan CMAP-, CPC- tai ISIC-luokituksen mukaisesti;
- c) "Markkinoille pääsyn rajoitukset", joissa täsmennetään sovellettavat rajoitukset – mukaan lukien mahdollisuus säilyttää voimassa olevat toimenpiteet, jos niin täsmennetään, tai hyväksyä uusia tai rajoittavampia toimenpiteitä, jos markkinoille pääsyä koskevia sitoumuksia ei ole – jotka eivät ole 10.6 artiklassa (Markkinoille pääsy) tai 11.4 artiklassa (Markkinoille pääsy) vahvistettujen velvoitteiden mukaisia.

6. Kohdan tulkinnassa otetaan huomioon kohdan kaikki osat.
7. Euroopan unionin tasolla tehtyä sitoumusta sovelletaan Euroopan unionin toimenpiteeseen, jäsenvaltion toimenpiteeseen kansallisella tasolla sekä valtion toimenpiteeseen jäsenvaltiossa, paitsi jos sitoumuksessa suljetaan pois jokin jäsenvaltio.
8. Meksikon tai Euroopan unionin jäsenvaltion kansallisella tasolla tekemää sitoumusta sovelletaan kyseisen maan keskus-, alue- tai paikallishallinnon toimenpiteeseen.
9. Tämä liite sisältää ainoastaan sellaisia markkinoille pääsyn rajoituksia, jotka eivät ole syrjiviä.
10. Selkeyden vuoksi todetaan, että seuraavat toimenpiteet eivät ole 10.6 artiklassa (Markkinoille pääsy) ja 11.4 artiklassa (Markkinoille pääsy) tarkoitettuja markkinoille pääsyn rajoituksia, edellyttäen, että ne ovat syrjimättömiä:
 - a) toimenpiteet, jotka edellyttävät infrastruktuurin omistuksen erottamista kyseisen infrastruktuurin kautta tarjottavien tavaroiden tai palvelujen omistuksesta tasapuolisen kilpailun turvaamiseksi esimerkiksi, energia-, liikenne- ja televiestintäalalla;
 - b) toimenpiteet, joilla rajoitetaan omistuksen keskittymistä tasapuolisen kilpailun turvaamiseksi;

- c) toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan luonnonvarojen ja ympäristön säilyminen ja suojele, mukaan luettuina rajoitukset, jotka koskevat käyttöoikeuksien saatavuutta, määrää ja laajuutta, sekä keskeyttämisen tai kiellon määrääminen;
 - d) toimenpiteet, joilla rajoitetaan myönnettävien lupien määrää teknisten tai fyysisten rajoitusten, kuten televiestintätaajuuksien, vuoksi; tai
 - e) toimenpiteet, joissa edellytetään, että tietyllä prosenttiosuudella yrityksen osakkeenomistajista, omistajista, osakkaista tai johtajista on pätevyys harjoittaa esimerkiksi lakimiehen tai kirjanpitäjän ammattia tai että he toimivat tällaisessa ammatissa.
11. Jäljempänä olevassa Euroopan unionin luettelossa käytetään seuraavia lyhenteitä:

AT Itävalta

BE Belgia¹

BG Bulgaria

CY Kypros

CZ Tšekki

¹ Belgian varauksia sovellettaessa keskustaso kattaa liittovaltion hallinnon sekä alueiden ja kuntien hallinnot, koska niillä kaikilla on yhtäläinen lainsäädäntövalta.

DE Saksa

DK Tanska

EE Viro

ETA Euroopan talousalue

EL Kreikka

ES Espanja

EU Euroopan unioni ja kaikki sen jäsenvaltiot

FI Suomi²

FR Ranska

HR Kroatia

HU Unkari

² Suomen varaumia sovellettaessa hallinnon aluetasolla tarkoitetaan Ahvenanmaata.

IE Irlanti

IT Italia

LT Liettua

LU Luxemburg

LV Latvia

MT Malta

NL Alankomaat

PL Puola

PT Portugali

RO Romania

SE Ruotsi

SI Slovenia

SK Slovakia

12. Meksikon luettelossa sarakkeessa ”Markkinoille pääsyn rajoitukset”:

- a) ”1)” viittaa palvelun tarjoamiseen Euroopan unionin alueelta Meksikon alueelle;
- b) ”2)” viittaa Euroopan unionin henkilön tarjoamaan palveluun Meksikon henkilölle Euroopan unionin alueella;
- c) ”3)” viittaa Euroopan unionin sijoittajan tarjoamaan palveluun Meksikon alueella tai tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaan sijoitukseen;
- d) ”4)” viittaa Euroopan unionin luonnollisen henkilön tarjoamaan palveluun Meksikon alueella.

MARKKINOILLE PÄÄSYÄ KOSKEVAT SITOUMUKSET

EU:N LUETTELO

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-1 – Kaikki toimialat	
Kaupallinen läsnäolo	Investointien osalta: EU: Myydessään tai luovuttaessaan terveydenhuolto-, sosiaali- tai koulutuspalveluja (CPC 93 ja 92) tarjoavan, olemassa olevan valtionyrityksen tai julkisen vallan yhteisön pääomaosuuksia tai varoja jäsenvaltio voi estää tällaisten pääomaosuuksien tai varojen omistuksen tai asettaa rajoituksia omistukselle sekä tällaisten pääomaosuuksien tai varojen omistajien määräysvallalle näin muotoutuneissa yrityksissä meksikolaisten sijoittajien tai niiden sijoitusten osalta. Kyseisen myynnin tai luovutuksen osalta mikä tahansa jäsenvaltio voi ottaa käyttöön tai pitää voimassa toimenpiteitä, joilla rajoitetaan palvelusuorittajien määrää.
	Investointien osalta: EU: Kansallisella tai paikallisella tasolla yleishyödyllisiksi palveluiksi katsottavat palvelut voidaan varata julkisille monopoleille tai yksinoikeudet saaneille yksityisille toiminnanharjoittajille.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Yleishyödyllisiä palveluja on muun muassa seuraavilla aloilla: tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut, yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden tutkimus- ja kehittämisspalvelut, tekniset testaus- ja analysointipalvelut, ympäristöpalvelut, terveyspalvelut, liikennepalvelut ja eri liikennemuotojen liitännäispalvelut. Yksinoikeudet tällaisiin palveluihin annetaan usein yksityisille toimijoille, esimerkiksi viranomaisilta toimiluvan saaneille toimijoille, sisällyttämällä niihin erityisiä palveluvelvoitteita. Koska yleishyödyllisiä palveluita tarjotaan usein myös keskustasoa alemmalla tasolla, yksityiskohtainen ja tyhjentävä alakohtainen luettelo ei ole käytännöllistä. Tätä varaumaa ei sovelleta televiestintään eikä tietokonepalveluihin ja niihin liittyviin palveluihin.</p> <p>BG: Tiettyyn taloudelliseen toimintaan, joka liittyy valtion omaisuuden tai muun julkisen omaisuuden hyödyntämiseen tai käyttöön, edellytetään toimilupia koskevan lain nojalla myönnetty toimilupa. Kaupallisissa yhtiöissä, joissa valtion tai kunnan pääomaosuus on suurempi kuin 50 prosenttia, transaktioiden toteuttaminen yhtiön käyttöomaisuuden käyttämiseksi sellaisen sopimuksen tekemiseen, joka koskee osakkuuden tai vuokraoikeuden hankkimista, yhteistä toimintaa, luottoa tai saamisten turvaamista taikka aiheuttaa vekseleistä syntyviä velvollisuuksia, edellyttää yksityistämismviraston tai muun kansallisen tai alueellisen elimen lupaa sen mukaan, mikä niistä on toimivaltainen viranomainen. Tätä varaumaa ei sovelleta kaivostoimintaan ja louhintaan, joihin sovelletaan erillistä varaumaa.</p> <p>HU: Kaupallinen läsnäolo on toteutettava rajavastuuyhtiön, osakeyhtiön tai edustuston muodossa. Sijoittautuminen ensiksi sivuliikkeenä on sallittu vain rahoituspalvelujen osalta.</p> <p>IT: Puolustuksen ja kansallisen turvallisuuden alalla toimivien yritysten suurten omistusosuuksien hankinta ja kuljetuspalvelujen sekä televiestintä- ja energiapalvelujen alalla toimivien yritysten strategisten omaisuuserien hankinta voivat edellyttää ministeriövaliokunnan puheenjohtajan hyväksyntää.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>IT: Valtiolla voi olla tiettyjä erityisvaltuuksia yrityksissä, jotka toimivat puolustuksen ja kansallisen turvallisuuden alalla sekä tietyissä strategisesti tärkeissä toiminnoissa energia-, liikenne- ja viestintäalalla. Tämä koskee kaikkia oikeushenkilöitä, jotka toteuttavat puolustuksen ja kansallisen turvallisuuden kannalta strategisesti tärkeitä pidettäviä toimia, ei pelkästään yksityistettyjä yhtiöitä.</p> <p>Jos puolustus tai kansallinen turvallisuus ovat vakavasti uhattuina, hallituksella on erityisvaltuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> a) asettaa ehtoja osakkeiden hankinnalle; b) käyttää veto-oikeutta päätöksiin, jotka koskevat erityistoimenpiteitä, kuten toimintojen siirtoja, sulautumisia, hajautumisia ja muutoksia; tai c) hylätä osakkeiden hankkiminen, jos ostaja pyrkii saamaan sellaisen pääoman omistustason, joka todennäköisesti vaikuttaa puolustukseen tai kansalliseen turvallisuuteen. <p>Asianomaisen yhtiön on ilmoitettava pääministerin kansliaan kaikista päätöksistä, toimista ja transaktioista (toimintojen siirrot, sulautumiset, hajautumiset ja muutokset sekä lopettamiset), jotka liittyvät strategiaan varoihin energia-, liikenne- ja viestintäalalla. Erityisesti on ilmoitettava EU:n ulkopuolisten luonnollisten tai oikeushenkilöiden tekemistä hankinnoista, joiden avulla kyseinen henkilö saa määräysvallan yhtiössä.</p> <p>Pääministeri voi käyttää erityisvaltuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> a) käyttää veto-oikeutta kaikkiin päätöksiin, toimiin ja transaktioihin, jotka aiheuttavat poikkeuksellista vakavan haitan uhkaa yleiselle turvallisuudelle ja verkkojen ja toimitusten toimivuudelle; b) asettaa erityisiä ehtoja yleisen edun turvaamiseksi; tai c) hylätä hankinnan valtion oleellisia etuja uhkaavissa erityisissä riskitapauksissa.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Perusteet todellisen tai poikkeuksellisen vakavan haitan uhkan arvioimiseksi sekä ehdot ja menettelyt erityisvaltuuksien käyttämiselle on vahvistettu lainsäädännössä.</p> <p>LT: Hallitus voi tarkistaa ja asettaa omistajuutta koskevia rajoituksia investoinneille kansallisen turvallisuuden kannalta strategisesti tärkeisiin yrityksiin (pääoman osuus, joka voi olla kotimaisten tai ulkomaisten yksityishenkilöiden omistuksessa kansallisten turvallisuusasetusten mukaisesti); investoinnit kansallisen turvallisuuden kannalta strategisesti merkittäviin yrityksiin, toimialoihin ja toimintoihin; sekä menettelyt ja perusteet potentiaalisten kansallisten sijoittajien ja potentiaalisten yritysten vaatimustenmukaisuuden määrittelemiseksi).</p>
Kiinteistöjen hankinta	<p>Investointien osalta:</p> <p>HU: Ei valtion omaisuuden hankintaa koskevia sitoumuksia.</p> <p>DK: Luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden tekemästä maatalousmaan hankinnasta säädetään maatalouskiinteistöjä koskevassa Tanskan laissa, jossa asetetaan maatalouskiinteistöjen hankintaa koskevia rajoituksia kaikille henkilöille, niin tanskalaisille kuin ulkomaalaisille henkilöille. Näin ollen kaikkien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, jotka haluavat hankkia maatalouskiinteistöjä, on täytettävä tämän lain vaatimukset.</p>
Aseet ja ampuma- ja sotatarvikkeet	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Ei aseiden ja ampuma- ja sotatarvikkeiden tuotantoa, jakelua tai kauppaa koskevia sitoumuksia. Sotatarvikkeet on rajattu tuotteiksi, jotka on tarkoitettu ja tuotettu ainoastaan sotilaskäyttöön sodan tai puolustustoiminnan yhteydessä.</p>

Commented [LJK1]: CDF: bracket to delete?

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-2 – Asiantuntijapalvelut (kaikki ammatit lukuun ottamatta terveydenhuoltoon liittyviä ammatteja)	
Lakiasianpalvelut (CPC 861 osittain), mukaan lukien patenttiasiamiespalvelut ³	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Pois lukien SE, ei sitoumuksia, jotka koskevat julkisia tehtäviä hoitavien oikeusalan ammattilaisten (kuten notaarit, <i>huissiers de justice</i> ja muut <i>officiers publics et ministériels</i>) tarjoamia oikeudellisia neuvontapalveluja tai oikeudellisia asiakirja- ja todistuspalveluja tai hallituksen virallisella säädöksellä nimitettyjen haastemiesten tarjoamia palveluja (CPC 861 osittain, 87902 osittain).</p> <p>CZ: Lakiasianpalvelujen tarjoaminen, mukaan lukien edustaminen tuomioistuimissa, edellyttää asianajajaliiton täysjäsenyyttä. Tšekin asianajajaliittoon hyväksytyillä ulkomaisilla asianajajilla on oikeus tarjota lakiasianpalveluja sen maan lainsäädännön osalta, jossa he ovat suorittaneet lakiasianpalvelujen tarjoamiseen oikeuttavan tutkinnon, sekä kansainvälisen oikeuden osalta.</p> <p>DK: Lakiasianpalvelujen tarjoamiseen <i>advokat</i>-ammattinimikettä (asianajaja) käyttäen sovelletaan vaatimuksia⁴.</p> <p>FR: Edustamiseen <i>Cour de Cassation</i> ja <i>Conseil d'Etat</i> -oikeusistuimissa sovelletaan kiintiöitä.</p> <p>HU: Ulkomaiset asianajajat voivat antaa kotivaltionsa ja kansainvälistä oikeutta koskevaa oikeudellista neuvontaa yhteistyössä unkarilaisen asianajajan tai lakiasiainyrityksen kanssa. Kaupallinen läsnäolo on toteutettava kumppanuuden muodossa unkarilaisen asianajajan (<i>ügyvéd</i>) tai asianajotoimiston (<i>ügyvédi iroda</i>) kanssa.</p>

Commented [LK2]: CDF: full-stop to delete?

³ Selvyyden vuoksi todetaan, että selittävien huomautusten mukaisesti asianajajaliittoon rekisteröitymistä koskeviin vaatimuksiin voi sisältyä vaatimus, jonka mukaan hakijalla on oltava vastaanottavassa maassa oikeustieteellinen tutkinto tai vastaava tai että hakija on suorittanut jonkin koulutuksen toimiluvan saaneen asianajajan valvonnassa taikka että asianajajaliiton jäsenyyden lisäksi hakijalla on toimipaikka tai postiosoite asianajajaliiton lainkäyttöalueella. Siltä osin kuin nämä vaatimukset eivät ole syrjiviä, niitä ei luetella.

⁴ Ks. lisäys I-A.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>AT: Ei sitoumuksia, jotka koskevat sijoittautumista kansainvälistä julkioikeutta ja kotivaltion oikeutta koskevien lakiasianpalvelujen tarjoamista varten. Kansainvälistä julkioikeutta ja kotivaltion oikeutta koskevien lakiasianpalvelujen tarjoaminen on sallittua ainoastaan rajat ylittävällä tasolla.</p> <p>BG, CY, CZ, DE, DK, EL, EE, ES, FR, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO ja SK: Sovelletaan oikeudellista muotoa koskevia syrjimättömiä vaatimuksia.</p> <p>BG: Lakiasiainyrityksen nimi voi sisältää ainoastaan rekisteröityjen osakkaiden nimiä.</p> <p>FR: Ranskan lainsäädäntöön tai EU:n oikeuteen liittyvissä asioissa palveluja tarjoavan lakiasiainyrityksen omistukseen ja äänioikeuksiin saatetaan soveltaa osakkaiden ammatilliseen toimintaan liittyviä määrällisiä rajoituksia.</p> <p>LT: Tietyt oikeudelliset muodot voidaan varata syrjimättömästi yksinomaan asianajajaliittoon kuuluville asianajajille.</p> <p>SI: Slovenian asianajajaliiton hyväksymien asianajajien kaupallinen läsnäolo voidaan toteuttaa ainoastaan yksityisenä elinkeinonharjoittajana taikka lakialan rajavastuuyhtiönä (henkilöyhtiö) tai rajattoman vastuun yhtiönä (henkilöyhtiö). Lakiasiainyrityksen toiminta on rajoitettu lainopillisten palvelujen harjoittamiseen. Vain asianajajat voivat olla lakiasiaintoimiston osakkaita.</p> <p>SE: Ainoastaan asianajajaliiton jäsen voi suoraan tai välillisesti taikka yrityksen kautta toimia asianajajana, omistaa tällaisen yrityksen osakkeita tai olla osakas. Ainoastaan asianajajaliiton jäsen voi olla yrityksen tai henkilöyhtiön hallituksen jäsen tai varajäsen tai varatoimitusjohtaja taikka valtuutettu allekirjoittaja tai sihteeri.</p>
<p>Laskentatoimen palvelut ja kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelut (CPC 8621 muut kuin 86213, 86219, 86220)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>CY: Markkinoille pääsy on sallittu ainoastaan luonnollisille henkilöille. Toimilupa myönnetään taloudellisen tarveharkinnan perusteella. Tärkein arviointiperuste: osa-alan työllisyystilanne. Luonnollisten henkilöiden väliset ammatilliset kumppanuudet (henkilöyhtiöt) sallitaan.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>FR: Palvelujen tarjoaminen on mahdollista ainoastaan oikeudellisessa muodossa SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> tai <i>en commandite par actions</i>), AGC (<i>association de gestion et comptabilité</i>) tai SCP (<i>société civile professionnelle</i>) (CPC 86213, 86219 ja 86220).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>HU: Ei rajat ylittäviä laskentatoimen palveluja ja kirjanpitoa koskevia sitoumuksia.</p> <p>IT: Ei rajat ylittäviä laskentatoimen palveluja ja kirjanpitoa koskevia sitoumuksia (CPC 86213, 86219, 86220).</p> <p>SI: Ei rajat ylittäviä laskentatoimen palveluja ja kirjanpitoa koskevia sitoumuksia. (CPC 86213, 86219, 86220).</p>
<p>Tilintarkastuspalvelut (CPC 86211, 86212, muut kuin laskentatoimen palvelut)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>CY: Markkinoille pääsy on sallittu ainoastaan luonnollisille henkilöille. Toimilupa myönnetään taloudellisen tarveharkinnan perusteella. Tärkein arviointiperuste: osa-alan työllisyystilanne. Luonnollisten henkilöiden väliset ammatilliset kumppanuudet (henkilöyhtiöt) sallitaan.</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>BE: Vaatimuksena on Belgiaan sijoittautuminen. Ammatinharjoittamisen ja siihen liittyvien asiakirjojen ja kirjeenvaihdon säilyttämisen on tapahduttava Belgiassa. Yrityksellä on oltava vähintään yksi hallinto- tai johtohenkilö, joka on hyväksytty toimimaan tilintarkastajana.</p> <p>BG: Sovelletaan oikeudellista muotoa koskevia syrjimättömiä vaatimuksia.</p> <p>CZ: Vain yritykset, joiden pääomaosuudesta ja äänioikeuksista vähintään 60 prosenttia on varattu Tšekin tai jäsenvaltion kansalaisille, voivat saada luvan tehdä tilintarkastuksia Tšekissä.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>DE: Tilintarkastusyrietykset (<i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i>) voivat toimia ainoastaan oikeudellisissa muodoissa, jotka ovat hyväksyttäviä Euroopan unionissa tai ETA-alueella. Avoimet yhtiöt ja kaupalliset kommandiittiyhtiöt voidaan tunnustaa <i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaft</i>-yrityksiksi, jos ne on merkitty kaupparekisteriin kauppaa käyviksi henkilöyhtiöiksi niiden omaisuudenhoitotoimintojen perusteella, <i>Wirtschaftsprüferordnung</i> (WPO), 27 §. Kolmansien maiden tilintarkastajat, jotka on rekisteröity WPO:n 134 §:n mukaisesti, voivat tehdä sellaisten EU:n ulkopuolella päätoimipaikkaa pitävien yritysten vuotuisten tilinpäätösten lakisääteiset tarkastukset tai konsolidoidut tilinpäätökset, joiden siirtokelpoiset arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyillä markkinoilla.</p> <p>DK: Äänioikeudet tilintarkastajien hyväksytyissä tilintarkastusyhteisöissä ja muissa kuin 10 päivänä huhtikuuta 1984 annetun kahdeksannen neuvoston direktiivin 84/253/ETY täytäntöönpanosta annetun asetuksen mukaisesti hyväksytyissä tilintarkastusyhteisöissä eivät saa tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta 17 päivänä toukokuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY nojalla ylittää 10:tä prosenttia äänioikeuksista.</p> <p>FI: Vähintään yhdellä suomalaisen osakeyhtiön ja sellaisten yhtiöiden, joilla on velvollisuus suorittaa tilintarkastus, tilintarkastajalla on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa. Tilintarkastajan on oltava paikallisesti hyväksytty tilintarkastaja tai paikallisesti hyväksytty tilintarkastusyhteisö.</p> <p>FR: Lakisääteisten tilintarkastusten tarjoaminen on sallittu kaikenlaisille yritysmuodoille paitsi seuraaville: SNC (<i>société en nom collectif</i>) ja SCS (<i>société en commandite simple</i>).</p> <p>PL: Sovelletaan oikeudellista muotoa koskevia vaatimuksia.</p> <p>SK: Vain yritykset, joiden pääomaosuudesta ja äänioikeuksista vähintään 60 prosenttia on varattu Slovakian tai jäsenvaltion kansalaisille, voivat saada luvan tehdä tilintarkastuksia Slovakiassa.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>DE: Kolmansien maiden tilintarkastajat, jotka on rekisteröity WPO:n 134 §:n mukaisesti, voivat tehdä sellaisten EU:n ulkopuolella päätoimipaikkaa pitävien yritysten vuotuisten tilinpäätösten lakisääteiset tarkastukset tai konsolidoidut tilinpäätökset, joiden siirtokelpoiset arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyillä markkinoilla.</p> <p>HU ja PT: Ei rajat ylittävää tilintarkastuspalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia.</p>
<p>Verotukseen liittyvät palvelut (CPC 863, ei sisällä verokysymyksiin liittyviä lainopillisia neuvonta- ja edustuspalveluja, jotka sisältyvät kohtaan ”lakiasianpalvelut”)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>CY: Markkinoille pääsy on sallittu ainoastaan luonnollisille henkilöille. Toimilupa myönnetään taloudellisen tarveharkinnan perusteella. Tärkein arviointiperuste: osa-alan työllisyystilanne. Luonnollisten henkilöiden väliset ammatilliset kumppanuudet (henkilöyhtiöt) sallitaan.</p> <p>PL: Sovelletaan oikeudellista muotoa koskevia vaatimuksia.</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>FR: Palvelujen tarjoaminen on mahdollista ainoastaan oikeudellisessa muodossa SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> tai <i>en commandite par actions</i>) tai SCP (<i>société civile professionnelle</i>).</p>
<p>Arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelupalvelut, tekniset palvelut ja tekniset kokonaispalvelut (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BG: Kansallisesti tai alueellisesti merkittävässä arkkitehtihankkeissa ja teknisissä hankkeissa ulkomaisten sijoittajien on toimittava yhteistyössä paikallisten sijoittajien kanssa tai niiden alihankkijoina (CPC 8671, 8672 ja 8673).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>FR: Arkkitehti voi sijoittautua Ranskaan arkkitehtipalvelujen tarjoamiseksi ainoastaan toimimalla syrjimättömästi jossakin seuraavista oikeudellisista muodoista: SA (<i>société anonyme</i>) ja SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>), EURL (<i>entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée</i>), SCP (<i>société en commandite par actions</i>), SCOP (<i>société coopérative et participative</i>), SELARL (<i>société d'exercice libéral à responsabilité limitée</i>), SELAFA (<i>société d'exercice libéral à forme anonyme</i>), SELAS (<i>société d'exercice libéral</i>) tai SAS (<i>société par actions simplifiée</i>) tai toimimalla yksityisyrittäjänä tai osakkaana arkkitehtiyrityksessä (CPC 8671).</p>
	<p>Ainoastaan rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>HR: Ei kaupunkisuunnittelupalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia. Kroatiaassa valtuutetun luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on validoitava kaikki ulkomaisen arkkitehdin, insinöörin tai kaupunkisuunnitteluarkkitehdin laatimat suunnitelmat tai hankkeet sen tarkastamiseksi, että ne ovat Kroatian lainsäädännön mukaisia (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674).</p>
<p>III-EU-3 – Asiantuntijapalvelut – Terveystuotteiden ammattit ja farmaseuttisten tuotteiden vähittäismyynti</p>	

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
<p>Lääkäri- ja hammashoitopalvelut; kätilö-, sairaanhoitaja-, fysioterapeutti-, psykologi- ja avustavan hoitohenkilöstön palvelut (CPC 85201, 9312, 9319)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>CZ ja MT: Ei sitoumuksia, jotka koskevat minkään terveydenhuollon asiantuntijapalvelujen tarjoamista, mukaan lukien ammattilaisten kuten lääkäreiden ja hammaslääkäreiden, kätilöjen, sairaanhoitajien, fysioterapeuttien, ensihoitajien ja psykologien palvelut, tai muita terveydenhuoltoon liittyviä palveluja (CPC 9312, 9319 osittain).</p> <p>FI: Ei sitoumuksia, jotka koskevat minkään terveydenhuollon asiantuntijapalvelujen tarjoamista, riippumatta siitä, onko ne rahoitettu julkisin varoin vai yksityisesti, mukaan lukien lääkäri- ja hammashoitopalvelut, kätilöjen, fysioterapeuttien ja ensihoitajien palvelut sekä psykologien palvelut, lukuun ottamatta sairaanhoitajien palveluja- (CPC 9312, 93191).</p> <p>BG: Ei sitoumuksia, jotka koskevat minkään terveydenhuollon asiantuntijapalvelujen tarjoamista, mukaan lukien lääkäri- ja hammashoitopalvelut, sairaanhoitajien, kätilöjen, fysioterapeuttien ja ensihoitajien palvelut sekä psykologien palvelut- (CPC 9312, CPC 9319 osittain).</p> <p>DE: Ammattiin rekisteröitymiselle voidaan asettaa maantieteellisiä rajoituksia, jotka koskevat sekä oman että muiden maiden kansalaisia.</p> <p>Lääkäreiden (mukaan luettuina psykologit, psykoterapeutit ja hammaslääkärit) on rekisteröidyttävä alueelliseen lakisääteisen sairausvakuutuksen lääkäri- tai hammaslääkärirekestäriin (<i>kassenärztliche/kassenzahnärztliche Vereinigungen</i>), jos he haluavat hoitaa lakisääteisten sairauskassojen vakuuttamia potilaita. Tähän rekisteröintiin saatetaan soveltaa määrällisiä rajoituksia riippuen lääkäreiden maantieteellisestä jakautumisesta. Tätä rajoitusta ei sovelleta hammaslääkäreihin. Rekisteröinti on pakollinen vain julkisessa terveydenhuollossa toimiville lääkäreille.</p> <p>Lääkäri- ja hammashoitopalvelujen sekä kätilöpalvelujen osalta markkinoille pääsy on sallittu ainoastaan luonnollisille henkilöille.</p> <p>Telelääketiedettä voidaan tarjota ainoastaan perushoidossa, jota on edeltänyt lääkärin fyysinen läsnäolo. Tieto- ja viestintätekniikan palveluntarjoajien määrää voidaan rajoittaa yhteentoimivuuden, yhteensopivuuden ja tarvittavien turvallisuusvaatimusten täyttymisen takaamiseksi (CPC 9312, 93191).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>AT: Lääkäreiden yhteistyö julkisen terveydenhuollon avopalvelujen, nk. yhteisvastaanottojen, osalta voi tapahtua ainoastaan yhtiömuodoissa <i>Offene Gesellschaft</i> (OG) tai <i>Gesellschaft mit beschränkter Haftung</i> (GmbH). Ainoastaan lääkärit voivat olla osakkaina tällaisissa yhteisvastaanotoissa. Heillä on oltava oikeus itsenäiseen lääkärintoimeen, joka on rekisteröity Itävallan lääkäreiden ammattikamarissa, ja heidän on harjoitettava aktiivisesti lääkärin ammattia. Muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt eivät saa toimia yhteisvastaanoton osakkaina, eivätkä ne saa ottaa osaa yhteisvastaanoton tuloista tai voitoista (CPC 9312 osittain).</p> <p>DE: Näiden palvelujen tarjoamiseen vaadittavan sijoittautumisen oikeudelliseen muotoon saatetaan soveltaa rajoituksia (SGB V, 95 §).</p>
<p>Eläinlääkintäpalvelut (CPC 932)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>DE: Telelääketiedettä voidaan tarjota ainoastaan perushoidossa, jota on edeltänyt eläinlääkärin fyysinen läsnäolo.</p> <p>DE, DK, ES, LV, NL ja SK: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoaminen rajoitetaan luonnollisiin henkilöihin.</p> <p>IE: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoaminen rajoitetaan luonnollisiin henkilöihin tai henkilöyhtiöihin.</p> <p>HU: Toimilupa myönnetään taloudellisen tarveharkinnan perusteella. Tärkein arviointiperuste: toimialan työllisyystilanne.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>BG: Eläinlääkärin vastaanoton voi perustaa luonnollinen tai oikeushenkilö.</p> <p>FR: Eläinlääkintäpalveluja tarjoavien yritysten oikeudellinen muoto on rajoitettu yhtiömuotoihin, jotka ovat SEP (<i>société en participation</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>) ja SEL (<i>société d'exercice libéral</i>).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BE ja LV: Ei rajat ylittävää eläinlääkintäpalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia.</p>
<p>Farmaseuttisten, lääkinnällisten ja ortopedisten tuotteiden vähittäismyynti ja muut farmaseuttien tarjoamat palvelut (CPC 63211)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BG, EE ja ES: Farmaseuttisten tuotteiden postimyynti on kiellettyä.</p> <p>EE: Internetin kautta tilattujen lääkinnällisten tuotteiden toimittaminen postitse tai pikälähetystenä on kielletty.</p> <p>DE, DK, EL, ES ja LU: Ainoastaan luonnolliset henkilöt saavat tarjota yleisölle farmaseuttisten tuotteiden ja tiettyjen lääkinnällisten tuotteiden vähittäismyyntipalveluja.</p> <p>EL: Ainoastaan toimiluvan saaneet farmaseutit ja yritykset, joiden perustaja on toimiluvan saanut farmaseutti, saavat tarjota yleisölle farmaseuttisten tuotteiden ja tiettyjen lääkinnällisten tuotteiden vähittäismyyntipalveluja.</p> <p>FI: Ei farmaseuttisten tuotteiden vähittäismyyntiä koskevia sitoumuksia.</p> <p>IT: Ammatin harjoittaminen on sallittua ainoastaan rekisteriin merkityille luonnollisille henkilöille ja sellaisen henkilöyhtiön muodossa toimiville oikeushenkilöille, jonka jokainen osakas on merkitty farmaseuttien ammattirekisteriin.</p> <p>SE: Ei farmaseuttisten tuotteiden vähittäismyyntiä ja farmaseuttisten tuotteiden toimittamista yleisölle koskevia sitoumuksia.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>EU, pois lukien EL, IE, LT, LU ja NL: Tietyn palvelun tarjoamiseen tietyllä paikallisella vyöhykkeellä tai alueella oikeutettujen toimittajien määrän syrjimättömiä rajoituksia, jotta voidaan ehkäistä ylitarjontaa alueilla, joilla kysyntä on vähäisempää. Tästä syystä voidaan soveltaa taloudellista tarveharkintaa, jossa otetaan huomioon esimerkiksi nykyisten palveluntarjoajien määrä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, liikenneinfrastruktuuri, asukastiheys ja maantieteellinen levinneisyys.</p> <p>AT: Farmaseuttisten tuotteiden ja tiettyjen lääkinnällisten tuotteiden vähittäismyynti yleisölle on varattu apteekkeille.</p> <p>BG: Apteekkien johtajien on oltava tutkinnon suorittaneita farmaseutteja, ja he voivat johtaa ainoastaan yhtä apteekkia, jossa he ovat itse työssä. Yhden henkilön omistamien apteekkien määrälle on kiintiö.</p> <p>BG ja EE: Farmaseuttisten tuotteiden ja tiettyjen lääkinnällisten tuotteiden vähittäismyynti yleisölle on varattu apteekkeille.</p> <p>DE: Yhden henkilön omistamien apteekkien määrä on rajoitettu yhteen apteekkiin ja enintään kolmeen sivuapteekkiin.</p> <p>ES: Kukin farmaseutti voi saada ainoastaan yhden toimiluvan.</p> <p>FR: Apteekin perustaminen on luvanvaraista, ja kaupallinen läsnäolo, mukaan luettuna farmaseuttisten valmisteiden etämyynti yleisölle tietoyhteiskunnan palvelujen kautta, on toteutettava jossakin kansallisessa lainsäädännössä syrjimättömästi sallituista oikeudellisista muodoista: ainoastaan SEL (<i>société d'exercice libéral</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée tai en commandite par actions</i>), SNC (<i>société en noms collectifs</i>) tai SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>).</p> <p>MT: Yhdelläkään henkilöllä ei saa olla yhtä useampaa toimilupaa missään kaupungissa tai kylässä (apteekkilupaa koskevat määräykset (LN279/07), määräys 5(1)), paitsi jos kyseisessä kaupungissa tai kylässä ei ole esitetty muita hakemuksia (apteekkilupaa koskevat määräykset (LN279/07), määräys 5(2)).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>PT: Kaupallisissa yhtiöissä, joissa pääoma ilmoitetaan osakkeina, omistajien nimien on oltava tiedossa. Yksikään henkilö ei saa samanaikaisesti suoraan tai välillisesti omistaa tai johtaa enempää kuin neljää apteekkia tai harjoittaa useamman kuin neljän apteekin toimintaa.</p> <p>SI: Slovenian apteekkiverkosto koostuu julkisista kuntien omistamista apteekkilaitoksista sekä yksityisistä luvanvaraisista apteekeista, joissa enemmistöomistajan on oltava ammatiltaan farmaseutti.</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BG ja ES: Farmaseuttisten tuotteiden postimyynti on kiellettyä.</p> <p>CZ: Postimyyntilaukset ovat sallittuja vain jäsenvaltioista.</p> <p>IE, LT ja SI: Lääkemääräystä edellyttävien farmaseuttisten tuotteiden postimyynti on kiellettyä.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-4 – Liike-elämän palvelut – tutkimus- ja kehittämisspalvelut (CPC 851, 852, 853)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Julkisin varoin rahoitettavia tutkimus- ja kehittämisspalveluja (T&K-palvelut), jotka saavat EU:n rahoitusta EU:n tasolla, koskevia yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan jäsenvaltioiden kansalaisille ja sellaisille EU:n yrityksille, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on unionissa (CPC 851, 853).</p> <p>Julkisin varoin rahoitettavia T&K-palveluja, jotka saavat jäsenvaltion rahoitusta, koskevia yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan kyseisen jäsenvaltion kansalaisille ja sellaisille kyseisen jäsenvaltion yrityksille, joiden päätoimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa (CPC 851, 853).</p> <p>Tämä varaus ei rajoita 10.5 artiklassa (Soveltamisala) tarkoitettua osapuolen julkisten hankintojen tai 11.2 artiklassa (Soveltamisala) tarkoitettua osapuolen myöntämien palvelukaupan tukien poissulkemista⁵.</p>
	<p>Ainoastaan rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>RO: Ei tutkimus- ja kehittämisspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia.</p>

⁵ Asia koskee muun muassa seuraavia toimenpiteitä: Kaikki nykyiset ja tulevat EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmat, mukaan lukien Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumissäännöt (jotka on vahvistettu tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 (2014–2020) osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä [ja asetuksen \(EY\) N:o 1906/2006 kumoamisesta](#) 11 päivänä joulukuuta 2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1290/2013) ja yhteisiä teknologia-aloitteita koskevat asetukset, 185 artiklan mukaiset päätökset ja Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) sekä nykyiset ja tulevat kansalliset, alueelliset tai paikalliset tutkimusohjelmat.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-5 – Liike-elämän palvelut – Kiinteistöalan palvelut (CPC 821, 822)	
	Rajat ylittävä palvelukauppa: CZ ja HU: Ei kiinteistöalan palvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-6 – Liike-elämän palvelut – Vuokraus- tai leasingpalvelut	
a) Vuokraus- tai leasingpalvelut ilman kuljettajaa tai käyttäjää (CPC 831)	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>SE: Sellaisten vuokraus- ja leasingpalvelujen tarjoajien, joissa autoja tai tiettyjä maastoajoneuvoja (<i>terrängmotorfordon</i>) vuokrataan tai leasingvuokrataan ilman kuljettajaa alle vuoden pituiseksi ajaksi, on nimettävä henkilö, joka on vastuussa muun muassa siitä, että toiminta toteutetaan sovellettavien sääntöjen ja määräysten mukaisesti ja että tieliikenneturvallisuuksääntöjä noudatetaan. Vastuuhenkilön on asuttava Ruotsissa.</p>
b) Henkilökohtaisten esineiden ja kotitaloustavaroiden vuokraus- tai leasingpalvelut ilman käyttäjää (CPC 832)	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BE ja FR: Ei sitoumuksia, jotka koskevat henkilökohtaisten esineiden ja kotitaloustavaroiden rajat ylittäviä vuokraus- ja leasingpalveluja ilman käyttäjää.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-7 – Yrityspalvelut	
a) Tietokonepalvelut ja niihin liittyvät palvelut (CPC 84) ⁶	Ei ole
b) Markkina- ja mielipidetutkimuspalvelut (CPC 864)	Ei ole
c) Liikkeenjohdon konsultointipalvelut (CPC 865) ja niihin liittyvät palvelut (CPC 866)	Ei ole
d) Tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut (CPC 8675)	Investointien osalta: FR: Maanmittauksessa sallittuja oikeudellisia muotoja ovat ainoastaan SEL (<i>société d'exercice libéral</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> tai <i>en commandite par actions</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>), SA (<i>société anonyme</i>) ja SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>). Ulkomaiset sijoittajat tarvitsevat erityisluvan etsintä- ja koekaivauspalvelujen tarjoamista varten.
e) Tekniset testaus- ja analysointipalvelut (CPC 8676)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: BG: Ilman ja veden koostumuksen ja puhtauden testauksen ja analysoinnin voivat suorittaa ainoastaan Bulgarian ympäristö- ja vesiministeriö tai sen virastot yhteistyössä Bulgarian tiedeakatemian kanssa. FR ja PT: Biologin ammatti on varattu luonnollisille henkilöille.

⁶ EU on hyväksynyt CPC 84 -luokan (tietokonepalvelut ja niihin liittyvät palvelut) soveltamisalasta tehdyn sopimuksen.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
f) Mainontapalvelut (CPC 871)	Ei ole
g) Työnvälityspalvelut (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU, pois lukien HU ja SE: Ei kotiapuhenkilöstön, myynti- tai teollisuustyöntekijöiden, sairaanhoitohenkilöstön ja muun henkilöstön työnvälityspalveluja koskevia sitoumuksia (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).</p> <p>AT, BG, CY, CZ, EE, FI, MT, PL, PT, RO, SK ja SI: Ei tilapäisten toimisto- ja muiden työntekijöiden työnvälityspalvelujen perustamista koskevia sitoumuksia (CPC 87202).</p> <p>LV ja LT: Ei tilapäisten toimistotyöntekijöiden työnvälityspalveluja koskevia sitoumuksia (CPC 87202).</p> <p>DE ja IT: Työnvälityspalvelujen tarjoajien määrää koskevia rajoituksia.</p> <p>FR: Työnvälityspalveluja voi koskea valtion monopoli.</p> <p>DE: Liitovaltion työ- ja sosiaaliministeriö voi antaa määräyksen, jolla asetetaan rajoituksia EU:n ja ETA:n ulkopuolisten työntekijöiden sijoittamiselle ja palkkaamiselle tiettyihin ammatteihin (CPC 87202).</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, FI, EE, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK ja SI: Ei tilapäisten toimistotyöntekijöiden työnvälityspalveluja koskevia sitoumuksia (87203).</p> <p>IT: Toimistohenkilöstön hankintapalvelujen tarjoajien määrää koskevia rajoituksia (87203).</p> <p>BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK ja SI: Ei johtohenkilöiden hakupalveluja koskevia sitoumuksia (87201).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>BE: Vallonian alueella työnvälityspalvelujen tarjoaminen edellyttää tiettyä oikeushenkilötyyppiä, joka on tavallisesti Belgian tai jäsenvaltion lainsäädännössä tarkoitettu tai säännelty kaupallinen oikeushenkilö sen oikeudellisesta muodosta riippumatta (<i>régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique</i>) (CPC 87202).</p> <p>ES: Johtohenkilöiden hakupalvelujen tarjoajien ja työnvälityspalvelujen tarjoajien määrää koskevia rajoituksia (CPC 87201, 87202).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU, pois lukien BE, HU ja SE: Ei tilapäisten toimisto- ja muiden työntekijöiden työnvälityspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 87202).</p> <p>FR, IE, IT ja NL: Ei tilapäisten toimistotyöntekijöiden työnvälityspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 87203).</p> <p>IE: Ei johtohenkilöiden hakupalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 87201).</p>
<p>h) Turvallisuuspalvelut (CPC 87302, 87303, 87304, 87305 ja 87309)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI ja SK: Ei turvallisuuspalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia.</p> <p>DK, HR ja HU: Ei seuraavien osa-alojen tarjontaa koskevia sitoumuksia: vartiointipalvelut (CPC 87305) – HR ja HU; turvallisuusjärjestelyjen konsultointipalvelut (CPC 87302) – HR; lentoasemien vartiointipalvelut (CPC 87305 osittain) – DK; ja panssariautopalvelut (CPC 87304) – HU.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	Investointien osalta: DK: Turvallisuuspalvelujen tarjoamiseen tarvittavaa lupaa hakeviin luonnollisiin henkilöihin sekä lupaa hakevien oikeushenkilöiden hallituksen jäsenten ja johtajien enemmistöön sovelletaan asuinpaikkavaatimusta. Asuinpaikkavaatimusta ei kuitenkaan edellytetä siltä osin kuin noudatetaan kansainvälisten sopimusten tai oikeusministeriön antamia määräyksiä.
	Rajat ylittävä palvelukauppa: BE, ES, FI, FR ja PT: Ei rajat ylittävää turvallisuuspalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia.
i) Etsiväpalvelut (CPC 87301)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU: Pois lukien AT ja SE, ei sitoumuksia. LT ja PT: Etsiväpalvelut ovat valtion monopoli.
j) Rakennusten puhtaanapito- ja siivousohjelmat (CPC 874)	Ei ole
k) Valokuvauspalvelut (CPC 875)	Ei ole
l) Pakkauspalvelut (CPC 876)	Ei ole
m) Luottotieto- ja perintäpalvelut (CPC 87901, 87902)	Rajat ylittävä palvelukauppa: EU, pois lukien ES, LV ja SE: Ei perintä- ja luottotietopalveluja koskevia sitoumuksia.
o) Puhelinvastauspalvelut (CPC 87903)	Ei ole

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
p) Kopiointipalvelut (CPC 87904)	Rajat ylittävä palvelukauppa: HU: Ei rajat ylittävää kopiointipalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia.
q) Käännös- ja tulkkauspalvelut (CPC 87905)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: BG: Käännöstoimistojen tekemien virallisten käännösten tarjoaminen edellyttää sopimusta ulkoministeriön kanssa. CY: Rekisteröinti kääntäjärekisteriin on välttämätöntä virallisten käännös- ja todistuspalvelujen tarjoamiseksi. HU: Ainoastaan Unkarin käännös- ja todentamisvirastolla (OFFI) on lupa laatia virallisia käännöksiä, vahvistaa käännöksiä virallisiksi ja vahvistaa vieraskielisten virallisten asiakirjojen jäljennöksiä. PL: Ainoastaan luonnollinen henkilö voi olla valantehnyt kielenkääntäjä.
	Rajat ylittävä palvelukauppa: HR: Ei virallisten asiakirjojen käännös- ja tulkkauspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia.
r) Osoiterekisterien kokoaminen ja postituspalvelut (CPC 87906)	Ei ole
s) Muotoilu- ja suunnittelupalvelut (CPC 87907)	Ei ole
t) Muut liike-elämän palvelut, muualle luokittelemattomat (CPC 87909)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: SE: Kahden henkilön on todennettava asumisoikeusyhdistyksen taloussuunnitelma. Näiden henkilöiden on oltava ETA-valtion viranomaisten julkisesti hyväksymiä.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	Rajat ylittävä palvelukauppa: SE: Panttilainaamot on muodostettava osakeyhtiöinä tai sivuliikkeinä.
u) Metallituotteiden, -koneiden ja -laitteiden korjauspalvelut (CPC 886 paitsi 8868)	Ei ole
v) Alusten ja rautatiekaluston sekä ilma-alusten ja niiden osien huolto ja korjaus (CPC 86764 osittain, 86769, 8868)	Rajat ylittävä palvelukauppa: EU, pois lukien DE, EE ja HU: Ei sitoumuksia, jotka koskevat kuljetuskaluston huolto- ja korjauspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista sen alueen ulkopuolelta. EU, pois lukien CZ, EE, HU, LU ja SK: Ei sitoumuksia, jotka koskevat sisävesialusten huolto- ja korjauspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista sen alueen ulkopuolelta. EU, pois lukien EE, HU ja LV: Ei sitoumuksia, jotka koskevat merialusten huolto- ja korjauspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista sen alueen ulkopuolelta. EU, pois lukien AT, EE, HU, LV ja PL: Ei sitoumuksia, jotka koskevat ilma-alusten ja niiden osien huolto- ja korjauspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista sen alueen ulkopuolelta (CPC 86764 osittain, 86769, 8868). EU: Ainoastaan tunnustetut organisaatiot EU:ssa voivat tehdä aluksille lakisääteisiä tarkastuksia ja myöntää todistuskirjoja jäsenvaltioiden puolesta. Vaatimuksena voi olla sijoittautuminen.
o) Muut liike-elämän palvelut (CPC 88493 osittain, 893 osittain, ISIC 37)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: NL: Jalometallituotteiden leimaamisen yksinoikeudet on tällä hetkellä myönnetty kahdelle alankomaalaiselle julkiselle monopolille (CPC 893 osittain). CZ: Ainoastaan hyväksytty pakkausalan yritys voi tarjota pakkausten kierrättämiseen ja hyödyntämiseen liittyviä palveluja, ja sen on oltava osakeyhtiönä muodostettu oikeushenkilö (CPC 88493, ISIC 37).

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-8 – Viestintäpalvelut	
a) Posti- ja kuriiripalvelut (CPC 71235 osittain, 73210 osittain, 751 osittain)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Postilaatikkojen asettamista yleisille alueille, postimerkkien liikkeeseen laskemista ja oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä käytettäviä kirjattuja lähetyksiä koskevia palveluja voidaan rajoittaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.</p> <p>Toimilupajärjestelmiä voidaan perustaa sellaisia palveluja varten, joihin sovelletaan tavanomaista yleispalveluvelvoitetta. Näihin toimilupiin voidaan soveltaa erityisiä yleispalveluvelvoitteita tai niihin voi sisältyä velvollisuus osallistua korvausrahaston rahoitukseen.</p>
b) Televiestintä (CPC 752, 753, 754)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BE: Ei satelliittilähetysten välityspalveluja koskevia sitoumuksia.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-9 – Rakennusala (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518)	Ei ole

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-10 – Jakelupalvelut	
a) Jakelupalvelut (CPC 3546, 631, 632 (ei kuitenkaan 63211 ja 63297), 62276, 621 osittain)	Investointien osalta: PT: Tiettyjen vähittäisliikkeiden ja ostoskeskusten perustamista varten on olemassa erityinen lupajärjestelmä. Tämä koskee ostoskeskuksia, joiden vuokrattavissa oleva tila on vähintään 8 000 m ² , ja vähittäisliikkeitä, joiden myyntitila on vähintään 2 000 m ² , kun ne sijaitsevat muualla kuin ostoskeskuksissa. Tärkeimmät arviointiperusteet: Vaikutukset kaupallisen tarjonnan monipuolisuuteen, kuluttajille tarjottavien palvelujen arviointi, työpaikkojen laatu ja yrityksen yhteiskuntavastuu, sulautuminen kaupunkiympäristöön ja vaikutukset ekotehokkuuteen (CPC 631, 632, paitsi 63211 ja 63297).
b) Farmaseuttisten tuotteiden jakelu (CPC 62117, 62251, 8929).	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: FI: Ei farmaseuttisten valmisteiden jakelua koskevia sitoumuksia (CPC 62117, 62251, 8929).
	Rajat ylittävä palvelukauppa: BG: Ei farmaseuttisten tuotteiden rajat ylittävää tukkujakelua koskevia sitoumuksia (CPC 62251).
b) Alkoholijuomien jakelu (CPC 62112 osittain, 62226, 63107, 8929).	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: FI: Ei alkoholijuomien jakelua koskevia sitoumuksia (CPC 62112 osittain, 62226, 63107, 8929). SE: Systembolaget AB:lla on valtion monopoli väkevien alkoholijuomien, viinin ja oluen vähittäiskaupassa (alkoholitonta olutta lukuun ottamatta). Alkoholijuomilla tarkoitetaan juomia, joiden alkoholipitoisuus on yli 2,25 tilavuusprosenttia. Oluen osalta alkoholipitoisuuden raja on 3,5 tilavuusprosenttia (CPC 631 osittain).

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
c) Tupakan jakelu (CPC 6222 osittain, 62228, 6310 osittain, 63108)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: AT: Ainoastaan luonnolliset henkilöt voivat hakea tupakkakauppiaan toimilupaa (CPC 63108). ES: Ainoastaan luonnolliset henkilöt voivat toimia tupakkakauppiaana. Tupakkakauppias voi saada ainoastaan yhden toimiluvan (CPC 63108). Tupakan vähittäiskauppaa koskee valtion monopoli. FR: Tupakan tukku- ja vähittäismyyntiä koskeva valtion monopoli (CPC 6222 osittain, 6310 osittain). IT: Tupakan jakeluun ja myyntiin vaaditaan lupa. Lupa myönnetään julkisessa menettelyssä. Luvan myöntämiseen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkeimmät arviointiperusteet: väestö ja olemassa olevien myyntipisteiden maantieteellinen tiheys (CPC 6222 osittain, 6310 osittain).
d) Kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden ja niihin liittyvien tuotteiden jakelu ja vähittäismyynti (CPC 613, 62271, 63297)	Investointien osalta: CY: Ei sitoumuksia, jotka koskevat moottoripolttoaineen, sähkön ja pullottamattoman kaasun vähittäiskaupan palveluja, jos sijoittaja on EU:n ulkopuolisen maan sellaisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa, jonka osuus EU:hun tulevasta öljyn tai maakaasun tuonnista on yli 5 prosenttia.
	Rajat ylittävä palvelukauppa: CY: Ei sitoumuksia, jotka koskevat polttoöljyjen ja pullotettujen kaasujen muuta rajat ylittävää vähittäismyyntiä kuin postimyyntiä.
e) Muu jakelu (CPC 621 osittain, 62228, 62251, CPC 62272 osittain, 62276, 63108, CPC 6329 osittain)	Rajat ylittävä palvelukauppa: BG: Ei sitoumuksia, jotka koskevat meklariyritysten palvelujen rajat ylittävää tarjoamista, kemiallisten tuotteiden, jalometallien ja jalokivien, lääkeaineiden ja lääkinnälliseen käyttöön tarkoitettujen tuotteiden ja esineiden tukkujakelua tai tupakan ja tupakkatuotteiden ja alkoholijuomien jakelua.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-11 – Koulutuspalvelut (CPC 92) (ainoastaan yksityisesti rahoitetut palvelut)	
	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Kun yksityisesti rahoitettujen koulutuspalvelujen tarjoaminen sallitaan ulkomaisille palveluntarjoajille, yksityisten toimijoiden osallistuminen koulutusjärjestelmään saattaa edellyttää toimilupaa, joka myönnetään syrjimättömästi.</p> <p>EU: Ei muita koulutuspalveluja koskevia sitoumuksia (CPC 929).</p> <p>SE: Ei sitoumuksia, jotka koskevat sellaisia koulutuspalvelujen tarjoajia, joille viranomaiset ovat antaneet luvan koulutuksen tarjoamiseen. Tätä varaumaa sovelletaan yksityisesti rahoitettujen koulutuspalvelujen tarjoajiin, jotka saavat valtion tukea jossakin muodossa, kuten valtion tunnustamiin koulutuspalvelujen tarjoajiin, valtion valvonnassa oleviin koulutuspalvelujen tarjoajiin sekä sellaiseen koulutukseen, joka oikeuttaa opintotukeen (CPC 92).</p> <p>CY, FI, MT ja RO: Ei yksityisesti rahoitettavien alemman perusasteen, ylemmän perusasteen ja aikuiskoulutuspalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 921, 922, 924).</p> <p>AT, BG, CY, FI, MT ja RO: Ei yksityisesti rahoitettavien korkea-asteen koulutuspalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 923).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>AT: Yksityisesti rahoitettujen yliopistotasoisten koulutuspalvelujen tarjoaminen ammattikorkeakoulutuksen alalla edellyttää toimivaltaisen viranomaisen eli korkeakouluneuvoston (<i>Fachhochschulrat</i>) myöntämää toimilupaa.</p> <p>Ammattikorkeakoulutasoista opinto-ohjelmaa tarjoavan sijoittajan pääasiallisen liiketoiminnan on oltava tällaisten opinto-ohjelmien tarjoaminen, ja sen on esitettävä tarvearvio ja markkinatutkimus ehdotetun opinto-ohjelman hyväksymistä varten. Toimivaltainen ministeriö epää toimiluvan, jos opinto-ohjelman ei katsota sopivan yhteen kansallisten koulutusta koskevien intressien kanssa.</p> <p>Yksityistä yliopistoa koskevan toimiluvan hakija tarvitsee toimivaltaisen viranomaisen (Itävallan akkreditointineuvosto) hyväksynnän. Toimivaltainen ministeriö voi evätä hyväksynnän, jos akkreditointiviranomaisen päätös ei ole kansallisten koulutusta koskevien intressien mukainen (CPC 923).</p> <p>MT: Palveluntarjoajat, jotka haluavat tarjota yksityisesti rahoitettuja korkea-asteen koulutuspalveluja tai aikuiskoulutuspalveluja, tarvitsevat koulutus- ja työllisyysministeriön toimiluvan. Päätös toimiluvan myöntämisestä voi olla harkinnanvarainen (CPC 923, 924).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BG: Ainoastaan hyväksytyt bulgarialaiset yritykset, joilta edellytetään kaupallista läsnäoloa, voivat tarjota yksityisesti rahoitettuja perus- ja keskiasteen koulutuspalveluja.</p> <p>BG, IT ja SI: Ei yksityisesti rahoitettavien alemman perusasteen koulutuspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 921).</p> <p>BG ja IT: Ei yksityisesti rahoitettavien ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 922).</p> <p>AT: Ei yksityisesti rahoitettavien, radio- tai televisiolähetysinä toteutettavien aikuiskoulutuspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 924).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>ES ja IT: Tunnustettuja tutkintotodistuksia tai oppiarvoja tarjoavan yksityisesti rahoitetun yliopiston toiminnan aloittaminen edellyttää toimilupaa. Taloudellista tarveharkintaa sovelletaan. Tärkeimmät arviointiperusteet: väestö ja olemassa olevien yritysten tiheys. ES: Menettelyyn kuuluu parlamentin lausunto.</p> <p>SK: Voidaan soveltaa taloudellista tarveharkintaa, ja paikallisviranomaiset voivat rajoittaa perustettavien koulujen määrää kaikkien yksityisesti rahoitettujen koulutuspalvelujen tarjoajien osalta, lukuun ottamatta keskiasteen jälkeisiä teknisiä ja ammatillisia koulutuspalveluja (CPC 921, 922, 923 muut kuin 92310, 924).</p> <p>EL: Yliopistotason koulutusta saavat tarjota ainoastaan laitokset, jotka ovat täysin itsehallinnollisia julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-12 – Ympäristöpalvelut (CPC 9401, 9402, 9403, 9406)	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>DE: Ei sitoumuksia, jotka koskevat jätehuoltopalvelujen rajat ylittävää tarjoamista lukuun ottamatta neuvontapalveluja ja maaperän suojeluun ja saastuneen maaperän hoitoon liittyviä palveluja lukuun ottamatta neuvontapalveluja.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-13 – Terveystenhoolto- ja sosiaalipalvelut (ainoastaan yksityisesti rahoitetut palvelut)	
Terveystenhooltopalvelut – sairaala-, sairaankuljetus- ja hoitolaitospalvelut (CPC 93, 931 muut kuin 9312, 93191 osittain, 9311, 93192, 93193, 93199)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Yksityisten toimijoiden osallistuminen yksityisesti rahoitetun terveydenhuoltoverkoston toimintaan saattaa edellyttää toimilupaa, joka myönnetään syrjimättömästi. Taloudellista tarveharkintaa saatetaan soveltaa. Tärkeimmät arviointiperusteet: olemassa olevien laitosten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, kuljetusinfrastruktuuri, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys ja uusien työpaikkojen syntyminen.</p> <p>AT, SI ja PL: Ei yksityisesti rahoitettavien sairaankuljetuspalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 93192).</p> <p>BG, CY, CZ, FI, MT ja SK: Ei yksityisesti rahoitettujen sairaala- ja sairaankuljetuspalvelujen ja muiden hoitolaitosten palvelujen kuin sairaalapalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 9311, 93192, 93193).</p> <p>BE: Ei yksityisesti rahoitettavien sairaankuljetuspalvelujen ja muiden hoitolaitosten palvelujen kuin sairaalapalvelujen tarjoamista ja perustamista koskevia sitoumuksia (CPC 93192, 93193).</p> <p>FI: Ei muiden terveydenhuoltopalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 93199).</p> <p>DE: Ei sitoumuksia, jotka koskevat Saksan sosiaaliturvajärjestelmää, jos eri yritykset tai yksiköt tarjoavat palveluja, joihin sisältyy kilpailullisia osia ja jotka eivät siksi ole yksinomaan julkista valtaa käytettäessä toteutettuja palveluja.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>DE: Pelastuspalvelujen ja ammattitaitoisten sairaankuljetuspalvelujen järjestämisestä ja sääntelystä vastaavat osavaltiot (Länder). Useimmat osavaltiot siirtävät pelastuspalveluja koskevan toimivallan kunnille. Kunnat voivat antaa etusijan voittoa tavoittelemattomille toimijoille. Sairaankuljetuspalvelujen tarjoaminen edellyttää suunnittelua, toimilupaa ja hyväksymistä. Telelääketiedettä voidaan tarjota ainoastaan perushoidossa, jota on edeltänyt lääkärin fyysinen läsnäolo. Tieto- ja viestintätekniikan palveluntarjoajien määrää saatetaan rajoittaa yhteentoimivuuden, yhteensopivuuden ja tarvittavien turvallisuusvaatimusten täyttymisen takaamiseksi.</p> <p>SI: Seuraavia palveluja koskee valtion monopoli: veritoimitukset, verivalmisteet, ihmisen elinten poistaminen ja säilyttäminen siirteitä varten, sosiaalilääketieteelliset ja hygieniapalvelut, epidemiologiset sekä terveyteen ja ekologiaan liittyvät palvelut, patologis-anatomiset palvelut ja biolääketieteellisesti avustettu lisääntyminen (CPC 931).</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>DE: Ei yksityisesti rahoitettujen Saksan puolustusvoimien sairaaloiden omistusta koskevia sitoumuksia.</p> <p>DE: Ei muiden keskeisten yksityisesti rahoitettujen sairaaloiden kansallistamista koskevia sitoumuksia. (CPC 93110)</p> <p>FR: EU:n sijoittajille sallitaan muitakin oikeudellisia muotoja, mutta EU:n ulkopuoliset sijoittajat voivat toimia ainoastaan yhtiömuodoissa SELAS (<i>société d'exercice liberal</i>) ja SCP (<i>société civile professionnelle</i>). Lääketieteellisiä, hammaslääketieteellisiä ja kätilöpalveluja sekä sairaanhoitajien palveluja voidaan tarjota ainoastaan yhtiömuodoissa SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> tai <i>en commandite par actions</i>) tai SCP. Sairaala- ja sairaankuljetuspalvelujen, hoitolaitosten palvelujen (muiden kuin sairaalapalvelujen) ja sosiaalipalvelujen osalta tarvitaan lupa johtotehtävissä toimimiseen. Lupamenettelyssä otetaan huomioon paikallisten johtajien saatavuus.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>FR: Ei yksityisesti rahoitettujen laboratoriotestaus- ja -analysointipalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 9311 osittain).</p>
<p>Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, mukaan lukien eläkevakuutukset</p>	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Pois lukien HU, ei sitoumuksia, jotka koskevat terveydenhuolto- tai sosiaalipalvelujen rajat ylittävää tarjoamista maan alueen ulkopuolelta tai sellaista toimintaa tai sellaisia palveluja, jotka ovat osa yleistä eläkejärjestelmää tai lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää. Tämä varauma ei koske kaikkien terveydenhuollon asiantuntijapalvelujen tarjoamista, mukaan lukien ammattilaisten tarjoamat palvelut, kuten lääkäreiden, hammaslääkäreiden, kätilöiden, sairaanhoitajien, fysioterapeuttien, ensihoitajien ja psykologien palvelut, joihin sovelletaan muita varaumia (CPC 931 muut kuin 9312, 93191 osittain).</p> <p>HU: Ei sitoumuksia, jotka koskevat kaikkien julkista rahoitusta saavien sairaalapalvelujen, sairaankuljetuspalvelujen ja muiden hoitolaitosten palvelujen kuin sairaalapalvelujen rajat ylittävää tarjoamista maan alueen ulkopuolelta (CPC 9311, 93192, 93193).</p>
<p>Sosiaalipalvelut, mukaan lukien eläkevakuutukset</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Ei sitoumuksia, jotka koskevat toimintaa tai palveluja, jotka ovat osa julkista eläkejärjestelmää tai lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää. Yksityisten toimijoiden osallistuminen yksityisesti rahoitetun sosiaaliverkoston toimintaan saattaa edellyttää toimilupaa, joka myönnetään syrjimättömästi. Taloudellista tarveharkintaa saatetaan soveltaa. Tärkeimmät arviointiperusteet: olemassa olevien laitosten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, kuljetusinfrastruktuuri, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys ja uusien työpaikkojen syntyminen.</p> <p>CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK ja SI: Ei yksityisesti rahoitettujen sosiaalipalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT ja PT: Ei yksityisesti rahoitettujen muiden sosiaalipalvelujen kuin toipilas- ja lepokoteihin ja vanhainkoteihin liittyvien palvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia.</p> <p>DE: Ei sitoumuksia, jotka koskevat Saksan sosiaaliturvajärjestelmää, jos eri yritykset tai yksiköt tarjoavat palveluja, joihin sisältyy kilpailullisia osia ja jotka ei eivät siksi sen vuoksi ehkä voi määritellä välttämättä kuulu ”yksinomaan julkista valtaa käytettäessä toteutettujenuiksi palveluksien määritelmän piiriin”.</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>HR: Joidenkin yksityisten sosiaalihuoltopalvelujen perustamiseen saatetaan soveltaa tarveperusteisia rajoituksia tietyillä maantieteellisillä alueilla (CPC 9311, 93192, 93193 ja 933).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-14 – Matkailu ja siihen liittyvät palvelut	
	Investointien osalta: BG: Edellytyksenä on yhtiöittäminen (ei sivuliikkeitä) (CPC 7471, 7472).

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-15 – Virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut	
a) Kirjasto-, arkisto-, museo- ja muut kulttuuripalvelut (CPC 963)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU, pois lukien AT ja investointien osalta LT: Ei kirjasto-, arkisto-, museo- ja muiden kulttuuripalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia. AT ja LT: Sijoittautumiseen voidaan vaatia toimilupaa.
b) Viihdepalvelut, teatteri-, musiikkiyhtye- ja sirkuspalvelut (CPC 9619, 964 muut kuin 96492)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI ja SK: Ei viihdepalvelujen, mukaan lukien teatteri-, musiikkiyhtye-, sirkus- ja diskopalvelut, tarjoamista koskevia sitoumuksia. BG: Ei seuraavien viihdepalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia: sirkus-, huvipuisto- ja muut vastaavat viihdepuistopalvelut, seuratanssi-, disko- ja tanssinopetuspalvelut sekä muut vastaavat viihdepalvelut. EE: Ei muiden viihdepalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia lukuun ottamatta elokuvateatteripalveluja. LT ja LV: Ei minkään viihdepalvelujen tarjontaa koskevia sitoumuksia lukuun ottamatta elokuvateatterien käyttöpalveluja.
	Rajat ylittävä palvelukauppa: EU, pois lukien AT ja SE: Ei viihdepalvelujen, mukaan lukien teatteri-, musiikkiyhtye-, sirkus- ja diskopalvelut, rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia.
c) Uutistoimistopalvelut (CPC 962)	Ei ole

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
d) Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut (CPC 96492)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU, pois lukien MT: Ei sitoumuksia, jotka koskevat rahapelitoimintaa, joka tapahtuu rahallista arvoa omaavien panosten onnenpeleissä, mukaan luettuina arpajaiset, raaputusarvat, rahapelitoiminta kasinoissa, pelisaleissa ja anniskelutiloissa sekä hyväntekeväisyysjärjestöjen tai voittoa tavoittelemattomien järjestöjen harjoittama tai niiden hyväksi harjoitettu vedonlyönti-, bingo- ja rahapelitoiminta.</p> <p>Tätä varauksia ei sovelleta taitopeleihin ja sellaisiin peliautomaatteihin, jotka eivät anna voittoja tai jotka antavat voittoja vain vapaapeleinä, eikä myynninedistämiseen liittyviin peleihin, joiden yksinomaisten tavoitteena on sellaisten tavaroiden tai palvelujen myyminen, jotka eivät kuulu tämän ulkopuolelle jättämisen piiriin.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-16 – Liikennepalvelut ja liikenteen liitännäispalvelut	
a) Meriliikenne	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:
i) Kansainvälinen henkilöliikenne (CPC 7211 ilman kansallista kabotaasiliikennettä)	EU, pois lukien LV ja MT: Ei sitoumuksia, jotka koskevat aluksen rekisteröimistä ja laivaston liikennöimistä sijoittautumisvaltion lipun alla (kaikki kaupallinen merellä tapahtuva toiminta, joka suoritetaan merialukselta, mukaan lukien kalastus, vesiviljely ja kalastukseen liittyvät palvelut; kansainvälinen henkilö- ja tavaraliikenne (CPC 721); ja meriliikenteen liitännäispalvelut).
ii) Kansainvälinen tavaraliikenne (CPC 7212 ilman kansallista kabotaasiliikennettä)	MT: Italian kautta kulkevaan Euroopan mantereeseen ja Maltan väliseen meriyhteyteen on myönnetty yksinoikeudet (CPC 7213, 7214, 742 osittain, 745, 749 osittain). BG: Miehittämättömille aluksille Bulgarian satamissa ja varastoissa Tonavan varrella annettavia palveluja voivat tarjota ainoastaan bulgarialaiset yritykset (edellytyksenä yhtiöittäminen). Objektiivisesta kapasiteetista riippuen satamien palveluntarjoajien määrää voidaan rajoittaa liikenne-, tietotekniikka- ja viestintäministerin asettaman asiantuntijakomitean päätöksellä (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882). Kansallisesti merkittävässä Bulgarian satamissa tarjottavien julkisen liikenteen tukipalvelujen osalta oikeus tukitoimintojen suorittamiseen myönnetään käyttöoikeussopimuksella. Alueellisesti merkittävässä satamissa kyseinen oikeus myönnetään sataman omistajan kanssa tehtävällä sopimuksella (CPC 74520, 74540 ja 74590).
b) Meri- ja sisävesiliikenteen liitännäispalvelut	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU: Ei luotsaus- ja kiinnityspalvelujen tarjoamista koskevia sitoumuksia. EU, pois lukien LT ja LV: Ei hinaus- ja työntöpalveluja koskevia sitoumuksia (CPC 7452). BE: Lastinkäsittelypalveluja voivat tarjota ainoastaan akkreditoitujen työntekijä, joilla on oikeus työskennellä kuninkaan asetuksessa määritellyillä satama-alueilla (CPC 741).

Commented [LK3]: CDF: full-stop to delete?

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>EL: Satama-alueiden lastinkäsittelypalveluja koskee julkinen monopoli (CPC 745).</p> <p>LT: Ainoastaan liettualaiset oikeushenkilöt tai jäsenvaltion oikeushenkilöt, joilla on Liettuassa sivuliike, jolla on Liettuan meriturvallisuushallinnon antama todistus, voivat tarjota luotsaus- ja kiinnityspalveluja sekä hinaus- ja työntöpalveluja (CPC 7452).</p>
<p>c) Rautatieliikennepalvelut ja rautatieliikenteen liitännäispalvelut</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Ei rautateiden henkilö- ja tavaraliikennettä koskevia sitoumuksia (CPC 711).</p> <p>LT: Rautatiekaluston huolto- ja korjauspalveluja koskee valtion monopoli (CPC 86764, 86769, 8868 osittain).</p> <p>SE: Rautatiekaluston huoltoon ja korjaukseen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa, kun sijoittaja aikoo perustaa omia terminaali-infrastruktuureja. Tärkeimmät arviointiperusteet: tila- ja kapasiteettirajoitukset (CPC 86764, 86769, 8868 osittain).</p>
<p>d) Maantieliikenne (henkilö- ja tavaraliikenne, kansainväliset rekkaliikennepalvelut) ja maantieliikenteen liitännäispalvelut</p>	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Ei maantieliikennettä (henkilö- ja tavaraliikenne, kansainväliset rekkaliikennepalvelut) koskevia sitoumuksia.</p> <p>Investointien osalta:</p> <p>EU: Ei sitoumuksia, jotka koskevat johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneen ulkomaisen sijoittajan kabotaasiliikennepalvelujen tarjoamista toisessa jäsenvaltiossa (CPC 712).</p> <p>EU: Taksipalveluihin voidaan soveltaa EU:ssa taloudellista tarveharkintaa ja rajoittaa palveluntarjoajien lukumäärää. Tärkein arviointiperuste: paikallinen kysyntä sellaisena kuin se määritellään sovellettavassa lainsäädännössä (CPC 71221).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>AT: Henkilö- ja tavaraliikenteen yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan jäsenvaltioiden kansalaisille ja EU:n oikeushenkilöille, joiden päätoimipaikka on EU:ssa (CPC 712).</p> <p>BE: Lupien enimmäismäärä voidaan vahvistaa laissa (CPC 71221).</p> <p>BG: Henkilö- ja tavaraliikenteen yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan jäsenvaltion kansalaisille ja EU:n oikeushenkilöille, joiden päätoimipaikka on EU:ssa. Edellytyksenä on yhtiöittäminen (CPC 712).</p> <p>ES: Henkilöliikenteeseen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa luokan CPC 7122 palvelujen osalta. Tärkein arviointiperuste: paikallinen kysyntä. Kaukoliikenteen linja-autopalveluihin sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkeimmät arviointiperusteet: olemassa olevien yritysten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys, vaikutukset liikenneolosuhteisiin ja uusien työpaikkojen syntyminen.</p> <p>FR: EU:n ulkopuoliset sijoittajat eivät saa tarjota kaukoliikenteen linja-autopalveluja (CPC 712).</p> <p>IE: Kaukoliikenteen linja-autopalveluihin sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkein arviointiperuste: olemassa olevien yritysten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys, vaikutukset liikenneolosuhteisiin ja uusien työpaikkojen syntyminen (CPC 7121, 7122).</p> <p>IT: Henkilöautojen vuokrauspalveluihin kuljettajineen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkeimmät arviointiperusteet: olemassa olevien yritysten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys, vaikutukset liikenneolosuhteisiin ja uusien työpaikkojen syntyminen.</p> <p>Kaukoliikenteen linja-autopalveluihin sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkeimmät arviointiperusteet: olemassa olevien yritysten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys, vaikutukset liikenneolosuhteisiin ja uusien työpaikkojen syntyminen.</p> <p>Tavaraliikennepalveluihin sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkein arviointiperuste: paikallinen kysyntä (CPC 712).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>LV: Henkilö- ja tavaraliikennepalvelujen tarjoamiseen vaaditaan lupa, jota ei myönnetä ulkomailla rekisteröidyille ajoneuvoille. Sijoittautuneiden yritysten on käytettävä kansallisesti rekisteröityjä ajoneuvoja (CPC 712).</p> <p>MT: Julkinen linja-autoliikenne: koko verkkoon sovelletaan toimilupavaatimusta, joka sisältää julkisen palvelun velvoitteita koskevan sopimuksen tiettyjen sosiaalisten sektoreiden kattamiseksi (kuten opiskelijat ja ikääntyneet) (CPC 712).</p> <p>MT: Taksitoimilupiin sovelletaan määrällisiä rajoituksia.</p> <p>Karozzini (hevosen vetämät vaunut): toimilupiin sovelletaan määrällisiä rajoituksia (CPC 712).</p> <p>PT: Henkilöliikennepalvelujen osalta henkilöautojen vuokrauspalveluihin kuljettajineen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkein arviointiperuste: olemassa olevien yritysten lukumäärä ja niihin kohdistuvat vaikutukset, asukastiheys, maantieteellinen levinneisyys, vaikutukset liikenneolosuhteisiin ja uusien työpaikkojen syntyminen (CPC 712).</p> <p>SK: Tavaraliikenteeseen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Tärkein arviointiperuste: paikallinen kysyntä (CPC 712).</p> <p>SE: Maantieliikennekaluston huoltoon ja korjaukseen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa, kun sijoittaja aikoo perustaa omia terminaali-infrastruktuureja. Tärkeimmät arviointiperusteet: tila- ja kapasiteettirajoitukset (CPC 86764, 86769, 8867 osittain).</p> <p>SE: Maantieliikenteen harjoittaminen edellyttää ruotsalaista toimilupaa.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Luvat myönnetään syrjimättömin ehdoin, mutta yleisenä sääntönä on, että maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen harjoittajien on käytettävä ajoneuvoja, jotka on rekisteröity Ruotsin tieliikennerekisteriin. Jos ajoneuvo on rekisteröity ulkomailla, jos sen omistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka asuu pääsääntöisesti ulkomailla, ja jos se tuodaan Ruotsiin tilapäistä käyttöä varten, sitä voidaan käyttää Ruotsissa tilapäisesti.</p> <p>Rajat ylittävän tavara- ja henkilöliikenteen harjoittajat tarvitsevat toimiluvan sen maan toimivaltaiselta viranomaiselta, johon ne ovat sijoittautuneet. Kahdenvälisissä tieliikennesopimuksissa voidaan määrätä rajat ylittävää kauppaa koskevista lisävaatimuksista. Ajoneuvoille, joihin ei sovelleta tällaisia kahdenvälisiä sopimuksia, tarvitaan Ruotsin liikenneviraston lupa (CPC 712).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa: BG: Ei maantieliikenteen tukipalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 744).</p>
<p>e) Ilmaliikennepalvelujen liitännäispalvelut (CPC 7461, 7469, 83104)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU: Maahuolintapalvelujen osalta voidaan edellyttää sijoittautumista EU:n alueelle. Mahdollisuus maahuolintapalvelujen tarjoamiseen riippuu lentoaseman koosta. Lentoasemilla toimivien palveluntarjoajien määrää voidaan rajoittaa. Isoilla lentoasemilla määrää ei saa rajoittaa vähempään kuin kahteen tarjoajaan.</p> <p>Investointien osalta: PL: Mahdollisuus tarjota tietyn luokan jäähdytettyjen tai jäädytettyjen tavaroiden varastointipalveluja ja nesteiden tai kaasujen irtovarastointipalveluja riippuu lentoaseman koosta. Kullakin lentokentällä toimivien palveluntarjoajien määrää saatetaan rajoittaa käytettävissä olevan tilan mukaan tai muista syistä muttei kuitenkaan vähempään kuin kahteen tarjoajaan (CPC 742 osittain).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
f) Avaruusliikenne ja avaruusaluusten vuokraus	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU: Ei avaruusliikennepalveluja ja avaruusaluusten vuokrausta koskevia sitoumuksia (CPC 733, 734 osittain).</p>
g) Yhdistettyjen kuljetuspalvelujen tarjoaminen	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU: pois lukien FI: Ainoastaan jäsenvaltioon sijoittautuneet kuljetusyrietykset, jotka täyttävät ammattiin ja jäsenvaltioiden välisille tavarankuljetusmarkkinoille pääsyn edellytykset, voivat jäsenvaltioiden välisen yhdistetyn kuljetuksen yhteydessä toteuttaa maantiekuljetuksen alku- ja/tai loppuosuudet, jotka muodostavat erottamattoman osan yhdistettyä kuljetusta ja joihin saattaa sisältyä rajan ylittäminen. Sovelletaan kaikkiin kuljetusmuotoihin vaikuttavia rajoituksia.</p> <p>Voidaan toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että yhdistettyihin kuljetuksiin käytettävien maantieajoneuvojen ajoneuvoveroja alennetaan tai että ne palautetaan (CPC 711, 712, 7212, 7222, 741, 742, 743, 744, 745, 748 ja 749).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-17 – Maatalous, kalastus, vesi, valmistus	
a) Maatalous, riistatalous, metsätalous sekä maatalouteen, metsästyksen ja metsätalouteen liittyvät palvelut (ISIC 01, 02, CPC 881)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>HR: Ei maatalous- ja metsästystoimintaa koskevia sitoumuksia.</p> <p>HU: Ei maataloustoimintaa koskevia sitoumuksia (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 lukuun ottamatta neuvonta- ja konsultointipalveluja).</p> <p>PT: Agronomin ammatti on varattu luonnollisille henkilöille (CPC 881).</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>FI: Porojen omistamista ja porotalouden harjoittamista varten voidaan myöntää yksinoikeuksia (ISIC 014).</p> <p>FR: EU:n ulkopuolisilta sijoittajilta edellytetään lupa maatalojen ja maatalouden osuuskuntien perustamista varten.</p> <p>Maatalousosuuskunnan jäsenyys tai sen johtajana toimiminen edellyttää ennakkolupaa (ISIC 011, 012, 013, 014, 015).</p> <p>SE: Ainoastaan saamelaiset voivat omistaa poroyrityksiä ja harjoittaa porotaloutta (ISIC 014).</p>
b) Kalastus, vesiviljely, kalastukseen liittyvät palvelut (ISIC 05, CPC 882)	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>EU: Etenkin yhteisen kalastuspolitiikan ja kolmannen maan kanssa tehtyjen kalastussopimusten puitteissa pääsy jäsenvaltioiden suvereniteettiin tai oikeudenkäyttövaltaan kuuluvilla merivesillä sijaitseviin biologisiin luonnonvaroihin ja kalastuspaikkoihin sekä niiden käyttö, mukaan lukien:</p> <p>a) sääntely, joka koskee Meksikon tai kolmannen maan aluksille myönnettyjen alakiintiöiden mukaisesti pyydettyjen saaliiden purkamista EU:n satamissa;</p> <p>b) yrityksen vähimmäiskoon määrittäminen sekä pienimuotoiseen että rannikkokalastukseen tarkoitettujen alusten ylläpitämiseksi; tai</p> <p>c) erilliskohtelun myöntäminen Meksikolle tai kolmannelle maalle voimassa olevan tai tulevan kahdenvälisen kalastusta koskevan sopimuksen nojalla.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
c) Veden keruu, puhdistus ja jakelu (ISIC 41)	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: EU: Ei sellaista toimintaa koskevia sitoumuksia, joka koskee tiettyjä palveluja, kuten veden keruuta, puhdistusta ja jakelua kotitalouksille, teollisuudelle ja kaupallisille tai muille käyttäjille, mukaan luettuna juomaveden toimitus ja vesihuolto.
d) Elintarvikkeiden ja juomien valmistus (ISIC 15)	Investointien osalta: IE: Ulkomailla asuvat tarvitsevat luvan myllytoimintaa varten (ISIC 1531).
e) Valmistus (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	Ei ole
f) Julkaiseminen, painaminen ja tallenteiden jäljentäminen (ISIC 22, CPC 88442)	Investointien osalta: LV: Ainoastaan Latviassa muodostetut oikeushenkilöt ja latvialaiset luonnolliset henkilöt voivat perustaa ja kustantaa joukkotiedotusvälineitä. Sivuliikkeet eivät ole sallittuja.
	Rajat ylittävä palvelukauppa: DE: Kaikkien julkisesti levitettävien tai painettavien sanomalehtien, aikakauslehtien ja -julkaisujen on ilmoitettava selkeästi vastaava päätoimittaja (luonnollisen henkilön täydellinen nimi ja osoite). Vastaavan päätoimittajan saatetaan edellyttää asuvan pysyvästi Saksassa, EU:ssa tai ETA-maassa. Liittovaltion sisäasiainministeri voi myöntää poikkeuksia (ISIC 22). SE: Luonnollisten henkilöiden, jotka omistavat Ruotsissa painettavia ja julkaistavia aikakauslehtiä, on asuttava Ruotsissa tai oltava ETA-valtion kansalaisia. Jos tällaisten aikakauslehtien omistajat ovat oikeushenkilöitä, niiden on oltava sijoittautuneita ETA-valtioon. Ruotsissa painettavilla ja julkaistavilla aikakauslehdillä sekä teknisillä tallenteilla on oltava vastaava päätoimittaja, jolla on oltava kotipaikka Ruotsissa.
g) Valmistus (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	Ei ole

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-18 – Energiaan liittyvä toiminta	
<p>a) Kaivostoiminta ja louhinta (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 ja 883)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>IT: Valtion kaivoksilla sovelletaan erityisiä etsintä- ja kaivuusääntöjä. Ennen hyödyntämiseen liittyvää toimintaa tarvitaan etsintälupa (<i>permesso di ricerca, Regio Decreto 29 luglio 1927, n. 1443/1927, Norme di carattere legislativo per disciplinare la ricerca e la coltivazione delle miniere nel Regno</i>) (asetuksen 1443/1927 4 §). Lupa on voimassa tietyn ajan, siinä määritetään tarkasti etsintäalueen rajat ja samalle alueelle voidaan myöntää useampi kuin yksi etsintälupa eri henkilöille tai yrityksille (tämän tyyppinen lupa ei välttämättä anna yksinoikeutta). Mineraalien hyödyntämiseksi vaaditaan alueellisen viranomaisen myöntämä lupa (<i>concessione</i>, asetuksen 1443/1927 14 § ja asetuksen 112/1998 34 §) (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883).</p> <p>FI: Mineraalivarojen etsintään ja hyödyntämiseen sovelletaan lupavaatimuksia, ja ydinaineiden louhinnan osalta luvan myöntää valtioneuvosto. Kaivosalueenastusluvan myöntää valtioneuvosto. Lupa voidaan myöntää ETA-valtiossa asuvalle luonnolliselle henkilölle tai ETA-valtioon sijoittautuneelle oikeushenkilölle. Taloudellista tarveharkintaa saatetaan soveltaa (ISIC 12, CPC 5115, 883, 8675).</p> <p>IE: Irlannissa toimivien etsintä- ja kaivosyhtiöiden on oltava siellä kaupallisesti läsnä. Mineraalien etsimisen edellytyksenä on, että työtä suoritettaessa yritykset (irlantilaiset tai ulkomaiset) käyttävät asiamiehen tai Irlannissa asuvan etsinnästä vastaavan päällikön palveluja. Kaivostoiminnan osalta vaaditaan, että kaivostoimintaa koskeva valtion vuokrasopimus tai toimilupa on Irlannissa perustetulla yrityksellä. Tällaisen yrityksen omistussuhteille ei ole asetettu rajoituksia (ISIC 10, 13, 14, CPC 883).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>BE: Mineraalivarojen ja muiden elottomien luonnonvarojen etsintä ja hyödyntäminen aluevesillä ja mannerjalustassa edellyttää lupaa. Luvanhaltijalla on oltava tiedoksianto-osoite Belgiassa (ISIC 14). Ulkomaisilta yrityksiltä, jotka ovat sellaisen kolmannen maan luonnollisten henkilöiden tai yritysten määräysvallassa, jonka osuus EU:n öljyn, maakaasun tai sähkön tuonnista on yli 5 prosenttia, voidaan kieltää määräysvalta toiminnassa. Edellytyksenä on yhtiöittäminen (ei sivuliikkeitä) (ISIC 10, 1110, 13, 14).</p> <p>BG: Tiettyyn taloudelliseen toimintaan, joka liittyy valtion omaisuuden tai muun julkisen omaisuuden hyödyntämiseen tai käyttöön, edellytetään toimilupia koskevan lain tai muiden erityislupia koskevien lakien nojalla myönnetty toimilupa. Bulgarian alueella, mannerjalustassa ja Mustanmeren talousvyöhykkeellä maanalaisten luonnonvarojen etsimiseksi ja tutkimiseksi toteutettavat toimet edellyttävät lupaa, kun taas louhintaa ja hyödyntämistä koskevat toimet edellyttävät maanalaisia luonnonvaroja koskevan lain mukaisesti myönnettyä toimilupaa.</p> <p>Veroetuuskohteluun oikeuttaville lainkäyttöalueille (eli offshore-alueille) rekisteröidyt yritykset tai niihin yhteydessä olevat yritykset eivät saa osallistua suoraan tai välillisesti avoimiin menettelyihin, joissa myönnetään lupia tai toimilupia luonnonvarojen etsimiseen, tutkimiseen tai louhintaan, mukaan lukien uraani- ja toriummalmit, eivätkä ne saa toimia jo myönnetyn luvan tai toimiluvan perusteella, koska tällaiset toimet on kielletty, mukaan lukien mahdollisuus tällaisen tutkinnan tuloksena löydetyn esiintymän maantieteellisen tai taloudellisen hyödyntämisen rekisteröintiin.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Kaupalliset yhtiöt, joissa jäsenvaltion tai kunnan pääomaosuus on suurempi kuin 50 prosenttia, eivät voi toteuttaa liiketoimia yhtiön käyttöomaisuuden käyttämiseksi sellaisen sopimuksen tekemiseen, joka koskee osakkuuden tai vuokraoikeuden hankkimista, yhteistä toimintaa, luottoa tai saamisten turvaamista taikka aiheuttaa vekseleistä syntyviä velvollisuuksia, jollei siihen ole yksityistämismääräyksen tai kunnanvaltuuston lupaa riippuen siitä, kumpi on toimivaltainen viranomaisena. Riippumatta siitä, mitä Bulgarian tasavallan kansalliskokouksen 18 päivänä tammikuuta 2012 antaman päätöksen 8.4 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, hydraulisen murtamisen menetelmän eli frakkauksen käyttäminen öljyn ja kaasun etsimiseen, tutkimiseen tai hyödyntämiseen kielletään parlamentin päätöksellä. Liuskekaasun etsiminen ja hyödyntäminen on kiellettyä (ISIC 10, 11, 12, 13, 14).</p> <p>Uraanimalmien louhinta on kielletty 20 päivänä elokuuta 1992 annetulla ministerineuvoston asetuksella nro 163.</p> <p>Toriummalmin louhintaan sovelletaan kaivostoiminnan yleisiä lupajärjestelyjä. Voidakseen hyödyntää toriummalmin louhintalupia meksikolaisen yrityksen on oltava perustettu kauppalain mukaisesti ja sen on oltava merkitty kaupparekisteriin. Toriummalmin louhintalupia koskevat päätökset tehdään syrjimättömästi ja tapauskohtaisesti. Veroetuuskohteluun oikeuttaville lainkäyttöalueille (eli offshore-alueille) rekisteröityjä yrityksiä tai niihin etuyhteydessä olevia yrityksiä koskeva kielto osallistua suoraan tai välillisesti avoimiin menettelyihin, joissa myönnetään toimilupia luonnonvarojen louhintaan, koskee myös uraani- ja toriummalmeja (ISIC 12).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>CY: Ministerineuvosto voi energiaturvallisuuksista kieltää pääsyn hiilivetyjen etsintään, tutkimiseen ja hyödyntämiseen ja näiden toimintojen harjoittamisen kaikilta yksiköiltä, jotka ovat tosiasiallisesti Meksikon tai sen kansalaisten määräysvallassa. Mikään yhteisö ei saa ilman ministerineuvoston ennakkolupaa päätyä Meksikon tai sen kansalaisen suoraan tai välilliseen määräysvaltaan sen jälkeen, kun sille on myönnetty lupa hiilivetyjen etsintään, tutkimiseen ja hyödyntämiseen. Ministerineuvosto voi kieltäytyä myöntämästä lupaa hiilivetyjen etsintään, tutkimiseen ja hyödyntämiseen sellaiselle yhteisölle, joka on tosiasiallisesti Meksikon tai kolmannen maan määräysvallassa taikka Meksikon tai kolmannen maan kansalaisten määräysvallassa, jos Meksiko tai kyseinen kolmas maa ei myönnä Kyproksen tai jäsenvaltion yhteisöille hiilivetyjen etsintään, tutkimiseen ja hyödyntämiseen pääsyn ja näiden toimintojen harjoittamisen osalta vastaavaa kohtelua kuin Kypros tai jäsenvaltio myöntää Meksikon tai kyseisen kolmannen maan yhteisöille (ISIC 1110).</p> <p>SK: Kaivos- ja geologinen toiminta edellyttää yhtiön perustamista EU:n jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa (ei sivuliikkeitä) (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 883 ja 8675).</p>
<p>b) Sähkö (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (muut kuin neuvonta- ja konsultointipalvelut))</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>AT ja BG: Ei sähkön tuotantoa, energian jakelupalveluja ja energian jakeluun liittyviä palveluja koskevia sitoumuksia (ISIC 4010, CPC 887 lukuun ottamatta neuvonta- ja konsultointipalveluja).</p> <p>BE: Ei energian jakelupalveluja ja energian jakeluun liittyviä palveluja koskevia sitoumuksia (CPC 887).</p> <p>CY: Ei sitoumuksia, jotka koskevat sähkön tuotantoa, siirtoa ja jakelua, muita sähkönjakeluun liittyviä palveluja kuin neuvonta- ja konsultointipalveluja tai sähkön tukku- ja vähittäiskauppapalveluja, jos sijoittaja on sellaisen EU:n ulkopuolisen maan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa, jonka osuus EU:hun tulevasta öljyn tai maakaasun tuonnista on yli 5 prosenttia (ISIC 4010, CPC 62279 ja 887).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>CZ: Sähkön tuotanto, siirto, jakelu ja kauppa ja muut sähkömarkkinatoimijoiden toiminnot sekä lämmön tuotanto ja jakelu edellyttävät lupaa. Sähkön ja kaasun siirtoon ja markkinatoimijalupiin sovelletaan yksinoikeuksia (ISIC 40, CPC 7131, 62279, 742, 887).</p> <p>FI: Ei sähkön tuontia koskevia sitoumuksia. Ei sähkön rajat ylittävää tukku- ja vähittäiskauppaa koskevia sitoumuksia. Ei sähkön siirto- ja jakeluverkkoja ja -järjestelmiä koskevia sitoumuksia (ISIC 4010, CPC 62279, 887 lukuun ottamatta neuvonta- ja konsultointipalveluja).</p> <p>FR: Ei sähkön siirtoa ja jakelua koskevia sitoumuksia (ISIC 4010, CPC 887).</p> <p>PL: Energialain mukaan seuraaviin toimintoihin tarvitaan lupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) sähkön tuotanto lukuun ottamatta sähkön tuotantoa sähkölähteistä, joiden kokonaiskapasiteetti on enintään 50 MW ja jotka eivät ole uusiutuvia energialähteitä; sähkön yhteistuotanto sähkölähteistä, joiden kokonaiskapasiteetti on enintään 5 MW ja jotka eivät ole uusiutuvia energialähteitä; ii) sähkön siirto tai jakelu; iii) sähkön kauppa lukuun ottamatta sähkön kauppaa käyttämällä laitoksia, joiden jännite on alhaisempi kuin 1 kV ja jotka asiakas omistaa; sähkön kauppa, joka tapahtuu tavarapörsseissä sellaisten meklariyritysten välityksellä, jotka välittävät hyödykkeitä 26 päivänä lokakuuta 2000 annetun hyödykepörssilain perusteella. <p>Toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan vain sellaiselle hakijalle, jonka liiketoiminnan rekisteröity kotipaikka tai asuinpaikka on EU:n jäsenvaltiossa, ETA-valtiossa tai Sveitsin valaliitossa (ISIC 4010, CPC 62279, 63297, CPC-887).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>PT: Sähkön siirto ja jakelu toteutetaan yksinomaisilla julkisen palvelun toimiluvilla. Sähköalan toimilupia myönnetään ainoastaan osakeyhtiöille yhtiöille, joiden päätoimipaikka ja toimiva johto on Portugalissa (ISIC 4010, CPC 887).</p> <p>SK: Sähkön tuotantoon, siirtoon ja jakeluun, sähkön tukku- ja vähittäiskauppaan sekä energian jakeluun liittyviin palveluihin vaaditaan lupa. Taloudellista tarveharkintaa sovelletaan, ja lupa voidaan evätä ainoastaan, jos markkinat ovat kyllästetyt (ISIC rev 3.1 4010, CPC 62279, 887).</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>BE: Oikeushenkilöiden muotoon ja sellaisten julkisten ja yksityisten toimijoiden kohteluun, joille Belgia on myöntänyt yksinoikeudet, sovelletaan rajoituksia. Ulkomaisilta yrityksiltä, jotka ovat sellaisen kolmannen maan luonnollisten henkilöiden tai yritysten määräysvallassa, jonka osuus EU:n öljyn, maakaasun tai sähkön tuonnista on yli 5 prosenttia, voidaan kieltää määräysvalta toiminnassa.</p> <p>Yksittäinen lupa kapasiteetiltaan 25 MW:n sähköntuotantoon edellyttää sijoittautumista EU:hun tai muuhun valtioon, jossa on käytössä sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/72/EY käyttöön otettua järjestelmää vastaava järjestelmä ja jossa yrityksellä on tosiasiallinen ja jatkuva yhteys talouteen.</p> <p>Sähkön offshore-tuotanto Belgian offshore-alueella edellyttää toimilupaa ja yhteisyritystä jäsenvaltion yrityksen kanssa tai sellaisen valtion ulkomaisen yrityksen kanssa, jossa on käytössä sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/72/EY käyttöön otettua järjestelmää vastaava järjestelmä, erityisesti lupaa ja valintaa koskevien ehtojen osalta. Lisäksi yrityksen keskushallinnon tai päätoimipaikan on oltava jäsenvaltiossa tai edellä mainitut vaatimukset täyttävässä maassa, jossa yrityksellä on tosiasiallinen ja jatkuva yhteys talouteen.</p>

Commented [LK4]: Limited company? CDI

Commented [LK5]: CDI

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Offshore-tuotannon Elia-siirtoverkostoon yhdistävien voimajohtojen rakentaminen edellyttää lupaa, ja yrityksen on täytettävä edellä esitetyt edellytykset, yhteisyritysvaatimusta lukuun ottamatta (ISIC 4010).</p> <p>FR: Ei sähkön tuotantoa koskevia sitoumuksia (ISIC 4010).</p> <p>MT: Yhtiöllä EneMalta plc on sähkönjakelun monopoli (ISIC 4010, CPC 887).</p> <p>NL: Sähköverkon voivat omistaa ainoastaan Alankomaiden valtio (siirtojärjestelmät) ja muut viranomaiset (jakelujärjestelmät) (ISIC 4010, CPC 887).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>PT: Ei sähkön tukkumyyntipalveluihin liittyvien palvelujen, sähkön vähittäiskaupan palvelujen ja sähkön jakeluun liittyvien palvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia- (CPC 62279, 887 muut kuin neuvonta- ja konsultointipalvelut).</p>
<p>c) Polttoaineet, kaasu, raakaöljy tai öljytuotteet (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713, 742, 887 (muut kuin neuvonta- ja konsultointipalvelut))</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>AT: Ei kaasun ja muun kuin kaasun ja veden kuljetusta koskevia sitoumuksia (CPC 713).</p> <p>BE: Kaasun irtovarastointipalvelujen osalta sovelletaan oikeushenkilöiden muotoa ja sellaisten julkisten ja yksityisten toimijoiden kohtelua, joille Belgia on myöntänyt yksinoikeudet, koskevia vaatimuksia. Kaasun irtovarastointipalvelujen tapauksessa edellytetään sijoittautumista EU:hun (CPC 742 osittain).</p> <p>Yleensä kaasun toimittaminen Belgiaan sijoittautuneille asiakkaille (asiakkailla tarkoitetaan sekä jakeluyhtiöitä että asiakkaita, joiden kaasun yhteiskulutus kaikista toimituslähteistä on vähintään miljoona kuutiometriä vuodessa) edellyttää ministerin yksilöllistä lupaa paitsi jos toimittaja on jakeluyhtiö, jolla on oma jakeluverkko. Kyseinen lupa voidaan myöntää ainoastaan jäsenvaltioon sijoittautuneelle luonnolliselle tai oikeushenkilölle (ISIC 4020, CPC 7131).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Maakaasun ja muiden polttoaineiden putkijohtokuljetukset edellyttävät lupaa. Lupa voidaan myöntää ainoastaan jäsenvaltioon sijoittautuneelle luonnolliselle tai oikeushenkilölle (AR 3 §, 14.5.2002). Ulkomaisilta yrityksiltä, jotka ovat sellaisen kolmannen maan luonnollisten henkilöiden tai yritysten määräysvallassa, jonka osuus EU:n öljyn, maakaasun tai sähkön tuonnista on yli 5 prosenttia, voidaan kieltää määräysvalta toiminnassa.</p> <p>Yrityksen hakiessa lupaa edellytetään seuraavaa:</p> <p>a) yrityksen on oltava muodostettu Belgian lainsäädännön, muun jäsenvaltion lainsäädännön tai sellaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisesti, joka on sitoutunut noudattamaan oikeudellista kehystä, joka vastaa maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY yleisiä vaatimuksia; ja</p> <p>b) yrityksen hallinnollisen keskuspaikan, päätoimipaikan tai pääasiallisen toimipaikan on oltava jäsenvaltiossa tai sellaisessa kolmannessa maassa, joka on sitoutunut noudattamaan sääntelykehystä, joka vastaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/73/EY vahvistettuja yleisiä vaatimuksia, edellyttäen, että kyseisen toimipaikan tai päätoimipaikan toiminnalla on tosiasiallinen ja jatkuva yhteys asianomaisen maan talouteen (ISIC 4020, CPC 7131).</p> <p>BG: Ei öljyn ja maakaasun putkijohtokuljetuksia ja varastointia, mukaan lukien kauttakulkusiirto, koskevia sitoumuksia (ISIC 4020, CPC 7131, CPC-742 osittain).</p> <p>CY: Ei sitoumuksia, jotka koskevat kaasun tuotantoa, kaasumaisten polttoaineiden jakelua putkiverkossa omaan lukuun, polttoaineiden putkikuljetusta, muita maakaasun jakelun liitännäispalveluja kuin neuvonta- ja konsultointipalveluja tai pullottamattoman kaasun vähittäiskauppapalveluja, jos sijoittaja on sellaisen EU:n ulkopuolisen maan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa, jonka osuus EU:hun tulevasta öljyn tai maakaasun tuonnista on yli 5 prosenttia (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131, ja 887).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>CZ: Ei kaasun tuotantoa, siirtoa, jakelua, varastointia ja kauppaa koskevia sitoumuksia (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887).</p> <p>DK: Omistajan tai käyttäjän, joka aikoo perustaa putkijohdon raaka- tai jalostetun öljyn ja öljytuotteiden sekä maakaasun kuljettamista varten, on saatava paikallisviranomaisten lupa ennen rakennustöiden aloittamista. Myönnettävien lupien määrää voidaan rajoittaa (CPC 7131).</p> <p>FI: Ei sitoumuksia, jotka koskevat ulkomaisten henkilöiden tai yritysten määräysvaltaa tai omistusta nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaaleissa (mukaan lukien varastointiin tai uudelleen kaasuunuttamiseen käytettävät LNG-terminaalit) (ISIC 4020, CPC 742).</p> <p>FI: Ei kaasun siirto- ja jakeluverkkoja ja -järjestelmiä koskevia sitoumuksia. Monopoli- tai yksinoikeuksien muodossa olevia määrällisiä rajoituksia, jotka koskevat maakaasun tuontia (ISIC 4020, CPC 887 lukuun ottamatta neuvonta- ja konsultointipalveluja).</p> <p>FR: Kansallisen energiaturvallisuuden varmistamiseksi ainoastaan Ranskan valtion, muun julkisen sektorin organisaation tai ENGIEn 100-prosenttisesti omistamat yhtiöt voivat omistaa ja johtaa kaasun siirto- ja jakelujärjestelmiä (ISIC 4020, CPC 887).</p> <p>HU: Putkijohtokuljetuksia koskevien palvelujen tarjoaminen edellyttää sijoittautumista. Palveluja voidaan tarjota valtion tai paikallisen viranomaisen myöntämän käyttöoikeussopimuksen kautta. Näiden palvelujen tarjoamista säännellään käyttöoikeussopimuksia koskevalla lailla (CPC 7131).</p> <p>NL: Kaasuputkiverkoston voivat omistaa ainoastaan valtio (siirtojärjestelmät) ja muut viranomaiset (jakelujärjestelmät) (ISIC 4020, CPC 7131).</p> <p>PL: Energialain mukaan seuraaviin toimintoihin tarvitaan lupa:</p> <p>i) polttoaineiden tai energian tuotanto lukuun ottamatta kiinteiden tai kaasumaisten polttoaineiden tuotantoa;</p>

Commented [LK6]: CDF

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>ii) kaasumaisten polttoaineiden varastointi varastointilaitoksiin, maakaasun nesteyttäminen ja nesteytetyn kaasun uudelleen kaasunnuttaminen nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksissa sekä nestemäisten polttoaineiden varastointi lukuun ottamatta nestemäisen kaasun paikallista varastointia laitoksiin, joiden kapasiteetti on pienempi kuin 1 MJ/s, ja nestemäisten polttoaineiden varastointia vähittäiskaupassa;</p> <p>iii) polttoaineiden siirto tai jakelu lukuun ottamatta kaasumaisten polttoaineiden jakelua verkoissa, joiden kapasiteetti on alle 1 MJ/s;</p> <p>iv) polttoaineiden kauppa lukuun ottamatta kiinteiden polttoaineiden kauppaa; kaasumaisten polttoaineiden kauppa, jos vuotuisen liikevaihdon arvo ei ylitä 100 000:tä euroa; nestemäisen kaasun kauppa, jos vuotuisen liikevaihdon arvo ei ylitä 10 000:tä euroa; ja kaasumaisten polttoaineiden kauppa, joka tapahtuu tavarapörssissä sellaisten meklariyritysten välityksellä, jotka välittävät hyödykkeitä 26 päivänä lokakuuta 2000 annetun hyödykepörssilain perusteella. Liikevaihtoa koskevia rajoituksia ei sovelleta kaasumaisten polttoaineiden eikä nestemäisen kaasun tukkukaupan palveluihin eikä pullotetun kaasun vähittäiskaupan palveluihin.</p> <p>Toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan vain sellaiselle hakijalle, jonka liiketoiminnan rekisteröity kotipaikka tai asuinpaikka on EU:n jäsenvaltiossa, ETA-valtiossa tai Sveitsin valaliitossa (ISIC 4020, CPC 63297, 74220, CPC 887).</p> <p>PT: Maakaasun siirtoa, jakelua ja maanalaista varastointia sekä nesteytetyn maakaasun (LNG) vastaanottamista, varastointia ja kaasutustermiinaaleja koskevat toimitukset myönnetään käyttöoikeussopimuksina julkisen tarjouskilpailun perusteella. Kyseisiä toimituksia myönnetään ainoastaan tietyille osakeyhtiöille, joiden päätoimipaikka ja toimiva johto on Portugalissa (ISIC 4020, CPC 7131, 7422, 887, muut kuin neuvonta- ja konsultointipalvelut).</p>

Commented [LK7]: Limited company? CDF

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>SK: Kaasun tuotantoon ja kaasumaisten polttoaineiden jakeluun sekä polttoaineiden putkijohtokuljetuksiin tarvitaan lupa. Taloudellista tarveharkintaa sovelletaan, ja lupa voidaan evätä ainoastaan, jos markkinat ovat kyllästetyt. Kaikkien mainittujen toimintojen osalta lupa voidaan myöntää ainoastaan luonnolliselle henkilölle, jolla on vakinainen asuinpaikka EU:n jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa, tai oikeushenkilölle, joka on sijoittautunut EU:hun tai ETA-valtioon (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131 742 ja 887).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>CY: Ei putkijohtoja pitkin kuljetettavien polttoaineiden varastointipalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia (CPC 7131, 742).</p> <p>LT: Polttoaineiden siirron ja jakelun tapauksessa edellytetään sijoittautumista. Lupia voidaan myöntää ainoastaan Liettuan oikeushenkilöille tai Liettuaan sijoittautuneille ulkomaisten oikeushenkilöiden tai muiden organisaatioiden sivuliikkeille (tytäryhtiöt) (ISIC 4020, CPC 7131).</p> <p>Tätä varaumaa ei sovelleta vastikkeellisiin tai sopimusperusteisiin polttoaineiden siirtoa ja jakelua koskeviin konsultointipalveluihin.</p> <p>PT: Ei sitoumuksia, jotka koskevat kaasun tuotantoon liittyvien palvelujen rajat ylittävää tarjoamista, polttoaineiden putkijohtokuljetuksia, polttoaineiden varastointipalveluja, pullottamattoman kaasun vähittäiskauppapalveluja tai maakaasun jakeluun liittyviä palveluja.</p>
<p>d) Ydinvoima (ISIC 12, 2330, 4010 osittain, CPC 887)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>AT, BE ja DE: Ei ydinmateriaalin tuotantoa, jalostusta tai kuljetusta eikä ydinvoimaan perustuvan energian tuotantoa tai jakelua koskevia sitoumuksia.</p> <p>FI: Ei ydinmateriaalin jalostusta, jakelua tai kuljetusta eikä ydinvoimaan perustuvan energian tuotantoa tai jakelua koskevia sitoumuksia.</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
	<p>Investointien osalta:</p> <p>BG: Ei sitoumuksia, jotka koskevat halkeavan tai yhtyvän ydinmateriaalin tai niiden lähtöaineiden jalostamista ja niillä käytävää kauppaa, ydinenergian tuotantolaitosten laitteiden ja järjestelmien kunnossapitoa ja korjauksia, kyseisten materiaalien ja niiden jalostuksessa syntyvän jätteen kuljetusta tai ionisoivan säteilyn käyttöä tai mitään muita palveluja, jotka liittyvät ydinenergian käyttöön rauhanomaisiin tarkoituksiin (mukaan luettuina insinööri- ja konsulttipalvelut ja ohjelmistoihin liittyvät palvelut jne.).</p> <p>FR: Näissä toimissa on noudatettava Euratomin ja Meksikon sopimuksista johtuvia velvoitteita.</p> <p>HU ja SE: Ei ydinpolttoaineen jalostusta ja ydinvoimaan perustuvaa sähköntuotantoa koskevia sitoumuksia (ISIC 2330, 4010 osittain).</p>
<p>e) Höyryn ja lämminveden toimitus (ISIC 4030, CPC 62271, 887)</p>	<p>Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>BG: Ei lämmöntuotantoa ja -jakelua koskevia sitoumuksia (ISIC 4030, CPC 887).</p> <p>Toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan vain sellaiselle hakijalle, jonka liiketoiminnan rekisteröity kotipaikka tai asuinpaikka on EU:n jäsenvaltiossa, ETA-valtiossa tai Sveitsin valaliitossa (ISIC 4030, CPC 887).</p> <p>SK: Höyryn ja lämminveden tuotantoon ja jakeluun, höyryn ja lämminveden tukku- ja vähittäiskauppaan sekä energian jakeluun liittyviin palveluihin tarvitaan lupa. Taloudellista tarveharkintaa sovelletaan, ja lupa voidaan evätä ainoastaan, jos markkinat ovat kyllästetyt (ISIC 4030, CPC 887).</p>
	<p>Investointien osalta:</p> <p>FI: Monopoli- tai yksinoikeuksien muodossa olevia määrällisiä rajoituksia, jotka koskevat höyryn ja lämminveden tuotantoa ja jakelua (ISIC 40, CPC 7131).</p>
	<p>Rajat ylittävä palvelukauppa:</p> <p>FI: Ei höyryn ja lämminveden siirto- ja jakeluverkkoja ja -järjestelmiä koskevia sitoumuksia (ISIC 4030, CPC 7131 lukuun ottamatta neuvonta- ja konsultointipalveluja).</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
III-EU-19 – Muut muualle luokittelemattomat palvelut	
a) Hautaus-, krematorio- ja hautaustoimistopalvelut CPC 9703	Investoinnit ja rajat ylittävä palvelukauppa: DE, FI, PT, SE ja SI: Ei hautaus-, krematorio- ja hautaustoimistopalveluja koskevia sitoumuksia.
b) Muut liike-elämään liittyvät palvelut (CPC 612 osittain, CPC 621 osittain, CPC 625 osittain, 85990 osittain)	Rajat ylittävä palvelukauppa: CZ: Ei huutokauppapalveluja koskevia sitoumuksia (CPC 612 osittain, CPC 621 osittain, CPC 625 osittain, 85990 osittain)
	LT: Ei sitoumuksia, jotka koskevat tiedonsiirtoa valtion suojatun tiedonsiirtoverkon kautta, ”gov.lt”-internetosoitteiden myöntämistä tai sähköisten kassajärjestelmien sertifiointia.
	FI: Ei sähköisten tunnistuspalvelujen rajat ylittävää tarjoamista koskevia sitoumuksia.

MARKKINOILLE PÄÄSYÄ KOSKEVAT SITOUMUKSET

MEKSIKON LUETTELO

Keskustasolla sovellettavat varaumat

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
1. LIIKE-ELÄMÄN PALVELUT	
1.A. Asiantuntijapalvelut ⁷	
a) Lakiasiainpalvelut (CPC 861)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
b) Laskentatoimen palvelut, tilintarkastuspalvelut ja kirjanpitoalvelut (CPC 862)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
d) Arkkitehtipalvelut ja niihin liittyvät tekniset konsulttipalvelut (CPC 8671)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

⁷ Voidakseen harjoittaa ammattia Meksikossa asianomaisella henkilöllä täytyy olla opetusministeriön (*Secretaría de Educación Pública*) tunnustama tai vahvistama tutkinto sekä ammatinharjoittamislupa. Insinööreille, arkkitehdeille ja lääkäreille on erityisvaatimuksia.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
e) Insinööripalvelut ja niihin liittyvät tekniset konsulttipalvelut (CPC 8672)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
f) Rakennushankkeiden suunnittelupalvelut (CPC 8673)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
g) Yhdyskunta- ja maisemasuunnittelupalvelut (CPC 8674)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
h) Tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut (CPC 8675)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
i) Lääkäripalvelut ja hammashoitopalvelut (CPC 9312)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
k) Muut - Uskonnolliset palvelut (CPC 95910)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
1.B. Tietokonepalvelut ja niihin liittyvät palvelut	
a) Tietokonelaitteistojen asennukseen liittyvät konsultointipalvelut (CPC 841)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
b) Ohjelmistojen asennuspalvelut (CPC 842)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
c) Tietojenkäsittelypalvelut (CPC 843)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
d) Tietokantapalvelut (CPC 844)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
e) Muut (CPC 845 ja 849)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
1.C. Tutkimus- ja kehittämisspalvelut (CPC 85) (lukuun ottamatta tutkimus- ja teknologisen kehittämisen keskuksia)	
- Tekniikan tutkimus- ja kehittämisspalvelut (CPC 85103)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden tutkimus- ja kehittämisspalvelut (CPC 852)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
1.D. Kiinteistöalan palvelut	
a) Omaa tai vuokrattua omaisuutta koskevat kiinteistöpalvelut (CPC 821) (lukuun ottamatta omaan omaisuuteen liittyviä kiinteistöpalveluja)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
b) Palkkio- tai sopimusperusteiset kiinteistöpalvelut (CPC 822)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
1.E. Vuokraus- ja leasingpalvelut ilman käyttäjää	
a) Alusten vuokraus- ja leasingpalvelut ilman käyttäjää (CPC 83103)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
b) Ilma-alusten vuokraus- ja leasingpalvelut ilman käyttäjää (CPC 83104)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
c) Muiden kulkuneuvojen leasing- tai vuokrauspalvelut ilman käyttäjää (ainoastaan yksityisautot ilman kuljettajaa) (CPC 83101)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Meriliikennevälineiden leasing- tai vuokrauspalvelut ilman käyttäjää	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
d) Muiden koneiden ja laitteiden leasing- tai vuokrauspalvelut ilman käyttäjää	
- Maatalouden ja kalastusalan koneiden ja laitteiden vuokrauspalvelut (CPC 83106)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Sähköisten tietojenkäsittelylaitteiden vuokrauspalvelut (CPC 83108)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Toimistolaitteiden ja -kalusteiden vuokrauspalvelut (CPC 83108)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muiden kuin edellä mainittujen koneiden, laitteiden ja kalusteiden vuokrauspalvelut (CPC 83109)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Teollisuuden koneiden ja laitteiden vuokrauspalvelut (CPC 83109)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
e) Muut	
- Muiden henkilökohtaisten esineiden ja kotitaloustavaroiden leasing- ja vuokrauspalvelut (CPC 83209)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Televisioiden, äänilaitteiden, videonauhuriin ja soittimien vuokrauspalvelut (CPC 83201)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Ammattivalokuvauslaitteiden ja projektorien vuokrauspalvelut (CPC 83209)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
1.F. Muut yrityspalvelut	
a) Mainontapalvelut (CPC 871) (lukuun ottamatta lähetystoimintaa ja rajattuja radio- ja televisiopalveluja)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
b) Markkinatutkimuspalvelut (CPC 8640)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
c) Liikkeenjohdon konsultointipalvelut (CPC 8650)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
d) Hallinnolliset menettelyt ja perintäpalvelut (CPC 8660)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
e) Tekniset testaus- ja analysointipalvelut (CPC 8676)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
f) Maatalouteen, metsästykseseen ja metsätalouteen liittyvät palvelut	
- Maatalouteen liittyvät palvelut (CPC 8811) (ainoastaan maatalouteen liittyvät ammatilliset palvelut)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta 1.A kohdassa mainittuja tapauksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Kotieläintalouteen liittyvät palvelut (CPC 8812 ainoastaan kotieläintalouteen liittyvät ammatilliset palvelut)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta 1.A kohdassa mainittuja tapauksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Metsätalouteen ja puunkorjukseen liittyvät palvelut (CPC 8814)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta 1.A kohdassa mainittuja tapauksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
g) Kalastukseen liittyvät palvelut (CPC 882)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
k) Työnvälitys- ja henkilöstönhankintapalvelut (CPC 8720)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
l) Suojelu- ja vartiointipalvelut (CPC 8730)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta kulkuneuvokohtaisia vaatimuksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
n) Laitteiden huolto- ja korjauspalvelut (pois lukien merialukset, ilma-alukset ja muut liikennevälineet)	
- Teollisuuden koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto (CPC 8862)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Ammattikäyttöön tarkoitettujen laitteiden ja välineiden korjaus ja huolto (CPC 8866)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Metallituotteiden, -koneiden ja -laitteiden korjauspalvelut (CPC886)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Yleiskäyttöisten koneiden ja laitteiden, joita ei ole tarkoitettu mihinkään tiettyyn toimintaan, korjaus ja huolto (CPC 886)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
o) Rakennusten puhtaanapitopalvelut (CPC 8740)	1) ja 3) Ei ole 2) Ei sitoumuksia* 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
p) Valokuvauspalvelut	
- Valokuvauspalvelut ja elokuvien käsittelypalvelut (CPC 87505 ja 87506)	1) ja 3) Ei ole 2) Ei sitoumuksia* 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
r) Palkkio- tai sopimusperusteiset julkaisu- ja painopalvelut (CPC 88442) (ainoastaan kirjojen ja vastaavien julkaiseminen; painanta ja sitominen lukuun ottamatta yksinomaan Meksikon alueella levitettäväksi tarkoitettuja sanomalehtiä; ja editointiin ja painantaan liittyvät alat lukuun ottamatta kirjakkeiden valmistusta, joka luokitellaan nimikkeeseen 3811, ”rautaosien ja muiden kuin rautaisten metalliosien valu ja muotoon puristaminen”)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
s) Kokouspalvelut (CPC 87909***)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
t) Muut	
- Luottotietopalvelut (CPC 87901)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muotoilu- ja suunnittelupalvelut (CPC 87907)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Teolliset muotoilupalvelut (CPC 86725)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Kopiointipalvelut ja vastaavat palvelut (CPC 87904)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Käännös- ja tulkkauspalvelut (CPC 87905)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Pyykin keruupalvelut (CPC 97011)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
2. VIESTINTÄPALVELUT	
2.B. Kuriiripalvelut - Kuriiripalvelut (CPC 7512)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta kulkuneuvokohtaisia vaatimuksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
<p>2.C. Televiestintäpalvelut (a, b, c, f, g ja o alakohdassa tarkoitetut jakelukanaviin perustuvan yleisen langallisen tai sähkömagneettisen televerkon tarjoamat televiestintäpalvelut minkä tahansa teknisen välineen välityksellä)</p>	<p>1) Kansainvälistä liikennettä voidaan ohjata ainoastaan sellaisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kansainvälisten portin kautta, jolla on sääntelyviraston myöntämä toimilupa julkisen televiestintäverkon asentamiseen, hoitamiseen tai käyttöön Meksikon alueella ja lupa tarjota kansainvälisiä kaukopalveluja.</p> <p>2) Ei ole</p> <p>3) Televiestinnän sääntelykomissio (<i>Comisión Reguladora de Telecomunicaciones</i>), jäljempänä 'CRT', varaa alkuperäisyhteisöjen FM-radioasemille 10 prosentin osuuden FM-taajuusalueelta 88–108 MHz. Tämä osuus myönnetään mainitun vaihteluvälin yläosaan liittyvänä toimilupana.</p> <p>CRT osoittaa 700 MHz:n taajuusalueesta 90 MHz suoraan tukkutason jaetun verkon käyttöön ja hyödyntämiseen myöntämällä toimiluvan kaupalliseen käyttöön.</p> <p>Kansainvälisten kaukotelevisiointipalvelujen jälleenmyyjät voivat tehdä televisiointipalveluja koskevia sopimuksia ainoastaan valtuutettujen toimiluvan haltijoiden kanssa.</p> <p>Taloudellinen toimija, jolla on todettu olevan televisiointialalla määräävä markkina-asema, tai siihen taloudelliseen ryhmittymään kuuluvat toimiluvan haltijat, johon todettu määräävässä markkina-asemassa oleva toimija kuuluu, eivät saa olla suoraan tai välillisesti osallisina missään jälleenmyyjässä.</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
a) Puhelinpalvelut (CPC 75211, 75212)	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
b) Pakettivälitteiset tiedonsiirtopalvelut (CPC 7523**)	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
c) Piirikytkentäiset tiedonsiirtopalvelut (CPC 7523**)	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
f) Faksipalvelut (CPC 7521** ja 529**)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
g) Yksityisiä vuokrajohtoja koskevat palvelut (CPC 7522** ja 7523**)	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset Yksityisten vuokrajohtojen jälleenmyynti yksityisille verkoille ei ole Meksikossa sallittua. 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
o) Muut	
- Henkilöhakupalvelut (CPC 75291)	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset 2) Ei ole 3) 2.C.3 kohdassa mainitut tapaukset 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Matkapuhelinpalvelut (75213**)	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Jälleenmyyjät ⁸	1) 2.C.1 kohdassa mainitut tapaukset 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta säännöksiä, joita sovelletaan jälleenmyyjien sijoittautumiseen ja toimintaan. CRT ei myönnä lupia jälleenmyyjän perustamiseen ennen kuin asiaa koskevat säännökset on annettu. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

⁸ Yritykset, jotka eivät omista siirtovälineitä vaan tarjoavat televiestintäpalveluja kolmansille osapuolille käyttämällä julkisen verkon toimiluvan haltijalta vuokrattua kapasiteettia.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Lisäarvopalvelut (Julkista televiestintäverkkoa käyttävät palvelut, jotka vaikuttavat käyttäjän lähettämien tietojen muotoon, sisältöön, koodiin, protokollaan, tallentamiseen tai vastaaviin näkökohtiin ja joista markkinakäyttäjät saavat erilaista ja uudelleen jäsenneltä lisätietoa tai joissa käyttäjä on vuorovaikutuksessa tallennettujen tietojen kanssa) ⁹	1) Lisäarvopalvelujen tarjoaminen edellyttää rekisteröitymistä CRT:ssä. Meksikon alueelle tarkoitettuja ulkomailta peräisin olevia lisäarvopalveluja voidaan vastaanottaa ja toimittaa Meksikossa ainoastaan yleisen televiestintäverkon toimiluvan haltijan infrastruktuurin tai laitteistojen kautta. 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Radio- ja televisiolähetyspalvelut (CPC 7524)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta 2.C.3 kohdassa mainittuja tapauksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

⁹ Lisäarvopalvelut eivät sisällä palveluja, joiden perustamisessa, toiminnassa tai hyödyntämisessä käytetään palvelun tarjoajan omistamaa siirtoinfrastruktuuria, ellei palvelun tarjoajalla ole asianmukaista lupaa julkisen televiestintäverkon perustamiseen, toimintaan tai hyödyntämiseen. Ne eivät sisällä sellaisia lisäarvopalveluja, jotka edellyttävät lisenssien ja lupien hankkimista, mukaan lukien rajoituksetta seuraavat palvelut: äänipuhelinpalvelut paikallispalveluissa käytetystä tekniikasta (VoIP) riippumatta; kaukopuhelupalvelut; yksityisten vuokrajohtojen jälleenmyynti, matkapuhelinpalvelut, matkaviestinverkon tai kiinteän verkon radiopuhelinpalvelut, kaapelitelevisiopalvelut, maksulliset mikroaalto- ja satelliittitelevisiopalvelut; henkilöhakupalvelut; jäljityspalvelut; yksityinen tai merenkulun radioviestintä, kuten rajoitettu radioviestintä; tiedonsiirto; videokokouspalvelut ja ajoneuvojen radiopaikannus.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
3. RAKENTAMINEN JA SIIHEN LIITTYVÄT TEKNISET PALVELUT	
3.A. Yleiset talonrakennustyöt	
- Asuinrakennukset (CPC 5121 ja 5122)	1) ja 4) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole
- Muut kuin asuinrakennukset (CPC 5124, 5127 ja 5128).	1) ja 4) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole
3.B. Yleiset maa- ja vesirakennustyöt	
- Kaupunkialueiden kehittämistyöt (CPC 5131 ja 5135)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Teollisuusrakennusten rakentaminen (CPC 52121) (lukuun ottamatta sähkövoimaloita ja öljy- ja öljytuotteiden putkistoja)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Muut rakennustyöt (lukuun ottamatta meri- ja jokirakentamista, teiden ja liikenneväylien rakentamista sekä radan rakentamista) (CPC 52269)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
3.C. Rakennusten viimeistelytyöt	
- Sähkö-, putki- ja viemäriasennukset rakennuksissa (lukuun ottamatta televiestinasennuksia ja muita erikoisasennuksia) (CPC 5161–5164)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
3.D. Muu	
- Erikoistyöt, mukaan lukien maansiirto, perustukset, maanalaiset kaivaukset, vedenalaiset työt, merkinanto- ja suojausjärjestelmien asentaminen, purkutyöt, vesi- ja vedenkäsittelylaitosten rakentaminen (lukuun ottamatta öljy-, kaasu- ja vesikaivojen poraamista) (CPC 511 ja CPC 515)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että kiitoteiden visuaalisiin ja sähköisiin apulaitteisiin liittyvät palvelut edellyttävät viestintä- ja liikenneministeriön (<i>Secretaría de Comunicaciones y Transportes</i>) lupaa. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
4. JAKELUPALVELUT	
4.A Kauppavälityspalvelut (CPC 621) (sisältää myyntiedustajat, joita ei lueta minkään tietyn yrityksen palkattuun henkilöstöön)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
4.B. Tukkukaupan palvelut	
- Muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden tukkukauppa mukaan lukien eläinten rehu (CPC 622) (lukuun ottamatta maaöljypohjaisia polttoaineita, hiiltä, ampuma-aseita, patruunoita ja ampumatarvikkeita)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Komissionääripalvelut (CPC 62113-62118)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukaupan palvelut (CPC 6222)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Tukkukaupan palvelut (CPC 622)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
4.C. Vähittäiskaupan palvelut	
- Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoisliikkeissä (CPC 6310)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Elintarvikkeiden vähittäismyynti supermarketissa, itsepalvelukaupoissa ja kaupoissa (CPC 6310)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden vähittäismyynti tavarataloissa ja kaupoissa (CPC 632)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Moottoriajoneuvojen, mukaan lukien renkaiden ja varaosien, vähittäiskauppa (CPC 61112)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden vähittäiskauppa erikoisliikkeissä (CPC 6329) (lukuun ottamatta nestekaasun, puuhiilen, hiilen ja muiden ei-maaöljypohjaisten polttoaineiden, parafiinin, moottoripolttoaineen ja traktoreiden TVO-öljyn, bensiinin ja dieselin, ampuma-aseiden, patruunoiden ja ampumatarvikkeiden vähittäismyyntiä)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden vähittäismyynti erikoiskaupoissa (ainoastaan bensiini ja diesel) (CPC 6329)	1), 2) ja 3) Ei ole lukuun ottamatta liitteissä I ja II mainittuja tapauksia. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
4.D. Franchising-palvelut	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
5. YKSITYISET KOULUTUSPALVELUT	
5.A. Alemman perusasteen koulutuspalvelut (CPC 921)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että vaaditaan opetusministeriön (<i>Secretaría de Educación Pública</i>) tai alueellisen toimivaltaisen viranomaisen ennakkolupa. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
5.B. Ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuspalvelut (CPC 922)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että vaaditaan opetusministeriön tai alueellisen toimivaltaisen viranomaisen ennakkolupa. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
5.C. Korkea-asteen koulutuspalvelut (CPC 923)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että vaaditaan opetusministeriön tai alueellisen toimivaltaisen viranomaisen ennakkolupa. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
5.D. Muut koulutuspalvelut	
- Kieltenopetus, erityisopetus ja kaupallinen koulutus (CPC 9290)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että vaaditaan opetusministeriön tai alueellisen toimivaltaisen viranomaisen ennakkolupa. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
6. YMPÄRISTÖPALVELUT ¹⁰	
6.A. Jätevesipalvelut (CPC 9401)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
6.B. Muut ympäristöpalvelut	
- Jätehuoltopalvelut (CPC 9402)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

¹⁰ Tämän toimialan jaottelussa osa-aloihin on noudatettu Meksikon lainsäädäntökehystä eikä se välttämättä vastaa täysin mainittua CPC-luokitusta.

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Ilman laadun ja ilmaston suojele (CPC 9404)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Meluntorjuntapalvelut (CPC 9405)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Luonnon- ja maisemansuojelua koskevat palvelut (CPC 9406)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muut ympäristönsuojelupalvelut (CPC 9409) (ainoastaan ympäristövaikutusten arvioinnit ja ympäristönsuojelupalveluihin liittyvät konsultointipalvelut)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
6.C. Puhtaanapitopalvelut (CPC 94030)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
8. TERVEYTEEN LIITTYVÄT PALVELUT JA SOSIAALIPALVELUT	
8.A. Yksityissairaalapalvelut (CPC 9311)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
8.B. Muut terveydenhuoltopalvelut	
- Diagnostiikkiin liittyvät kliinisten laboratoriodien yksityiset palvelut (CPC 93199)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muut lääketieteelliseen hoitoon liittyvät yksityiset palvelut (CPC 93191)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Hammasprotetiikan laboratoriopalvelut (CPC 93123)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
9. MATKAILU JA SIIHEN LIITTYVÄT PALVELUT	
9.A. Hotelli- ja ravintolapalvelut	
- Hotellipalvelut (CPC 6411)	1), 2) ja 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Motellipalvelut (CPC 6412)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Majoitus- ja ravitsemuspalvelut täysihoidoloissa ja kalustetuissa asunnoissa (CPC 64192 ja 64193)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Retkeilymajat ja leirintäalueet (CPC 64194)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Asumuskäyttöön tarkoitetut asunto- ja matkailuvaunualueet (CPC 64195)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Ravintolapalvelut (CPC 642)	1), 2) ja 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Kabareeteatterit ja yökerhot (CPC 6432)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Ruokalait ja baarit (CPC 6431)	1) Ei sitoumuksia* 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
9.B. Matkatoimistopalvelut ja matkanjärjestäjien palvelut (CPC 7471)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
9.C. Matkailijoiden opastuspalvelut (CPC 7472)	<p>1) Ei sitoumuksia*</p> <p>2) Ei ole</p> <p>3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa.</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>
9.D. Muu	
- Kylpyläpalvelut (CPC 97029) (ainoastaan yksityiset palvelut virkistys- ja urheilukeskuksissa, urheiluseuroissa, kuntosaleilla, kylpylöissä, uimahalleissa, urheilukentillä, biljardisaleissa, keilahalleissa, ratsastus- ja pyöräilykerhoissa) (lukuun ottamatta veneiden vuokrausta)	<p>1), 2) ja 3) Ei ole</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>
- Ateriapalvelut ulkopuolisille asiakkaille (CPC 6423) (lukuun ottamatta palveluja ilma-aluksilla ja lentoasemilla)	<p>1) Ei sitoumuksia*</p> <p>2) Ei ole</p> <p>3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa.</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Yhdistetyt baari- ja viihdepalvelut (ainoastaan hotelleissa ja muissa majoituspaikoissa)	<p>1) Ei sitoumuksia*</p> <p>2) Ei ole</p> <p>3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa.</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>
- Juomatarjoilupalvelut ilman viihdettä (CPC 6431) (lukuun ottamatta hotelleja, muita majoituspaikkoja ja muita kulkuneuvoja)	<p>1) Ei sitoumuksia*</p> <p>2) Ei ole</p> <p>3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toiminnan harjoittamiseen vaaditaan toimivaltaisen keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen lupa.</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>
10. VIRKISTYS-, KULTTUURI- JA URHEILUPALVELUT (lukuun ottamatta audiovisuaalialan palveluja)	
10.A. Viihdepalvelut (CPC 9619) (mukaan lukien teatteri-, musiikkiyhtye- ja sirkuspalvelut)	<p>1), 2) ja 3) Ei ole</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
10.B. Uutistoimistopalvelut (CPC 962)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
10.C. Kirjasto-, arkisto-, museo- ja muut kulttuuripalvelut (CPC 963)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
10.D. Urheilu- ja muut virkistyspalvelut (CPC 964)	
- Urheilutapahtumien järjestämiseen liittyvät palvelut (CPC 96412)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Urheilulaitosten toimintapalvelut (CPC 96413)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muut urheiluun liittyvät palvelut (CPC 96419) (ainoastaan urheilukoulujen tarjoamat palvelut)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Urheilutapahtumien myynninedistämispalvelut (CPC 96411)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
11. LIIKENNEPALVELUT	
11.A. Meriliikennepalvelut	
- Kansainvälinen liikenne (henkilö- ja tavaraliikenne) (CPC 7211 ja 7212) (lukuun ottamatta kabotaasiliikennettä)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Vesiliikenteen tukipalvelut (CPC 745) (mukaan lukien telakoiden toiminta ja kunnossapito; alusten lastaaminen ja purkaminen rannikolla; merihuolinta; laitureiden toiminta ja kunnossapito; laivojen ja veneiden siivous; ahtaus; rahdin siirto laivojen ja kuorma-autojen, junien, putkijohtojen ja satamalaitureiden välillä; ja terminaalitoiminta)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Vesiliikenteen tukipalvelut (CPC 745) (ainoastaan merisatamahallinto, järvet ja joet)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Meriliikenteen lastinkäsittelypalvelut	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Varastointipalvelut (CPC 742) (lukuun ottamatta yleisiä tullivarastoja)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Konttiasema- ja varastointipalvelut	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Varustamon edustajan palvelut	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Meriliikenteen huolintapalvelut	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Alusten huolto- ja korjauspalvelut	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
11.C. Lentoliikennepalvelut	
e) Lentoliikenteen tukipalvelut	
- Lentoaseman ja helikopterikentän hallintopalvelut	<p>1) Ei sitoumuksia</p> <p>2) Ei ole</p> <p>3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että lentoasematoiminta edellyttää viestintä- ja liikenneministeriön (<i>Secretaría de Comunicaciones y Transportes</i>) toimilupaa.</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>
11.E. Rautatieliikennepalvelut	
c) Hinaus- ja työntöpalvelut (CPC 7113)	<p>1) Ei sitoumuksia*</p> <p>2) ja 3) Ei ole</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>
e) Rautatieliikenteen tukipalvelut (CPC 743)	<p>1) Ei sitoumuksia*</p> <p>2) ja 3) Ei ole</p> <p>4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)</p>

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
11.F. Maantieliikennepalvelut	
d) Maantieliikennekaluston huolto ja korjaus	
- Moottoriajoneuvojen huolto- ja korjauspalvelut (CPC 6112 ja 8867)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Muut tieliikenteen tukipalvelut (CPC 74490) (ainoastaan tärkeimmät linja-auto- ja kuorma-autoterminaalit sekä linja-auto- ja kuorma-autoasemat)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
e) Tieliikenteen tukipalvelut (CPC 744) (ainoastaan teiden, siltojen ja liitännäispalvelujen hallinnointipalvelut)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
11.G. Putkijohtokuljetukset	
b) Muiden tavaroiden kuljetus (CPC 7139) (ainoastaan muut putkistojohdot kuin energiaputkistot)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
11.H. Kaikkia liikennemuotoja tukevat palvelut	
- Siltavaakapalvelut kuljetustarkoituksiin (CPC 7490)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Lentoliikenteen tukipalvelut	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
11.I. Muut kuljetuspalvelut	
Raitiotieliikenne (CPC 71211)	1) Ei sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Metroliikenne (CPC 71211)	1) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta horisontaalisia sitoumuksia koskevassa jaksossa ilmoitettuja sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Kaupalliseen käyttöön tarkoitettujen tavarankuljetusajoneuvojen, joissa on käyttäjä tai kuljettaja, vuokrauspalvelut (CPC 7124)	1) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta horisontaalisia sitoumuksia koskevassa jaksossa ilmoitettuja sitoumuksia 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
12. MUUT PALVELUT	
- Jalkineiden ja nahkatavaroiden korjauspalvelut (CPC 63301)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Sähköisten kodinkoneiden korjauspalvelut (CPC 63302)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Kellojen ja korujen korjauspalvelut (CPC 63303)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Päähineiden korjaus ja puhdistus (CPC 63304)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Polkupyörien korjauspalvelut (CPC 63309)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Lukkoseppäpalvelut (CPC 63309)	1) ja 2) Ei ole 3) Ei ole lukuun ottamatta sitä, että toimivaltaiset alue- ja paikallisviranomaiset vastaavat lupien myöntämisestä näitä palveluja varten. 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
13. MAATALOUS, JULKAISEMINEN, VALMISTUS	
- Maatalous, riistatalous, metsätalous sekä maatalouteen, metsästykseseen ja metsätalouteen liittyvät palvelut (ISIC rev. 3.1 – 01, 02; CPC 881)	1) Ei sitoumuksia* 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Valmistus (ISIC rev. 3.1. 15–21)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Julkaiseminen, painaminen ja ääni-, kuva- ja atk-tallenteiden tuotanto (ISIC rev. 3.1. 2212; CMAP 342001)	1) Ei sitoumuksia 2) Ei sitoumuksia* 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Valmistus (ISIC rev. 3.1. 24–28).	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Valmistus (ISIC rev. 3.1. 24–28, 30–37).	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Kivihiiilen ja ruskohiilen kaivu; turpeen nosto (ISIC rev. 3.1. 10)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Metallimalmien louhinta (ISIC rev. 3.1. 13)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

Toimiala tai osa-ala	Markkinoille pääsyn rajoitukset
- Muu kaivostoiminta ja louhinta (ISIC rev 3.1. —14)	1), 2) ja 3) Ei ole 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
14. ENERGIA	
- Öljyn ja muiden hiilivetyjen etsintä ja tuotanto - Hiilivetyjen, öljytuotteiden ja petrokemian tuotteiden kuljetus, käsittely, jalostus, varastointi, jakelu, paineistaminen, nesteyttäminen, paineen vähentäminen, jälleнкаasutus, kaupallistaminen ja myynti yleisölle sekä näiden tuotteiden ja palvelujen käyttäjille.	1), 2) ja 3) Ei ole lukuun ottamatta liitteissä I ja II mainittuja 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)
- Sähkö	1), 2) ja 3) Ei ole lukuun ottamatta liitteissä I ja II mainittuja 4) Ei sitoumuksia lukuun ottamatta 12 luvussa mainittuja (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten)

* Ei sitoumuksia teknisen toteuttamiskelvottomuuden vuoksi.

** Kyseinen palvelu muodostaa vain osan vastaavan CPC-koodin kattamista toiminnoista.

*** Kyseinen palvelu on osa laajempaa CPC-koodia, jotka mainitaan muualla luettelossa.

MARKKINOILLE PÄÄSYÄ KOSKEVAT SITOUMUKSET

MEKSIKON LUETTELO

Keskustasoa alemmalla tasolla sovellettavat rajoitukset

**SIJOITUSTARKOITUKSESSA MATKUSTAVAT LIIKEMATKUSTAJAT, YRITYKSEN
SISÄISESTI SIIRRETYT TYÖNTEKIJÄT, SIJOITTAJAT JA LYHYTAIKAISET
LIIKEMATKUSTAJAT**

SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET

1. Tämän liitteen lisäyksissä olevassa osapuolen luettelossa vahvistetaan sitoumukset, jotka kyseinen osapuoli tekee 12.4 artiklan (Sijoitustarkoituksissa matkustavat liikematkustajat, yrityksen sisäisesti siirretyt työntekijät ja sijoittajat) tai 12.5 artiklan (Lyhytaikaiset liikematkustajat) nojalla.
2. Edellä mainitun 12.4 artiklan (Sijoitustarkoituksissa matkustavat liikematkustajat, yrityksen sisäisesti siirretyt työntekijät ja sijoittajat) ja 12.5 artiklan (Lyhytaikaiset liikematkustajat) 3 ja 4 kohtaan sisältyviä velvoitteita ei sovelleta tämän liitteen lisäyksissä olevassa osapuolen luettelossa lueteltuihin voimassa oleviin poikkeaviin toimenpiteisiin poikkeavuuden osalta.
3. Tämän liitteen lisäyksissä olevassa osapuolen luettelossa mainittu toimenpide voidaan pitää voimassa, se voidaan uusia tai sitä voidaan muuttaa viipymättä, jos muutos ei vähennä toimenpiteen yhdenmukaisuutta 12.4 artiklan (Sijoitustarkoituksissa matkustavat liikematkustajat, yrityksen sisäisesti siirretyt työntekijät ja sijoittajat) ja 12.5 artiklan (Lyhytaikaiset liikematkustajat) 3 ja 4 kohdan mukaisten velvoitteiden kanssa, sellaisena kuin se oli voimassa välittömästi ennen muutosta.

4. Sijoitustarkoituksessa matkustavia liikematkustajia, yrityksen sisäisesti siirrettyjä työntekijöitä, sijoittajia ja lyhytaikaisia liikematkalaisia koskevia sitoumuksia ei sovelleta, jos heidän tilapäisen läsnäolonsa tarkoituksena tai vaikutuksena on osallistuminen tai muunlainen vaikuttaminen työntekijöiden ja johdon välisen riidan tai neuvottelujen tulokseen.
5. Siltä osin kuin sitoumuksia ei ole tehty 12 luvun (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten) nojalla, osapuolten maahantuloa ja tilapäistä oleskelua koskevia lakeja ja asetuksia sovelletaan edelleen, mukaan lukien oleskelun kestoja koskevat lait ja asetukset.
6. Sen estämättä, mitä 12 luvussa (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten) määrätään, osapuolten työllisyys- ja sosiaaliturvatoimenpiteitä koskevia lakeja ja asetuksia sovelletaan edelleen, mukaan lukien vähimmäispalkkoja ja työehtosopimuksia koskevat lait ja asetukset.
7. Osapuolen luetteloon ei sisälly pätevyysvaatimuksiin ja -menettelyihin, teknisiin standardeihin ja lupavaatimuksiin ja -menettelyihin liittyviä toimenpiteitä, jotka eivät ole 10.7 artiklassa (Kansallinen kohtelu) tai 11.6 artiklassa (Kansallinen kohtelu) tarkoitettuja kansallisen kohtelun rajoituksia tai 10.6 artiklassa (Markkinoille pääsy) tai 11.4 artiklassa (Markkinoille pääsy) tarkoitettuja markkinoille pääsyn rajoituksia. Kyseisiä toimenpiteitä (kuten luvan hankkimista koskeva edellytys, yleispalveluvelvoitteet, tunnustettua pätevyyttä koskeva edellytys säännellyillä aloilla, tiettyjen tutkintojen, mukaan lukien kielitutkinnot, läpäisemistä koskeva edellytys sekä syrjimättömät vaatimukset, joiden mukaan tiettyä toimintaa ei saa harjoittaa suojelluilla alueilla) sovelletaan joka tapauksessa, vaikka niitä ei mainittaisi luettelossa.

8. Jäljempänä olevassa Euroopan unionin luettelossa käytetään seuraavia lyhenteitä:

AT Itävalta

BE Belgia¹

BG Bulgaria

CY Kypros

CZ Tšekki

DE Saksa

DK Tanska

EE Viro

EL Kreikka

ES Espanja

¹ Belgian varauksia sovellettaessa keskustaso kattaa liittovaltion hallinnon sekä alueiden ja kuntien hallinnot, koska niillä kaikilla on yhtäläinen lainsäädäntövalta.

EU Euroopan unioni ja kaikki sen jäsenvaltiot

FI Suomi²

FR Ranska

HR Kroatia

HU Unkari

IE Irlanti

IT Italia

LT Liettua

LU Luxemburg

LV Latvia

MT Malta

NL Alankomaat

² Suomen varauksia sovellettaessa hallinnon aluetasolla tarkoitetaan Ahvenanmaata.

PL Puola

PT Portugali

RO Romania

SE Ruotsi

SI Slovenia

SK Slovakia

9. Selkeyden vuoksi todetaan, että Euroopan unionin osalta kansallisen kohtelun myöntämisvelvoite ei tarkoita, että Meksikon luonnollisille henkilöille tai yrityksille olisi myönnettävä samanlainen kohtelu jäsenvaltiossa kuin mikä myönnetään toisen jäsenvaltion luonnollisille henkilöille tai yrityksille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', nojalla tai minkä tahansa sen johdosta hyväksytyn toimenpiteen nojalla, mukaan lukien niiden täytäntöönpano jäsenvaltioissa. SEUT-sopimuksen mukaan tämä kohtelu myönnetään ainoastaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetuille tai **organisoiduille** yrityksille, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Euroopan unionissa, mukaan lukien Euroopan unioniin sijoittautuneet yritykset, jotka ovat Meksikon luonnollisten henkilöiden tai yritysten omistuksessa tai määräysvallassa.

SIJOITUSTARKOITUKSESSA MATKUSTAVAT LIIKEMATKUSTAJAT, YRITYKSEN
SISÄISESTI SIIRRETYT TYÖNTEKIJÄT JA LYHYTAIKAISET LIIKEMATKUSTAJAT

EU:N LUETTELO

1. Sijoitustarkoituksessa matkustavat liikematkustajat

IV-EU-1 Kaikki toimialat	AT ja CZ: Sijoitustarkoituksessa matkustavien liikematkustajien on oltava muun yrityksen kuin voittoa tavoittelemattoman yhteisön palveluksessa. SK: Sijoitustarkoituksessa matkustavien liikematkustajien on oltava muun yrityksen kuin voittoa tavoittelemattoman yhteisön palveluksessa. Edellytetään työlupaa ja taloudellista tarveharkintaa. CY: Oleskelun sallittu kesto: enintään 90 päivää millä tahansa 12 kuukauden ajanjaksolla. Liikematkustajien on oltava muun yrityksen kuin voittoa tavoittelemattoman yhteisön palveluksessa.
-----------------------------	--

2. Yrityksen sisäisesti siirretyt työntekijät

<p>IV-EU-2 Kaikki toimialat</p>	<p>EU: Yrityksen sisäisesti siirrettyjen työntekijöiden on täytynyt olla osapuolen yrityksen palveluksessa tai osakkaana vähintään vuoden ajan. Heidän on oleskeltava EU:n alueen ulkopuolella hakiessaan yrityksen sisäisesti siirretyn työntekijän lupaa.</p> <p>EU: Arvioitaessa asiantuntijan erityisosaamista huomioon otetaan yrityksen kannalta erityinen osaaminen, se seikka, onko henkilöllä huomattava pätevyys, mukaan lukien riittävä ammattikokemus erityistä teknistä osaamista vaativassa työssä tai toiminnassa, sekä henkilön mahdollinen kuuluminen luvanvaraisten ammattien harjoittajiin.</p> <p>EU: Työsuhteisille harjoittelijoille on maksettava palkkaa siirron aikana.</p> <p>AT, CZ ja SK: Yrityksen sisäisesti siirretyn työntekijän on oltava muun yrityksen kuin voittoa tavoittelemattoman yhteisön palveluksessa.</p> <p>CY: Kyproslaisen yrityksen palveluksessa olevien ulkomaisten luonnollisten henkilöiden määrä ei saa olla suurempi kuin kymmenen prosenttia kyseisen yrityksen palveluksessa olevien EU:n kansalaisten keskimääräisestä vuotuisesta määrästä. Pienten ja keskisuurten yritysten osalta tähän luokkaan kuuluvan ulkomaisen henkilöstön määrään saatetaan soveltaa lupavaatimusta.</p> <p>FI: Johdon on oltava muun yrityksen kuin voittoa tavoittelemattoman yhteisön palveluksessa.</p> <p>HU: Luonnolliset henkilöt, jotka ovat olleet yrityksen osakkaita, eivät voi olla yrityksen sisäisesti siirrettyjä työntekijöitä.</p> <p>LT: Oleskelun enimmäiskesto: kolme vuotta.</p>
-------------------------------------	---

3. Lyhytaikaiset liikematkustajat

IV-EU-3 Kaikki jäljempänä mainitut toiminnot	EU: Oleskelun sallittu kesto: enintään 90 päivää millä tahansa kuuden kuukauden ajanjaksolla. CY, DK ja HR: Edellytyksenä on työlupa sekä taloudellinen tarveharkinta, jos lyhytaikainen liikematkustaja tarjoaa palvelua Kyproksen, Tanskan tai Kroatian alueella. LV: Sopimusperusteisten toimintojen suorittaminen tai palvelujen tarjoaminen edellyttää työlupaa. MT: Edellytetään työlupaa. Taloudellista tarveharkintaa ei edellytetä. SK: Palvelujen tarjoaminen Slovakian alueella edellyttää työlupaa ja taloudellista tarveharkintaa, kun toiminta jatkuu kauemmin kuin seitsemän päivää kuukaudessa tai 30 päivää kalenterivuodessa.
IV-EU-4 Yritysmyyjät	AT ja CY: Edellytetään työlupaa ja taloudellista tarveharkintaa, jos toiminta jatkuu kauemmin kuin seitsemän päivää kuukaudessa tai 30 päivää kalenterivuodessa. FI: Luonnollisen henkilön on tarjottava palveluja toisen osapuolen alueella sijaitsevan yrityksen työntekijänä.

<p>IV-EU-5 Asentajat ja huoltajat</p>	<p>AT: Edellytetään työlupaa ja taloudellista tarveharkintaa. Taloudellista tarveharkintaa koskevasta vaatimuksesta luovutaan sellaisten luonnollisten henkilöiden osalta, jotka kouluttavat työntekijöitä tarjoamaan palveluja ja joilla on erityisosaamista.</p> <p>BE: Edellytetään työlupaa, jos toiminta jatkuu kauemmin kuin kahdeksan päivää. Rakennusalalla vaaditaan aina työlupa.</p> <p>CZ: Edellytetään työlupaa, jos toiminta jatkuu kauemmin kuin seitsemän päivää kuukaudessa tai 30 päivää kalenterivuodessa.</p> <p>DE: Asentajien ja huoltajien on oltava palvelun tarjoavan osapuolen oikeushenkilön työntekijöitä.</p> <p>DK: Asentajien ja huoltajien olisi oltava sen yrityksen palveluksessa ja saatava palkkansa siltä yritykseltä, joka toimittaa tuodun tuotteen. Jos he ovat jonkin toisen yrityksen palveluksessa, tuotteen toimittavan yrityksen on täytynyt allekirjoittaa kyseisen yrityksen kanssa sopimus tuotteen asentamisesta. Asentajien ja huoltajien luokka ei kata yleisiä rakennustöitä ja rakentamiseen liittyviä töitä.</p> <p>EE: Asentajien ja huoltajien on oltava tavaran toimittavan tai palvelun tarjoavan oikeushenkilön palveluksessa siinä ominaisuudessa vähintään maahantulolupahakemuksen jättämispäivää välittömästi edeltävän vuoden ajan, ja heillä on oltava tehtävistä vähintään kolmen vuoden työkokemus, joka on hankittu täysi-ikäiseksi tulon jälkeen.</p>
---	--

ES: Asentajien ja huoltajien on oltava tavaran toimittavan tai palvelun tarjoavan oikeushenkilön tai konserniin kuuluvan tytäryhtiön palveluksessa siinä ominaisuudessa vähintään maahantulolupahakemuksen jättämispäivää välittömästi edeltävän kolmen kuukauden ajan, ja heillä on oltava tehtävistä vähintään kolmen vuoden työkokemus, joka on soveltuvin osin hankittu täysi-ikäiseksi tulon jälkeen. Tämän sopimuksen määräysten mukaisesti asentajille ja huoltajille myönnetty pääsy koskee ainoastaan palvelutoimintaa, josta on tehty palvelusopimus, eikä se anna oikeutta ammattinimikkeen käyttöön. Palvelusopimuksen kattamien henkilöiden määrä ei saa olla suurempi kuin on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi kansallisten lakien, asetusten tai muiden oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

FI: Toiminnosta riippuen saatetaan edellyttää oleskelulupaa.

NL: Edellytetään työlupaa ja taloudellista tarveharkintaa.

SE: Työlupaa edellytetään, paitsi i) henkilöiltä, jotka osallistuvat koulutukseen, testaamiseen, toimitusten valmisteluun tai viimeistelyyn taikka vastaavanlaisiin toimintoihin liiketoimen yhteydessä, ja ii) asentajilta ja teknisiltä neuvonantajilta koneiden kiireellisen asentamisen tai korjaamisen yhteydessä hätätilanteessa, kun toiminta jatkuu enintään kahden kuukauden ajan. Taloudellista tarveharkintaa ei sovelleta.

SI: Yli 14 vuorokautta kerrallaan kestävään palvelujen tarjontaan tarvitaan vain yksi oleskelu- ja työlupa.

Lisäys IV-B

SIJOITUSTARKOITUKSESSA MATKUSTAVAT LIIKEMATKUSTAJAT, YRITYKSEN SISÄISESTI SIIRRETYT TYÖNTEKIJÄT, SIJOITTAJAT JA LYHYTAIKAISET LIIKEMATKUSTAJAT

MEKSIKON LUETTELO

Sijoitustarkoituksessa matkustavat liikematkustajat ja lyhytaikaiset liikematkustajat

1. Tässä luokassa tarkoitetaan
 - a) 'liiketoiminnalla' laillista kaupallista toimintaa, joka on perustettu ja jota harjoitetaan voittojen saamiseksi markkinoilta. Siihen ei sisälly mahdollisuutta saada työpaikkaa, väliaikaista tai vakinaista asuinpaikkaa, palkkaa tai muuta korvausta Meksikon alueella sijaitsevasta työvoimalähteestä;
 - b) 'liike-elämän toimijalla' Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaista, joka saapuu Meksikon alueelle ilman aikomusta hankkia sieltä väliaikaista tai vakinaista asuinpaikkaa tarkoituksenaan
 - i) kaupallinen tavarakauppa tai palvelujen tarjoaminen;

Commented [LK8]: INIT 12.1 art

- ii) ulkomaisen pääomasijoituksen tekeminen, kehittäminen tai hoitaminen;
- iii) tavaroiden ja palvelujen myyntiä koskevien liikekontaktien hoitaminen ja neuvottelujen käyminen tai vastaava toiminta;
- iv) sellaisten erikoistuneiden asentamiseen, korjaamiseen, huoltoon, valvontaan tai työntekijöiden koulutukseen liittyvien palvelujen tarjoaminen, joista on aiemmin sovittu tai jotka on otettu huomioon teknologiansiirtoa, patenteja ja tavaramerkkejä, kaupallisten tai teollisten laitteiden tai koneiden myyntiä tai mitä tahansa muuta osapuolen alueelle sijoittautuneen yrityksen tuotantoprosessia koskevassa sopimuksessa takuusopimuksen, myynnin tai palvelun aikana;
- v) Meksikoon laillisesti sijoittautuneen yrityksen hallituksen tai vastaavan elimen kokouksiin osallistuminen; tai
- vi) tavaroiden tai palvelujen myynnin edistäminen, asiakkaiden neuvonta, tilausten vastaanotto, sopimusten neuvottelu ja kongresseihin, messuihin, konferensseihin tai vastaaviin osallistuminen.

2. Pelkästään sen seikan, että Meksiko myöntää 12 luvun (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten) nojalla liike-elämän toimijalle luvan tilapäiseen maahantuloon, ei voida katsoa vapauttavan kyseistä liike-elämän toimijaa noudattamasta sovellettavia lupa- tai muita vaatimuksia, mukaan lukien pakolliset käytännesäännöt, jotka ovat tarpeen ammatin harjoittamista varten tai muutointa liiketoiminnan harjoittamista varten.

Commented [LK9]: CDF

3. Varaumaluettelot

Toimiala tai osa-ala	Ehdot ja rajoitukset (mukaan lukien oleskelun kesto)
Kaikki toimialat	Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa varten luvan enintään 180 päivän oleskeluun.

Yrityksen sisäisesti siirretyt työntekijät

1. Tässä luokassa tarkoitetaan

a) 'johtotoiminnoilla' organisatorisia toimintoja, joissa henkilöllä on seuraavat tehtävät:

- i) johtaa yritystä tai sen osaa tai suorittaa sen sisällä tähän liittyvää tehtävää;
- ii) laatia yritykselle toimintapolitiikkoja ja tavoitteita; tai
- iii) vastata yrityksen toiminnasta yrityksen pääjohtajalle, hallitukselle tai osakkeenomistajille ja toimia näiden valvonnassa;

b) 'hallintotoiminnoilla' organisatorisia toimintoja, joissa henkilöllä on seuraavat tehtävät:

- i) johtaa yrityksen käytännön toimintaa tai suorittaa sen sisällä tähän liittyvää tehtävää;
- ii) ohjata ja valvoa muun valvonta-, asiantuntija- tai johtotehtävissä toimivan henkilöstön työtä;

- iii) suorittaa tehtäviä organisaatiohierarkian ylemmällä tasolla; tai
- iv) toteuttaa sen tehtäväalueen päivittäiseen toimintaan liittyviä toimia, josta kyseinen henkilö vastaa;
- c) 'asiantuntijatoiminnoilla' toimintoja, joihin liittyy yrityksen tuotteita tai palveluja ja niiden käyttöä kansainvälisillä markkinoilla koskevaa erityistietämystä taikka huomattavaa asiantuntemusta tai tietämystä yrityksen prosesseista ja menettelyistä.

2. Varaumaluettelot

Toimiala tai osa-ala	Ehdot ja rajoitukset (mukaan lukien oleskelun kesto)
Kaikki toimialat	<p>Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa varten luvan yhden vuoden oleskeluun; senvoimassaoloa voidaan jatkaa kolme kertaa yhdellä vuodella kerrallaan.</p> <p>Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa ja maassa oleskelua koskevan luvan Euroopan unionin yritysten sisäisesti siirrettyjen työntekijöiden puolisoille. Meksiko myöntää työluvan Euroopan unionin yritysten sisäisesti siirrettyjen työntekijöiden puolisoille edellyttäen, että henkilö on saanut Meksikon lainsäädännön mukaisen työtarjouksen.</p>

Sijoittajat

Varaumuettelot

Toimiala tai osa-ala	Ehdot ja rajoitukset (mukaan lukien oleskelun kesto)
Kaikki toimialat	<p>Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa varten luvan yhden vuoden oleskeluun; sen voimassaoloa voidaan jatkaa kolme kertaa yhdellä vuodella kerrallaan.</p> <p>Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa ja maassa oleskelua koskevan luvan Euroopan unionin sijoittajien puolisoille. Meksiko myöntää työluvan Euroopan unionin sijoittajien puolisoille edellyttäen, että henkilö on saanut Meksikon lainsäädännön mukaisen työtarjouksen.</p>

SOPIMUSPERUSTEISET PALVELUNTARJOAJAT JA ITSENÄISET
AMMATINHARJOITTAJAT

SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET

1. Tämän liitteen lisäyksissä olevassa osapuolen luettelossa vahvistetaan sitoumukset, jotka kyseinen osapuoli tekee 12.6 artiklan (Sopimusperusteiset palveluntarjoajat) tai 12.7 artiklan (Itsenäiset ammatinharjoittajat) nojalla.
2. Tätä liitettä sovellettaessa ilmaisulla 'CPC' tarkoitetaan yhteisen tavaraluokituksen (Central Products Classification), sellaisena kuin Yhdistyneiden kansakuntien tilastokomissio on sen hyväksynyt (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, No. 77, Provisional Central Product Classification, 1991), numeroita.
3. Osapuolen luettelossa on seuraavat osat:
 - a) ensimmäisessä sarakkeessa ilmoitetaan toimiala tai osa-ala, jolla sopimusperusteisia palveluntarjoajia tai itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevia sitoumuksia tehdään; ja
 - b) toisessa sarakkeessa esitetään sovellettavat rajoitukset; ”Ei sitoumuksia” tarkoittaa, että sitoumuksia ei ole tehty.

4. Osapuolet eivät tee sopimusperusteisia palveluntarjoajia ja itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevia sitoumuksia sellaisen taloudellisen toiminnan osalta, jota ei luetella tässä liitteessä.
5. Sopimusperusteisia palveluntarjoajia ja itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevia sitoumuksia ei sovelleta, jos heidän tilapäisen läsnäolonsa tarkoituksena tai vaikutuksena on osallistuminen tai muunlainen vaikuttaminen työntekijöiden ja johdon välisen riidan tai neuvottelujen tulokseen.
6. Siltä osin kuin sitoumuksia ei ole tehty 12 luvun (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten) nojalla, osapuolten maahantuloa ja tilapäistä oleskelua koskevia säädöksiä ja määräyksiä sovelletaan edelleen, mukaan lukien oleskelun kestoa koskevat säädökset ja määräykset.
7. Sen estämättä, mitä 12 luvussa (Luonnollisten henkilöiden tilapäinen oleskelu liiketoimintaa varten) määrätään, osapuolten työllisyys- ja sosiaaliturvatoimenpiteitä koskevia säädöksiä ja määräyksiä sovelletaan edelleen, mukaan lukien vähimmäispalkkoja ja työehtosopimuksia koskevat säädökset ja määräykset.
8. Osapuolen luetteloon ei sisälly pätevyysvaatimuksiin ja -menettelyihin, teknisiin standardeihin ja lupavaatimuksiin ja -menettelyihin liittyviä toimenpiteitä, jotka eivät ole 10.7 artiklassa (Kansallinen kohtelu) tai 11.6 artiklassa (Kansallinen kohtelu) tarkoitettuja kansallisen kohtelun rajoituksia tai 10.6 artiklassa (Markkinoille pääsy) tai 11.4 artiklassa (Markkinoille pääsy) tarkoitettuja markkinoille pääsyn rajoituksia. Kyseisiä toimenpiteitä, kuten luvan hankkimista koskeva edellytys, yleispalveluvelvoitteet, tunnustettua pätevyyttä koskeva edellytys säännellyillä aloilla, tiettyjen tutkintojen, mukaan lukien kielitutkinnot, läpäisemistä koskeva edellytys sekä syrjimättömät vaatimukset, joiden mukaan tiettyä toimintaa ei saa harjoittaa suojelluilla alueilla, sovelletaan joka tapauksessa, vaikka niitä ei mainittaisi luettelossa.

9. Toimialoilla, joilla Euroopan unioni soveltaa taloudellista tarveharkintaa, sen tärkeimpänä arviointiperusteena on alan markkinatilanteen arviointi siinä jäsenvaltiossa tai sillä alueella, jossa tai jolla palvelua on tarkoitus tarjota, mukaan luettuina olemassa olevien palveluntarjoajien määrä ja niihin kohdistuvat vaikutukset.

10. Jäljempänä olevassa Euroopan unionin luettelossa käytetään seuraavia lyhenteitä:

AT Itävalta

BE Belgia¹

BG Bulgaria

CSS Sopimusperusteiset palveluntarjoajat

CY Kypros

CZ Tšekki

DE Saksa

¹ Belgian varauksia sovellettaessa keskustaso kattaa liittovaltion hallinnon sekä alueiden ja kuntien hallinnot, koska niillä kaikilla on yhtäläinen lainsäädäntövalta.

DK Tanska

EE Viro

ETA Euroopan talousalue

EL Kreikka

ES Espanja

EU Euroopan unioni ja kaikki sen jäsenvaltiot

FI Suomi²

FR Ranska

HR Kroatia

HU Unkari

IE Irlanti

IP Itsenäiset ammatinharjoittajat

² Suomen varauksia sovellettaessa hallinnon aluetasolla tarkoitetaan Ahvenanmaata.

IT Italia

LT Liettua

LU Luxemburg

LV Latvia

MT Malta

NL Alankomaat

PL Puola

PT Portugali

RO Romania

SE Ruotsi

SI Slovenia

SK Slovakia

11. Selkeyden vuoksi todetaan, että Euroopan unionin osalta kansallisen kohtelun myöntämisvelvoite ei tarkoita, että Meksikon luonnollisille henkilöille tai yrityksille olisi myönnettävä samanlainen kohtelu jäsenvaltiossa kuin mikä myönnetään toisen jäsenvaltion luonnollisille henkilöille tai yrityksille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', nojalla tai minkä tahansa sen johdosta hyväksytyn toimenpiteen nojalla, mukaan lukien niiden täytäntöönpano jäsenvaltioissa. SEUT-sopimuksen mukaan tämä kohtelu myönnetään ainoastaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetuille tai organisoiduille yrityksille, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Euroopan unionissa, mukaan lukien Euroopan unioniin sijoittautuneet yritykset, jotka ovat Meksikon luonnollisten henkilöiden tai yritysten omistuksessa tai määräysvallassa.

SOPIMUSPERUSTEISET PALVELUNTARJOAJAT JA ITSENÄISET
AMMATINHARJOITTAJAT

EU:N LUETTELO

Sopimusperusteiset palveluntarjoajat (CSS)

1. EU tekee 12.6 artiklan (Sopimusperusteiset palveluntarjoajat) mukaisesti sitoumuksia, joihin sovelletaan 2 kohdan ehtoja ja 9 kohdan varaumaluetteloa ja jotka koskevat seuraavia toimialoja ja osa-aloja:

- a) lakiasiaainpalvelut³;
- b) laskentatoimen palvelut ja kirjanpito- ja kirjanhoitopalvelut;
- c) verotukseen liittyvät neuvontapalvelut;
- d) arkkitehti-, kaupunkisuunnittelu- ja maisemasuunnittelupalvelut;
- e) tekniset palvelut ja tekniset kokonaispalvelut;

³ Liitteessä I tai II mainittuja lakiasiaainpalveluja koskevaa jäsenvaltion varaumaa, joka koskee kansallista lainsäädäntöä kattaen EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäädännön, sovelletaan myös tähän liitteeseen.

- f) tietokonepalvelut ja niihin liittyvät palvelut;
- g) tutkimus- ja kehittämispalvelut;
- h) mainontapalvelut;
- i) liikkeenjohdon konsultointipalvelut;
- j) liikkeenjohdon konsultointipalveluihin liittyvät palvelut;
- k) tekniset testaus- ja analysointipalvelut;
- l) tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut;
- m) laitteiden huolto- ja korjauspalvelut myynnin tai vuokrauksen jälkeisiä palveluja koskevan sopimuksen yhteydessä;
- n) käännöspalvelut;
- o) rakennuspalvelut;
- p) rakennusalueen tutkimustyöt;

- q) korkea-asteen koulutuspalvelut;
- r) ympäristöpalvelut; ja
- s) matkatoimistopalvelut ja matkanjärjestäjien palvelut.

2. Sopimusperusteisten palveluntarjoajien on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) luonnollisten henkilöiden on tarjottava palveluja väliaikaisesti sellaisen yrityksen työntekijöinä, joka on saanut palvelusopimuksen enintään 12 kuukauden ajaksi;
- b) EU:hun tulevien luonnollisten henkilöiden on täytynyt tarjota kyseisiä palveluja palvelut toimittavan yrityksen työntekijöinä vähintään EU:n maahantulolupahakemuksen jättämispäivää välittömästi edeltävän vuoden ajan; lisäksi luonnollisilla henkilöillä on oltava EU:n maahantulolupahakemuksen jättämispäivänä vähintään kolmen vuoden ammattikokemus⁴ toimialalta, jota sopimus koskee;
- c) EU:hun saapuvilla luonnollisilla henkilöillä on oltava:
 - i) korkeakoulututkinto tai vastaavan osaamistason osoittava tutkinto⁵; ja

⁴ Hankittu täysi-ikäisenä.

⁵ Jos tutkintoa ei ole suoritettu tai kelpoisuutta hankittu sen jäsenvaltion alueella, jossa palvelu tarjotaan, kyseinen jäsenvaltio voi arvioida, vastaako tutkinto tai kelpoisuus sen alueella vaadittavaa korkeakoulututkintoa.

- ii) ammatillinen pätevyys toiminnan harjoittamiseen, jos sitä edellytetään sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa palvelu tarjotaan;
 - d) luonnolliset henkilöt eivät saa saada palvelujen tarjoamisesta EU:n alueella muuta korvausta kuin sen, jonka hänen työnantajaryhtyksensä hänelle maksaa; ja
 - e) palvelusopimuksen kattamien henkilöiden määrä ei saa olla suurempi kuin on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi sen osapuolen lain edellyttämällä tavalla, jonka alueella palvelua tarjotaan.
3. Tämän sopimuksen 12.6 artiklan (Sopimusperusteiset palveluntarjoajat) nojalla myönnetty pääsy koskee ainoastaan sopimuksen kohteena olevaa palvelutoimintaa eikä se anna oikeutta käyttää sen jäsenvaltion ammattinimikettä, jonka alueella palvelua tarjotaan.
4. Sopimusperusteisten palveluntarjoajien oleskelun sallittu kesto on yhteenlaskettuna enintään 12 kuukautta millä tahansa 24 kuukauden ajanjaksolla – jatkaminen on mahdollista EU:n ja sen jäsenvaltioiden harkinnan mukaan – tai sopimuksen kesto sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.

Itsenäiset ammatinharjoittajat (IP)

5. EU tekee 12.7 artiklan (Itsenäiset ammatinharjoittajat) mukaisesti sitoumuksia, joihin sovelletaan 6 kohdan ehtoja ja 9 kohdan varaumaluetteloa ja jotka koskevat seuraavia toimialoja ja osa-aloja:

- a) lakiasiaainpalvelut⁶;
- b) arkkitehti-, kaupunkisuunnittelu- ja maisemasuunnittelupalvelut;
- c) tekniset palvelut ja tekniset kokonaispalvelut;
- d) tietokonepalvelut ja niihin liittyvät palvelut;
- e) liikkeenjohdon konsultointipalvelut;
- h) liikkeenjohdon konsultointipalveluihin liittyvät palvelut; ja
- (i) käännöspalvelut.

⁶ Liitteessä I tai II mainittuja lakiasiaainpalveluja koskevaa jäsenvaltion varaumaa, joka koskee kansallista lainsäädäntöä kattaen EU:n ja jäsenvaltion lainsäädännön, sovelletaan myös tähän liitteeseen.

6. Itsenäisten ammatinharjoittajien on täytettävä seuraavat edellytykset:
- a) luonnollisten henkilöiden on tarjottava palveluja väliaikaisesti Meksikon alueelle sijoittautuneina itsenäisinä ammatinharjoittajina, ja heillä on oltava palvelusopimus enintään 12 kuukauden ajaksi;
 - b) EU:hun saapuvilla luonnollisilla henkilöillä on oltava EU:n maahantulolupahakemuksen jättämispäivänä vähintään kuuden vuoden ammattikokemus toimialalta, jota sopimus koskee;
 - c) EU:hun saapuvilla luonnollisilla henkilöillä on oltava:
 - i) korkeakoulututkinto tai vastaavan osaamistason osoittava tutkinto⁷; ja
 - ii) ammatillinen pätevyys toiminnan harjoittamiseen, jos sitä edellytetään siinä jäsenvaltiossa, jossa palvelu tarjotaan.
7. Tämän sopimuksen 12.7 artiklan (Itsenäiset ammatinharjoittajat) nojalla myönnetty pääsy koskee ainoastaan sopimuksen kohteena olevaa palvelutoimintaa eikä se anna oikeutta käyttää sen jäsenvaltion ammattinimikettä, jonka alueella palvelua tarjotaan.

⁷ Jos tutkintoa ei ole suoritettu tai kelpoisuutta hankittu sen jäsenvaltion alueella, jossa palvelu tarjotaan, kyseinen jäsenvaltio voi arvioida, vastaako kyseinen tutkinto tai vastaavan osaamistason osoittava tutkinto sen alueella vaadittavaa korkeakoulututkintoa.

8. Itsenäisten ammatinharjoittajien oleskelun sallittu kesto on yhteenlaskettuna enintään 12 kuukautta millä tahansa 24 kuukauden ajanjaksolla – jatkaminen on mahdollista EU:n ja sen jäsenvaltioiden harkinnan mukaan – tai sopimuksen kesto sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.

9. Varaumaluettelot

Toimiala tai osa-ala	Varausten kuvaus
<p>V-EU-1 EU – Kaikki toimialat</p>	<p>Oleskelun kesto AT: Sopimusperusteisten palveluntarjoajien ja itsenäisten ammatinharjoittajien oleskelun enimmäiskesto on yhteenlaskettuna kuusi kuukautta millä tahansa 12 kuukauden ajanjaksolla tai sopimuksen kesto sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. CY: Sopimusperusteisten palveluntarjoajien ja itsenäisten ammatinharjoittajien oleskelun enimmäiskesto on kuusi kuukautta, ja sitä voidaan pidentää kerran uudella kuuden kuukauden ajanjaksolla, tai sopimuksen kesto sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. BE, CZ, LT, MT ja PT: Sopimusperusteisten palveluntarjoajien ja itsenäisten ammatinharjoittajien oleskelun enimmäiskesto on 12 peräkkäistä kuukautta tai sopimuksen kesto sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.</p>
<p>V-EU-2 Kansainvälistä julkisoikeutta ja ulkomaista lainsäädäntöä koskevat oikeudelliset neuvontapalvelut (CPC 861 osittain)</p>	<p>CSS: BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. IP: BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI ja SK: Taloudellinen tarveharkinta.</p>

Toimiala tai osa-ala	Varaumiin kuvaus
V-EU-3 Laskentatoimen palvelut ja kirjainpitopalvelut (CPC 86212 muut kuin tilintarkastuspalvelut, 86213, 86219 ja 86220)	CSS: BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta.
V-EU-4 Verotukseen liittyvät palvelut (CPC 863) ⁸	CSS: BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. PT: Ei sitoumuksia
V-EU-5 arkkitehti-, kaupunkisuunnittelu- ja maisemasuunnittelupalvelut; (CPC 8671 ja 8674)	CSS: AT (ainoastaan suunnittelupalvelut): Taloudellinen tarveharkinta. BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos sopimusperusteisen palveluntarjoajan oleskelu kestää enintään kolme kuukautta. FI: Luonnollisten henkilöiden on osoitettava, että heillä on erityisosaamista tarjottavan palvelun osalta. IP: AT (ainoastaan suunnittelupalvelut): Taloudellinen tarveharkinta. BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. FI: Luonnollisten henkilöiden on osoitettava, että heillä on erityisosaamista tarjottavan palvelun osalta.

⁸ Eivät sisällä verotukseen liittyviä oikeudellisia neuvonta- ja edustuspalveluja, jotka kuuluvat kansainvälistä julkisoikeutta ja oman maan lakia koskeviin oikeudellisiin neuvontapalveluihin.

Toimiala tai osa-ala	Varausten kuvaus
<p>V-EU-6 tekniset palvelut ja tekniset kokonaispalvelut; (CPC 8672 ja 8673)</p>	<p>CSS: AT (ainoastaan suunnittelupalvelut): Taloudellinen tarveharkinta. BG, CZ, DE, LT, LV, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos sopimusperusteisen palveluntarjoajan oleskelu kestää enintään kolme kuukautta. FI: Luonnollisten henkilöiden on osoitettava, että heillä on erityisosaamista tarjottavan palvelun osalta. HU: Taloudellinen tarveharkinta.</p> <p>IP: AT (ainoastaan suunnittelupalvelut): Taloudellinen tarveharkinta. BE, BG, CZ, DK, ES, IT, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. FI: Luonnollisten henkilöiden on osoitettava, että heillä on erityisosaamista tarjottavan palvelun osalta. HU: Taloudellinen tarveharkinta.</p>
<p>V-EU-7 Tietokonepalvelut ja niihin liittyvät palvelut (CPC 84)</p>	<p>CSS: AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos sopimusperusteisen palveluntarjoajan oleskelu kestää enintään kolme kuukautta. FI: Luonnollisten henkilöiden on osoitettava, että heillä on erityisosaamista tarjottavan palvelun osalta.</p> <p>IP: AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. FI: Luonnollisten henkilöiden on osoitettava, että heillä on erityisosaamista tarjottavan palvelun osalta. HR: Ei sitoumuksia</p>

Toimiala tai osa-ala	Varaamien kuvaus
V-EU-8 Tutkimus- ja kehittämispalvelut (CPC 851, 852 lukuun ottamatta psykologien palveluja ⁹ ja 853)	CSS: EU paitsi NL ja SE : Vaatimuksena on vastaanottosopimus hyväksytyin tutkimuslaitoksen kanssa ¹⁰ . CZ, DK, SK: Taloudellinen tarveharkinta.
V-EU-9 Mainontapalvelut (CPC 871)	CSS: AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta.
V-EU-10 Liikkeenjohdon konsultointipalvelut (CPC 865)	CSS: AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos sopimusperusteisen palveluntarjoajan oleskelu kestää enintään kolme kuukautta. IP: AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta.
V-EU-11 Liikkeenjohdon konsultointipalveluihin liittyvät palvelut (CPC 866)	CSS: AT, BG, CY, CZ, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos sopimusperusteisen palveluntarjoajan oleskelu kestää enintään kolme kuukautta. HU: Taloudellinen tarveharkinta lukuun ottamatta välimies- ja sovittelupalveluja (CPC 86602), joissa: Ei sitoumuksia

Commented [LK10]: CDF: or "with the exception of" as elsewhere?

⁹ Osittain CPC 85201, joka kuuluu lääkäri- ja hammashoitopalveluihin.

¹⁰ Tutkimuslaitoksen hyväksynnän ja vastaanottosopimuksen on Tanskaa lukuun ottamatta täytettävä tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä 11 päivänä toukokuuta 2016 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/801 (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21) vahvistetut edellytykset.

Toimiala tai osa-ala	Varaumiin kuvaus
<p>V-EU-12 Tekniset testaus- ja analysointipalvelut (CPC 8676)</p>	<p>CSS: AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos sopimusperusteisen palveluntarjoajan oleskelu kestää enintään kolme kuukautta.</p>
<p>V-EU-13 Tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut (CPC 8675)</p>	<p>CSS: AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. BG: Ei sitoumuksia DE (julkisesti tehtäväänsä nimitetyt maanmittausinsinöörit): Ei sitoumuksia FR: (Omistusoikeuksien määrittämiseen ja maa- ja metsätalouteen liittyvät maanmittaustoimet): Ei sitoumuksia</p>
<p>V-EU-14 Metallituotteiden, (muiden kuin toimisto)koneiden ja (muiden kuin kuljetus- ja toimisto)laitteiden sekä henkilökohtaisten esineiden ja kotitaloustavaroiden¹¹ huolto ja korjaus myynnin tai vuokrauksen jälkeisiä palveluja koskevan sopimuksen yhteydessä (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 ja 8866)</p>	<p>CSS: AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. FI: Ei sitoumuksia lukuun ottamatta myynnin tai vuokrauksen jälkeisiä palveluja koskevaa sopimusta, jolloin oleskelun kesto on rajoitettu kuuteen kuukauteen. Henkilökohtaisten esineiden ja kotitaloustavaroiden huolto ja korjaus (CPC 633): Taloudellinen tarveharkinta.</p>

¹¹ Toimistokoneiden ja -laitteiden, mukaan lukien tietokoneet (CPC 845), korjaus- ja huoltopalvelut kuuluvat tietokonepalveluihin.

Toimiala tai osa-ala	Varausten kuvaus
<p>V-EU-15 Käännöspalvelut (CPC 87905, lukuun ottamatta virallista tai varmennettua toimintaa)</p>	<p>CSS: AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. IP: AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. HR: Ei sitoumuksia</p>
<p>V-EU-16 Rakentaminen ja siihen liittyvät tekniset palvelut (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 ja 517)</p>	<p>CSS: EU: Ei sitoumuksia, paitsi BE, CZ, DK, ES, FR, NL ja SE CZ: Taloudellinen tarveharkinta. FR: Ei sitoumuksia, paitsi teknikoiden osalta, jos: Työlupa annetaan enintään kuudeksi kuukaudeksi. Taloudellisen tarveharkinnan noudattamista edellytetään.</p>
<p>V-EU-17 Rakennusalueen tutkimustyöt (CPC 5111)</p>	<p>CSS: AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos oleskelu kestää enintään kolme kuukautta.</p>
<p>V-EU-18 Korkea-asteen koulutuspalvelut (CPC 923)</p>	<p>CSS: EU paitsi LU, SE: Ei sitoumuksia Ei sitoumuksia. LU: Ei sitoumuksia lukuun ottamatta yliopistoprofessoreita, jolloin: ei ole. SE: (Julkisesti ja yksityisesti rahoitetut koulutuspalvelujen tarjoajat, jotka saavat valtiontukea jossakin muodossa): Ei sitoumuksia</p>

Toimiala tai osa-ala	Varausten kuvaus
V-EU-19 Ympäristöpalvelut (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, 94060 osittain, 9405, 9406 osittain ja 9409)	CSS: AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta.
V-EU-20 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelut (CPC 7471 mukaan lukien ryhmänjohtajat ¹²)	CSS: BE, IE: Ei sitoumuksia lukuun ottamatta ryhmänjohtajia, jolloin: ei ole. BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO ja SK: Taloudellinen tarveharkinta. DK: Taloudellinen tarveharkinta, paitsi jos oleskelu kestää enintään kolme kuukautta.

¹² Palveluntarjoajat, joiden tehtävänä on saattaa vähintään 10 hengen matkailijaryhmää toimimatta kohteissa oppaina.

SOPIMUSPERUSTEISET PALVELUNTARJOAJAT JA ITSENÄISET
AMMATINHARJOITTAJAT

MEKSIKON LUETTELO

Sopimusperusteiset palveluntarjoajat

1. Tähän ryhmään kuuluvat myös ammattihenkilöt ja tekniset ammattihenkilöt.
2. Tässä luokassa tarkoitetaan
 - a) 'ammattihenkilöllä' luonnollista henkilöä, joka harjoittaa sellaista erikoisalan ammattia, joka edellyttää
 - i) erityisosaamisen teoreettista ja käytännön soveltamista; ja
 - ii) keskiasteen jälkeisen tutkinnon suorittamista ammattiin pääsyä varten;
 - b) 'teknisellä ammattihenkilöllä' tarkoitetaan ammattihenkilöä, jolla on
 - i) teoreettisesti ja käytännössä sovellettavaa erityisosaamista; ja

ii) keskiasteen jälkeinen tutkinto ammattiin pääsyä varten.

3. Varaumaluettelot

Toimiala tai osa-ala	Ehdot ja rajoitukset (mukaan lukien oleskelun kesto)
Kaikki toimialat	<ol style="list-style-type: none">1. Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa varten luvan yhden vuoden oleskeluun; sen voimassaoloa voidaan jatkaa kolme kertaa yhdellä vuodella kerrallaan.2. Meksiko myöntää luvan tilapäiseen maahantuloon ja vahvistaa asiakirjat liike-elämän toimijalle, joka haluaa harjoittaa liiketoimintaa ammattihenkilönä tai teknisenä ammattihenkilönä työsopimuksen perusteella edellyttäen, että seuraavat asiakirjat on toimitettu:<ol style="list-style-type: none">a) asiakirjat, jotka osoittavat, että liike-elämän toimija aikoo harjoittaa kyseistä toimintaa, ja joissa kuvataan maahantulon tarkoitus; jab) asiakirjat, jotka osoittavat, että liike-elämän toimija täyttää akateemiset vähimmäisvaatimukset tai hänellä on vaihtoehtoinen akateeminen tutkinto tai todistus.3. Selkeyden vuoksi todetaan, että ammattihenkilön tai teknisen ammattihenkilön tilapäinen maahantulo ei merkitse akateemisten tutkintojen tai todistusten tunnustamista tai lupien myöntämistä ammatin harjoittamiseen.4. Tähän luokkaan sovelletaan vaatimusta palkallisesta työtarjouksesta Meksikossa.

Toimiala tai osa-ala	Ehdot ja rajoitukset (mukaan lukien oleskelun kesto)
	<p>5. Teknisen ammattihenkilön luokassa myönnetään tilapäinen pääsy seuraavia tehtäviä tai toimintoja varten:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) design ja mainonta; b) arkkitehtuuri ja sisustussuunnittelu; c) laskentatoimi ja hallinto; d) matkailu ja gastronomia; e) järjestelmät ja laskenta; f) tekniikka; g) terveys (mukaan lukien tekninen sairaanhoito, farmasia ja fysioterapia); h) rakentaminen; i) sähkö ja viestintä; j) teollisuustuotanto; ja k) koneiden ja laitteiden huolto ja korjaus (mukaan lukien kaiken tyyppisten ajoneuvojen, alusten ja ilma-alusten huolto ja korjaus) edellyttäen, että tekninen ammattihenkilö ei kuulu sellaisen aluksen tai ilma-aluksen miehistöön, joka liikennöi Meksikon lipun alla tai käyttää meksikolaista kauppatunnusta. <p>Meksiko myöntää tilapäistä maahantuloa ja maassa oleskelua koskevan luvan Euroopan unionin sopimusperusteisten palveluntarjoajien, ammattihenkilöiden ja teknisten ammattihenkilöiden puolisoille. Meksiko myöntää työluvan Euroopan unionin sopimusperusteisten palveluntarjoajien, ammattihenkilöiden ja teknisten ammattihenkilöiden puolisoille edellyttäen, että henkilö on saanut Meksikon lainsäädännön mukaisen työtarjouksen.</p>

RAHOITUSPALVELUT

SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET

1. Tämän liitteen lisäyksissä olevassa osapuolen luettelossa vahvistetaan
 - a) A jaksossa 18.12 artiklan (Varaumat ja poikkeavat toimenpiteet) 1 kohdan mukaisesti kyseisen osapuolen voimassa olevat toimenpiteet, jotka eivät ole seuraavissa määräyksissä vahvistettujen velvoitteiden mukaisia:
 - i) 18.3 artikla (Kansallinen kohtelu);
 - ii) 18.4 artikla (Suosituimmuuskohtelu);
 - iii) 18.5 artikla (Markkinoille pääsy);
 - iv) 18.6 artikla (Ylempi johto ja hallitukset); tai
 - v) 18.7 artikla (Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa); ja

- b) B jaksossa 18.12 artiklan (Varaumat ja poikkeavat toimenpiteet) 2 kohdan mukaisesti toimialat, osa-alat tai toiminnot, joiden osalta kyseinen osapuoli voi pitää voimassa toimenpiteet, jotka eivät ole seuraavissa määräyksissä vahvistettujen velvoitteiden mukaisia, tai ottaa käyttöön uusia, entistä rajoittavampia tällaisia toimenpiteitä:
 - i) 18.3 artikla (Kansallinen kohtelu);
 - ii) 18.4 artikla (Suosituimmuuskohtelu);
 - iii) 18.5 artikla (Markkinoille pääsy);
 - iv) 18.6 artikla (Ylempi johto ja hallitukset); tai
 - v) 18.7 artikla (Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa).
- 2. Osapuolen luettelo ei rajoita osapuolten GATS-sopimuksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia.
- 3. Jokainen osapuolen luettelon A jakson kohta sisältää seuraavat osat:
 - a) 'toimiala', joka viittaa kohdassa tarkoitettuun yleiseen toimialaan;

- b) 'osa-ala', joka viittaa kohdassa tarkoitettuun täsmällisempään toimialaan;
- c) 'asianomaiset velvoitteet', jotka viittaavat tämän liitteen 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin velvoitteisiin, joita 18.12 artiklan (Varaumat ja poikkeavat toimenpiteet) 1 kohdan nojalla ei sovelleta kohdassa lueteltuihin toimenpiteisiin;
- d) 'hallintotaso', joka viittaa mainittuja toimenpiteitä ylläpitävään hallintotasoon;
- e) 'toimenpiteet', joilla tarkoitetaan voimassa olevia lakeja, asetuksia tai muita kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä. Kohdassa "toimenpiteet" mainittu toimenpide
 - i) tarkoittaa toimenpidettä sellaisena kuin se on muutettuna, jatkettuna tai uusittuna tämän sopimuksen voimaantulopäivänä;
 - ii) sisältää mahdolliset siihen perustuvat toimenpiteet, jotka on hyväksytty tai jotka pidetään voimassa kyseisen toimenpiteen nojalla ja sen mukaisesti; ja
 - iii) sisältää Euroopan unionin direktiivien osalta kaikki lait, asetukset tai muut toimenpiteet, joilla direktiivi pannaan täytäntöön jäsenvaltioissa; ja
- f) 'kuvaus', jossa esitetään voimassa olevan toimenpiteen poikkeavat seikat tai esitetään ei-sitova yleiskuvaus kohdassa tarkoitettusta toimenpiteestä.

4. A jaksossa olevan kohdan tulkinnassa otetaan huomioon kohdan kaikki osat. Osa ”toimenpiteet” on etusijalla kaikkiin muihin osiin nähden.
5. Jokainen luettelon B jakson kohta sisältää seuraavat osat:
- a) ’toimiala’, joka viittaa kohdassa tarkoitettuun yleiseen toimialaan;
 - b) ’osa-ala’, joka viittaa kohdassa tarkoitettuun täsmällisempään toimialaan;
 - c) ’asianomaiset velvoitteet’, jotka viittaavat tämän liitteen 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin velvoitteisiin, joita 18.12 artiklan (Varaumat ja poikkeavat toimenpiteet) 2 kohdan nojalla ei sovelleta kohdassa lueteltuihin toimialoihin, osa-aloihin tai toimintoihin;
 - d) ’hallintotaso’, joka viittaa mainittuja toimenpiteitä ylläpitävään hallintotasoon;
 - e) ’kuvaus’, jossa esitetään varauman kattaman toimialan, osa-alan tai toimintojen soveltamisala; ja
 - f) ’voimassa olevat toimenpiteet’, joiden osalta, jos ne mainitaan, esitetään selkeyden vuoksi eityhjentävä luettelo voimassa olevista toimenpiteistä, joita sovelletaan varauman kattamaan toimialaan, osa-alaan tai sen kattamiin toimintoihin.

6. B jaksossa olevan kohdan tulkinnassa otetaan huomioon kohdan kaikki osat. Osa ”kuvaus” on etusijalla kaikkiin muihin osiin nähden.

7. Varauman mainitseminen A tai B jakson luettelossa ei tarkoita, että sitä ei voida muuten pitää toimenpiteenä, joka hyväksytään tai pidetään voimassa vakauden ja luotettavuuden turvaamiseen liittyvistä syistä 18.13 artiklan (Vakauden ja luotettavuuden turvaamista koskeva poikkeus) mukaisesti.

8. Euroopan unionin tason varaumaa sovelletaan Euroopan unionin toimenpiteeseen, jäsenvaltion toimenpiteeseen kansallisella tasolla sekä valtion toimenpiteeseen jäsenvaltiossa, paitsi jos varaumassa suljetaan pois jokin jäsenvaltio.

9. Meksikon tai Euroopan unionin jäsenvaltion kansallisen tason varaumaa sovelletaan kyseisen maan keskus-, alue- tai paikallishallinnon toimenpiteeseen.

10. Selkeyden vuoksi todetaan, että 18.18 artiklan (Kansallinen sääntely ja avoimuus) mukaisesti hyväksytyä tai voimassa pidettyä toimenpidettä, joka on 18.3 artiklassa (Kansallinen kohtelu), 18.4 artiklassa (Suosituimmuuskohtelu), 18.5 artiklassa (Markkinoille pääsy), 18.6 artiklassa (Ylempi johto ja hallitukset) tai 18.7 artiklassa (Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa) vahvistettujen velvoitteiden mukainen, ei tarvitse mainita osapuolen luettelossa.

11. Selkeyden vuoksi todetaan, että rajoitukset koskien ulkomaisen pääoman määrää joko ulkomaisen osakkeenomistuksen enimmäisprosenttirajan muodossa tai yksittäisenä tai yhteenlasketun ulkomaisen sijoituksen yksittäisenä tai yhteenlasketun arvon muodossa eivät ole 18.5 artiklan (Markkinoille pääsy) rajoituksia.

Commented [LK11]: INIT 459

Commented [LK12]: GATS, Article XVI, paragraph 2, [point (f)]

f) limitations on the participation of foreign capital in terms of maximum percentage limit on foreign shareholding or the total value of individual or aggregate foreign investment.

rajoitukset koskien ulkomaisen pääoman määrää, joko prosentuaalisen ulkomaisen osakkeen omistuksen enimmäismäärän muodossa tai yksittäisen tai yhteenlasketun ulkomaisen investoinnin kokonaismäärän muodossa.

Commented [LK13]: CDF: it looks like this is f) and not d)

12. Jäljempänä olevassa Euroopan unionin luettelossa käytetään seuraavia lyhenteitä:

AT Itävalta

BE Belgia¹

BG Bulgaria

CY Kypros

CZ Tšekki

DE Saksa

DK Tanska

EE Viro

EL Kreikka

ES Espanja

¹ Belgian varauksia sovellettaessa keskustaso kattaa liittovaltion hallinnon sekä alueiden ja kuntien hallinnot, koska niillä kaikilla on yhtäläinen lainsäädäntövalta.

EU Euroopan unioni ja kaikki sen jäsenvaltiot

FI Suomi²

FR Ranska

HR Kroatia

HU Unkari

IE Irlanti

IT Italia

LT Liettua

LU Luxemburg

LV Latvia

MT Malta

NL Alankomaat

² Suomen varauksia sovellettaessa hallinnon aluetasolla tarkoitetaan ~~Suomessa~~ Ahvenanmaata.

PL Puola

PT Portugali

RO Romania

SE Ruotsi

SI Slovenia

SK Slovakia

13. Selkeyden vuoksi todetaan, että Euroopan unionin osalta kansallisen kohtelun myöntämisvelvoite ei tarkoita, että Meksikon luonnollisille henkilöille tai yrityksille olisi myönnettävä samanlainen kohtelu jäsenvaltiossa kuin mikä myönnetään toisen jäsenvaltion luonnollisille henkilöille tai yrityksille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', nojalla tai minkä tahansa sen johdosta hyväksytyn toimenpiteen nojalla, mukaan lukien niiden täytäntöönpano jäsenvaltioissa. SEUT-sopimuksen mukaan tämä kohtelu myönnetään ainoastaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetuille tai organisoiduille yrityksille, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Euroopan unionissa, mukaan lukien Euroopan unioniin sijoittautuneet yritykset, jotka ovat Meksikon luonnollisten henkilöiden tai yritysten omistuksessa tai määräysvallassa.

14. Selkeyden vuoksi todetaan, että Meksikon luettelossa ilmaisuilla ”kansallinen” tai ”valtio” tarkoitetaan Meksikoa.

RAHOITUSPALVELUJA KOSKEVAT VARAUMAT

EU:N LUETTELO

(sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa ellei toisin mainita)

A JAKSO:

VI-EU-A-1

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutus

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

BG: Eläkevakuutustoimintaa on harjoitettava osakeyhtiönä, jolla on sosiaalivakuutuslain mukainen toimilupa ja joka on rekisteröity kauppalain tai toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti (ei sivuliikkeitä).

Eläkevakuutusyrityksen promoottorit ja osakkeenomistajat voivat olla oikeushenkilöitä, joiden kotipaikka on muualla ja jotka on rekisteröity kyseisen oikeushenkilön jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti sosiaalivakuutuslaitoksena, kaupallisena vakuutuslaitoksena tai muuna rahoituslaitoksena, jos ne esittävät Bulgarian keskuspankin hyväksymän ensiluokkaisen ulkomaisen pankin vakavaraisuustodistuksen. Muualla asuvat luonnolliset henkilöt eivät voi olla eläkevakuutusyrityksen promoottoreita eivätkä osakkeenomistajia.

Vapaaehtoisista lisäeläkerahastoista saatava tulo sekä sellaisten henkilöiden tarjoamaan vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen suoraan liittyvä samanlainen tulo, jotka on rekisteröity toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja jotka voivat kyseisen lainsäädännön perusteella toteuttaa vapaaehtoisia lisäeläkkeeseen liittyviä toimia, ei ole yritysten tuloverolaissa vahvistetun menettelyn mukaisesti verotettavaa tuloa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajalla, hallituksen puheenjohtajalla, toimitusjohtajalla ja liikkeenjohdon edustajalla on oltava pysyvä osoite tai pitkäkestoinen oleskelulupa Bulgariassa.

Toimenpiteet:

BG: Sosiaalivakuutuslain 120a–162, 209–253 ja 260–310 §.

VI-EU-A-2

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutus

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

AT: Saadakseen luvan sivuliikkeen avaamiseen ulkomaisten vakuutusenantajien on oltava kotivaltiossaan oikeudelliselta muodoltaan osakeyhtiöitä vastaavia tai niihin verrattavissa tai keskinäisiä vakuutusyhtiöitä.

Sivuliikkeen johdossa on oltava vähintään kaksi Itävallassa asuvaa luonnollista henkilöä.

BG: Ennen vakuutuksia tarjoavan sivuliikkeen tai toimiston perustamista Bulgariaan ulkomaisella vakuutusenantajalla tai jälleenvakuutusenantajalla on täytynyt olla lupa tarjota alkuperämaassaan samoihin luokkiin kuuluvia vakuutuksia kuin ne, joita se haluaa tarjota Bulgariassa.

(Jälleen)vakuutusyriytysten hallinto- tai valvontaelinten jäseniä ja kaikkia sellaisia henkilöitä, joilla on oikeus johtaa ja edustaa (jälleen)vakuutusyriytystä, koskee asuinpaikkavaatimus.

Toimenpiteet:

AT: Vakuutusvalvontalaki (*Versicherungsaufsichtsgesetz, VAG*), 5 §:n 1 mom. 3 kohta

BG: Vakuutuslaki, 12, 56–63, 65 ja 66 § sekä 80 §:n 4 mom.

VI-EU-A-3

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutus

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

ES: Ennen tiettyihin luokkiin kuuluvia vakuutuksia tarjoavan sivuliikkeen tai toimiston perustamista Espanjaan ulkomaisella vakuutusenantajalla on täytynyt olla lupa tarjota alkuperämaassaan samoihin luokkiin kuuluvia vakuutuksia vähintään viiden vuoden ajan.

PT: Voidakseen perustaa sivuliikkeen tai toimiston ulkomaisten vakuutusyritysten on osoitettava, että niillä on aiempaa kokemusta toiminnan harjoittamisesta vähintään viideltä vuodelta.

PT, ES ja BG: Sivuliikkeiden perustaminen suoraan ei ole sallittua vakuutusten välittämistä varten, sillä se on varattu jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti sijoittautuneille yhtiöille.

SE: Sellaiset vakuutusedustusta harjoittavat yritykset, joita ei ole yhtiötetty EU:ssa, voivat sijoittautua ainoastaan sivuliikkeen kautta.

Toimenpiteet:

BG: Vakuutuslaki, 12, 56–63, 65 ja 66 § sekä 80 §:n 4 mom.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015) 36 §

PT: Asetuksen 94-B/98 7 § ja I luvun VI jakso; asetuksen 144/2006 34 §:n 6 ja 7 mom. ja 7 §

VI-EU-A-4

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutus

Asianomaiset velvoitteet: Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

DE ja LT: Sellaisten vakuutusyritysten, jotka eivät ole sijoittautuneet EU:hun, ensivakuutuspalvelujen tarjoaminen edellyttää sivuliikkeen perustamista ja toimilupaa.

Toimenpiteet

DE: Vakuutusvalvontalain (*Versicherungsaufsichtsgesetz, VAG*) 67–69 § kaikkien vakuutuspalvelujen osalta – Solvenssi 2 -sääntelyn täytäntöönpano; yhdessä säädöksen *Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung* (LuftVZO) 105 §:n kanssa ainoastaan pakollisen ilmailun vastuuvakuutuksen tapauksessa.

LT: Vakuutuslaki nro IX-1737, annettu 18 päivänä syyskuuta 2003, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 15 päivänä joulukuuta 2016 annetulla lailla nro XIII-98.

VI-EU-A-5

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutus

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

EL: Sijoittautumisoikeuteen ei kuulu vakuutusyhtiöiden edustustojen tai muun pysyvän edustuksen perustaminen, elleivät kyseiset edustustot ole toimistoja, sivuliikkeitä tai päätoimipaikkoja.

PL: Vakuutusten välittäjien on perustettava yhtiö Puolaan (ei sivuliikkeitä).

Toimenpiteet:

EL: Asetus 400/1970

PL: vakuutustoimintalaki, annettu 22 päivänä toukokuuta 2003; ja

vakuutusedustuslaki, annettu 22 päivänä toukokuuta 2003 (Puolan virallinen lehti 2003, nro 124, kohta 1154), 16 ja 31 §

VI-EU-A-6

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

IT: Saadakse luvan arvopapereiden selvitysjärjestelmän käyttöön tai arvopaperikeskuksen talletuspalvelujen tarjoamiseen Italiassa sijaitsevan yrityksen kanssa yrityksen on oltava yhtiötetty Italiassa (ei sivuliikkeitä).

Muiden yhteissijoitusjärjestelyjen kuin EU:n lainsäädännöllä yhdenmukaistettujen siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten, jäljempänä 'yhteissijoitusyritykset', osalta toimitsijamiehen/omaisuudenhoitajan on oltava muodostettu Italiassa tai muussa jäsenvaltiossa ja sijoittautunut Italiaan sivuliikkeen kautta.

Sijoitusrahastojen rahastoyhtiöiden, joita ei ole yhdenmukaistettu EU:n lainsäädännöllä, on myös oltava yhtiötettyjä Italiassa (ei sivuliikkeitä).

Ainoastaan sellaiset pankit, vakuutusyhtiöt, sijoitusyhtiöt ja EU:n lainsäädännöllä yhdenmukaistettujen siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rahastoyhtiöt, joiden sääntömääräinen päätoimipaikka on unionissa, sekä Italiassa muodostetut yhteissijoitusyritykset voivat hoitaa eläkerahastojen varoja.

Ovelta ovelle -myynnissä välittäjien on käytettävä jäsenvaltion alueella asuvia luvan saaneita rahoituspalvelujen tarjoajia.

EU:n ulkopuolisten välittäjien edustustot eivät voi harjoittaa toimintoja, joiden tarkoituksena on sijoituspalvelujen tarjoaminen, mukaan luettuina kaupankäynti omaan tai asiakkaan lukuun sekä rahoitusinstrumenttien merkintä ja liikkeeseenlasku (edellytyksenä sivuliike).

Toimenpiteet:

IT: Asetus 58/1998, 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 ja 80 §;

Italian keskuspankin ja arvopaperipörssikomitean yhteinen määräys, annettu 22 päivänä helmikuuta 1998, 3 ja 41 §;

Italian keskuspankin määräys, annettu 25 päivänä tammikuuta 2005, V osaston VII luvun II jakso;

välittäjiä koskeva arvopaperipörssikomitean määräys 16190, annettu 29 päivänä lokakuuta 2007, 17–21, 78–81, 91–111 §, mikäli seuraavasta ei muuta johdu:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta, 69 artiklan 4 kohta.

VI-EU-A-7

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

BG: Rahoituslaitoksen pääasiallisen liiketoiminnan on tapahduttava Bulgarian alueella.

HU: Muiden kuin ETA-valtioiden sijoitusrahastoyhtiöiden sivuliikkeet eivät saa osallistua EU:n sijoitusrahastojen hallinnointiin eivätkä ne saa tarjota omaisuudenhoitopalveluja yksityisille eläkerahastoille.

Toimenpiteet:

BG: Luottolaitoslaki, 3a §;

sosiaalivakuutuslaki, 121e §, ja

valuuttalaki, 3 §.

HU: Laki CCXXXVII, 2013, luottolaitoksista ja rahoitusalan yrityksistä; ja

pääomamarkkinalaki CXX, 2001.

VI-EU-A-8

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

BG: Vähintään kahden luonnollisen henkilön on johdettava ja edustettava pankkia, ja ainakin toisen heistä on puhuttava sujuvasti bulgariaa. Pankkia johtavien ja edustavien luonnollisten henkilöiden on oltava henkilökohtaisesti läsnä pankin johdon osoitteessa.

HU: Luottolaitoksen hallitukseen on kuuluttava ainakin kaksi jäsentä, jotka asuvat Unkarissa valuuttakauppasäännösten mukaisesti ja joiden pysyvänä asuinpaikkana on vähintään vuoden ajan ollut Unkari.

SE: Säästöpankin perustajan on oltava luonnollinen henkilö ja hänen on asuttava ETA-maassa.

Toimenpiteet:

BG: Luottolaitoslaki, 10 §,

sosiaalivakuutuslaki, 121e §, ja

valuuttalaki, 3 §.

HU: Laki CCXXXVII, 2013, luottolaitoksista ja rahoitusalan yrityksistä; ja

Pääomamarkkinalaki CXX, 2001.

SE: Säästöpankkilaki (*Sparbankslagen*) (1987:619), 2 luvun 1 §:n 2 mom.

VI-EU-A-9

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

PT: Eläkerahastojen hoitoa voivat tarjota ainoastaan Portugalissa tätä tarkoitusta varten yhtiötetyt erikoistuneet yritykset, Portugaliin sijoittautuneet ja toimiluvan henkivakuutusten myyntiin saaneet vakuutusyritykset tai muissa jäsenvaltioissa toimiluvan eläkerahastojen hoitoon saaneet yhteisöt. Sivuliikkeiden perustaminen suoraan EU:n ulkopuolisista maista ei ole sallittua.

RO: Markkinatoimijat ovat oikeushenkilöitä, jotka on muodostettu osakeyhtiöinä yhtiölain säännösten mukaisesti. Vaihtoehtoisia kaupankäyntijärjestelmiä voi hallinnoida edellä esitettyjen ehtojen mukaisesti muodostettu järjestelmäoperaattori tai Romanian arvopaperimarkkinoiden valvontaviranomaisen (*Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare*, CNVM) hyväksymä sijoituspalveluyritys.

SI: Eläkejärjestelmän voi tarjota keskinäinen eläkerahasto, joka ei ole oikeushenkilö ja jota siksi hallinnoi vakuutusyhtiö, pankki tai eläkeyhtiö. Eläkejärjestelmiä voivat lisäksi tarjota eläkkeiden tarjoajat, jotka ovat sijoittautuneet jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Toimenpiteet:

PT: Asetus 12/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 180/2007.

asetus 357-A/2007; ja

asetus 7/2007-R, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 2/2008-R, asetuksella 19/2008-R ja asetuksella 8/2009.

RO: Pääomamarkkinalaki nro 297/2004; ja CNVM:n (*Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare*) määräys nro 2/2006 säännellyistä markkinoista ja vaihtoehtoisista kaupankäyntijärjestelmistä.

SI: Eläke- ja työkyvyttömyysvakuutuslaki (virallinen lehti nro 102/15).

VI-EU-A-10

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Hallintotaso: EU tai jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

HU: Muut kuin ETA-valtioiden yritykset voivat tarjota rahoituspalveluja tai harjoittaa rahoituspalveluihin liittyvää toimintaa ainoastaan Unkarissa sijaitsevien sivuliikkeidensä kautta.

Toimenpiteet:

HU: Laki CCXXXVII, 2013, luottolaitoksista ja rahoitusalan yrityksistä; ja

Pääomamarkkinalaki CXX, 2001.

B JAKSO

VI-EU-B-1

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.6 artikla)

Kuvaus:

EU varaa oikeuden vaatia muilta rahoituslaitoksilta kuin sivuliikkeiltä syrjimättömyyden periaatetta noudattaen tiettyä oikeudellista muotoa, kun ne sijoittautuvat jäsenvaltioon.

VI-EU-B-2

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutustoiminta ja siihen liittyvät palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Kuvaus:

FI: Vakuutusvälittäjän palvelujen tarjoaminen edellyttää pysyvää toimipaikkaa EU:ssa.

Ensivakuutuspalveluja (mukaan lukien rinnakkaisvakuutus) saavat tarjota ainoastaan vakuutuksenantajat, joilla on päätoimipaikka EU:ssa tai sivuliike Suomessa.

Lakisääteisiä eläkevakuutuksia tarjoavan vakuutusyhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä vähintään puolen sekä toimitusjohtajan asuinpaikan on oltava ETA:n alueella, elleivät toimivaltaiset viranomaiset ole myöntäneet poikkeusta. Ulkomaiset vakuutuksenantajat eivät voi saada lupaa perustaa Suomeen sivuliikettä lakisääteisten eläkevakuutusten tarjoamista varten. Vähintään yhden tilintarkastajan pysyvän asuinpaikan on oltava ETA:n alueella.

Muiden vakuutusyhtiöiden osalta vähintään yhden hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenen sekä toimitusjohtajan asuinpaikan on oltava ETA:n alueella. Vähintään yhden tilintarkastajan pysyvän asuinpaikan on oltava ETA:n alueella. Meksikolaisen vakuutusyhtiön pääasiamiehen asuinpaikan on oltava Suomessa, ellei yhtiön päätoimipaikka ole EU:ssa.

Toimenpiteet:

Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (398/1995); vakuutusyhtiölaki (521/2008);

laki vakuutusedustuksesta (570/2005);

laki vakuutusten tarjoamisesta (234/2018); ja

laki työeläkevakuutusyhtiöistä (354/1997).

VI-EU-B-3

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutustoiminta ja siihen liittyvät palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Kuvaus:

DE: Saksaan sivuliikkeen perustanut ulkomainen vakuutusyhtiö voi tehdä Saksassa kansainvälisiin kuljetuksiin liittyviä vakuutus sopimuksia ainoastaan Saksaan sijoittautuneen sivuliikkeensä kautta.

ES: Aktuaarin ammatin osalta edellytetään asuinpaikkaa tai vaihtoehtoisesti kahden vuoden kokemusta.

HU: Vakuutusyhtiöt, jotka eivät ole sijoittautuneet EU:hun, voivat välittää ensivakuutuksia Unkarin alueella ainoastaan Unkariin rekisteröidyn sivuliikkeen kautta.

SK: Ulkomaiden kansalaiset voivat perustaa vakuutusyhtiön osakeyhtiön muodossa tai harjoittaa vakuutustoimintaa sellaisten sivuliikkeiden kautta, joilla on rekisteröity kotipaikka Slovakiassa. Molemmissa tapauksessa toimilupa edellyttää valvontaviranomaisen arviointia.

Ainoastaan EU:hun sijoittautuneet yhtiöt tai EU:hun sijoittautumattomien yhtiöiden sivukonttorit, jotka ovat saaneet toimiluvan Slovakiassa, voivat antaa lento- ja merikuljetusvakuutuksia, jotka kattavat ilma-aluksen/aluksen ja vastuun.

Toimenpiteet:

DE: *Luftverkehrsgesetz* (LuftVG), 43 §:n 2 mom.; ja

Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO), 105 §:n 1 mom.

HU: Laki LX, 2003.

SK: Vakuutuslaki 39/2015.

VI-EU-B-4

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutustoiminta ja siihen liittyvät palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Kuvaus:

HU: Vakuutusyhtiöt, jotka eivät ole sijoittautuneet EU:hun, voivat välittää ensivakuutuksia Unkarin alueella ainoastaan Unkariin rekisteröidyn sivuliikkeen kautta.

Toimenpiteet:

HU: Laki LX, 2003.

VI-EU-B-5

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Kuvaus:

EU varaa itselleen oikeuden hyväksyä tai pitää voimassa toimenpiteitä, joissa edellytetään, että ainoastaan yritykset, joiden sääntömääräinen kotipaikka on EU:ssa, voivat toimia sijoitusrahastojen säilytysyhteisöinä.

Sijoitusrahastojen, mukaan lukien osuustrustit, ja, kansallisen lainsäädännön salliessa, sijoitusyhtiöiden hoitamista varten on perustettava erikoistunut rahastoyhtiö, jonka päätoimipaikan ja rekisteröidyn kotipaikan on oltava samassa jäsenvaltiossa.

Toimenpiteet:

EU: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna ~~seuraavilla:~~ direktiiveillä 2010/78/EU, 2011/61/EU, 2013/14/EU ja 2014/91/EU; ja

Commented [LK14]: CDF, directives

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä seuraavalla: 2013/14/EU.

Commented [LK15]: CDF, directive

VI-EU-B-6

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Kuvaus:

EE: Talletusten vastaanottaminen edellyttää Viron rahoitustarkastuslaitoksen lupaa ja rekisteröitymistä Viron lainsäädännön mukaisesti osakeyhtiönä, tytäryhtiönä tai sivuliikkeenä.

SK: Sijoituspalveluja voivat tarjota Slovakiassa ainoastaan sijoitusrahastot, jotka ovat oikeudelliselta muodoltaan osakeyhtiöitä ja joilla on lain edellyttämä pääoma (ei sivuliikkeitä).

Toimenpiteet:

EE: Luottolaitoksista annetun lain (*Krediitiasutuste seadus*) 21 ja 206 §.

SK: Arvopaperi- ja sijoituspalvelulaki 566/2001, ja pankkilaki 483/2001.

Commented [LK16]: CDF change of row

VI-EU-B-7

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Kuvaus:

IT: Rahoitusneuvojien (*consulenti finanziari*) palveluja koskevat toimenpiteet ovat mahdollisia.

Toimenpiteet:

IT: Välittäjiä koskeva arvopaperipörssikomitean määräys nro 16190, annettu 29 päivänä lokakuuta 2007), 91–111 §.

VI-EU-B-8

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Kuvaus:

FI: Rahoituslaitoksen perustajista sekä hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä vähintään yhden ja toimitusjohtajan sekä luonnollisen henkilön, jolla on allekirjoitusoikeus rahoituslaitoksen nimissä, pysyvän asuinpaikan on oltava ETA:n alueella. Vähintään yhden tilintarkastajan pysyvän asuinpaikan on oltava ETA:n alueella. Maksupalvelujen osalta voidaan edellyttää asuinpaikkaa tai kotipaikkaa Suomessa.

Toimenpiteet:

FI: Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (1501/2001);

säästöpankkilaki (1502/2001);

laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (1504/2001);

laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978);

maksulaitoslaki (297/2010);

laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010); ja

laki luottolaitostoinnasta (121/2007).

RAHOITUSPALVELUJA KOSKEVAT VARAUMAT

MEKSIKON LUETTELO

A JAKSO:

VI-MX-A-1

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluita)

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Luotto-osuuskuntia koskeva laki (*Ley de Uniones de Crédito*), 21 §.

Luotto-organisaatioita ja luottoihin liittyvää toimintaa koskeva yleinen laki (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), 87-D §.

Kuvaus:

Henkilön suora tai välillinen omistusosuus luotto-osuuskunnan tai luotto-osuuskuntaan sidoksissa olevan säännellyn *sociedad financiera de objeto múltiple* -luottoyhtiön pääomakannasta saa olla enintään 15 prosenttia, ellei kansallinen pankki- ja arvopaperikomissio (*Comisión Nacional Bancaria y de Valores*), jäljempänä 'CNBV', ole antanut siihen lupaa.

Ulkomainen henkilö, mukaan lukien ulkomaiset yritykset, jotka eivät ole oikeushenkilöitä, voi osallistua välillisesti luotto-osuuskunnan tai luotto-osuuskuntaan sidoksissa olevan säännellyn luottoyhtiön pääomakantaan enintään 15 prosentilla edellyttäen, että luotto-osuuskunnan vastaavat osakkeet ostaa meksikolainen yritys, josta kyseinen ulkomainen henkilö omistaa osan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta edellisen kohdan soveltamista.

VI-MX-A-2

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset veloitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Finanssiryhmittymien sääntelylaki (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), 67, 68, 70, 72, 74 ja 76 §.

Luottolaitoksia koskeva laki (*Ley de Instituciones de Crédito*), 45-A, 45-B, 45-C, 45-E, 45-G ja 45-I §.

Arvopaperimarkkinalaki (*Ley del Mercado de Valores*), 2, 160, 161, 163, 165 ja 167 §.

Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), 2, 74, 75, 77, 78, 79 ja 81 §.

Luotto-organisaatioita ja luottoihin liittyvää toimintaa koskeva yleinen laki (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), 45 Bis 1, 45 Bis 2, 45 Bis 3, 45 Bis 5, 45 Bis 7 ja 45 Bis 9 §.

Sijoitusrahastolaki (*Ley de Fondos de Inversión*), 62, 63, 64, 66, 68 ja 70 §.

Eläkesäästöjärjestelmälaki (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), 21 §.

Ulkomaisten rahoituslaitosten tytäryhtiöiden perustamista koskevat säännöt (*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), ~~1., 8. ja 9.~~ensimmäinen, kahdeksas ja yhdeksäs sääntö.

Kuvaus:

Jäsenvaltion rahoituslaitos voi sijoittaa finanssiryhmittymän holdingyhtiön, liikepankin, arvopaperiyhtiön, vakuuslaitoksen, vakuutuslaitoksen, valuuttayhtiön, yleisen talletusvaraston, sijoitusrahastojen rahastoyhtiön, sijoitusrahasto-osuuksia jakavan yhtiön ja eläkerahastojen rahastoyhtiön, joka on organisoitu ulkomaisen rahoituslaitoksen meksikolaisena tytäryhtiönä (*filial*), pääomakantaan edellyttäen, että tällainen jäsenvaltion rahoituslaitos täyttää seuraavat edellytykset:

- a) se tarjoaa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti kyseisen jäsenvaltion alueella suoraan tai välillisesti saman tyyppisiä rahoituspalveluja, joita asianomainen tytäryhtiö saa tarjota Meksikossa;
- b) se on yhtiöitetty kyseisessä jäsenvaltiossa sen lainsäädännön mukaisesti ja edellyttäen, että kyseinen jäsenvaltio pysyy tämän sopimuksen osapuolena; ja
- c) se saa etukäteen luvan Meksikon toimivaltaisilta rahoitusviranomaisilta ja täyttää asiaa koskevassa lainsäädännössä asetetut vaatimukset.

Jäsenvaltion rahoituslaitoksen on omistettava vähintään 51 prosenttia tytäryhtiön pääomasta.

VI-MX-A-3

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Finanssiryhmittymien sääntelylaki (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), 67 §.

Luottolaitoksia koskeva laki (*Ley de Instituciones de Crédito*), 45-A §.

Arvopaperimarkkinalaki (*Ley del Mercado de Valores*), 2 §.

Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), 2 §.

Luotto-organisaatioita ja luottoihin liittyvää toimintaa koskeva yleinen laki (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), 45 Bis 1 §.

Sijoitusrahastolaki (*Ley de Fondos de Inversión*), 62 §.

Eläkesäästöjärjestelmälaki (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), 21 §.

Ulkomaisten rahoituslaitosten tytäryhtiöiden perustamista koskevat säännöt (*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), ensimmäinen~~1-~~ sääntö.

Kuvaus:

Jäsenvaltion rahoituslaitokset, kuten muutkaan ulkomaiset rahoituslaitokset, eivät saa perustaa sivuliikkeitä Meksikon alueelle³.

³ Selkeyden vuoksi todetaan, että tämän sanamuodon ei voida katsoa poikkeavan Meksikon kannasta muissa kansainvälisissä sopimuksissa, joissa se on osapuolena.

VI-MX-A-4

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Finanssiryhmittymien sääntelylaki (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), 24 §.

Luottolaitoksia koskeva laki (*Ley de Instituciones de Crédito*), 13 §.

Arvopaperimarkkinalaki (*Ley del Mercado de Valores*), 117 ja 237 §.

Luottotietoyhtiöiden sääntelylaki (*Ley para Regular las Sociedades de Información Crediticia*), 8 §.

Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), 50 §.

Eläkesäästöjärjestelmälaki (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), 21 §.

Luotto-organisaatioita ja luottoihin liittyvää toimintaa koskeva yleinen laki (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), 8 ja 87-D §.

Sijoitusrahastolaki (*Ley de Fondos de Inversión*), 37 §.

Luotto-osuuskuntia koskeva laki (*Ley de Uniones de Crédito*), 21 §.

Kuvaus:

Ulkomaiset hallitukset eivät saa osallistua suoraan tai välillisesti finanssiryhmittymiin kuuluvien holdingyhtiöiden, liikepankkien, arvopaperiyhtiöiden, pörssien, luottotietoyhtiöiden, vakuuslaitosten, vakuutuslaitosten, eläkerahastojen omaisuudenhoitoyhtiöiden, valuuttayhtiöiden, avustavien luotto-organisaatioiden, yleisten talletusvarastojen, sijoitusrahastojen omaisuudenhoitoyhtiöiden, sijoitusrahasto-osuuksia jakavien yhtiöiden, sijoitusrahasto-osuuksien arvonmäärittäisyhtiöiden, luotto-osuuskuntien ja luotto-osuuskuntaan sidoksissa olevien säänneltyjen luottoyhtiöiden pääomaan, paitsi jos:

- a) osallistuminen tapahtuu väliaikaisena vakautta ja luotettavuutta turvaavana toimenpiteenä, kuten taloudellisenä tukena tai apuna: rahoituslaitosten on tällaisessa tilanteessa toimitettava toimivaltaiselle rahoitusviranomaiselle asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat kyseisen tilanteen todistamiseksi:

Commented [LK17]: (siirretty, ei muutosta)

~~rahoituslaitosten on tällaisessa tilanteessa toimitettava toimivaltaiselle rahoitusviranomaiselle asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat kyseisen tilanteen todistamiseksi;~~

- b) osallistuminen merkitsee sitä, että ulkomainen hallitus-julkishallinto ottaa kyseiset rahoituslaitokset hallintaansa määräysvaltaansa⁴ julkisten yritysten, kuten valtio-omisteisten rahastojen ja julkisten kehitysalan yhteisöjen, kautta, edellyttäen, että toimivaltainen rahoitusviranomainen on aiemmin myöntänyt harkinnanvaraisen luvan, jos viranomainen on vakuuttunut siitä, että kyseiset yritykset osoittavat, että

- i) ne eivät hoida mitään julkishallinnon tehtävää; ja

⁴ Ilmaisun 'määräysvaltahallinta' on ymmärrettävä tässä toimenpiteessä mainituissa laeissa määritellyllä tavalla.

- ii) niiden hallintoneuvostot ovat riippumattomia kyseisestä ulkomaan hallituksesta; tai
- c) osallistuminen on välillistä eikä edellytä rahoituslaitosten hallintaa.

VI-MX-A-5

Toimiala:

Osa-ala: Rahoituspalvelut

Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Luottolaitoksia koskeva laki (*Ley de Instituciones de Crédito*), 23, 24, 45-K ja 45-L §.

Arvopaperimarkkinalaki (*Ley del Mercado de Valores*), 124, 128, 131 ja 168 §.

Finanssiryhmittymien sääntelylaki (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), 35, 60 ja 77 §.

Säästöjä ja luottoja koskeva laki (*Ley de Ahorro y Crédito Popular*), 21, 23 ja 46 Bis §.

Luotto-osuuskuntia koskeva laki (*Ley de Uniones de Crédito*), 26 §.

Luotto-organisaatioita ja luottoihin liittyvää toimintaa koskeva yleinen laki (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), 8, 8 Bis 1, 8 Bis 3, 45 Bis 11, 45 Bis 12, 45 Bis 13 ja 87-D §.

Säästö- ja lainaosuuskuntien toiminnan sääntelylaki (*Ley para Regular las Actividades de las Sociedades Cooperativas de Ahorro y Préstamo*), 5 §.

Yleinen osuuskuntalaki (*Ley General de Sociedades Cooperativas*), 7 §.

Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), 56, 58, 60 ja 82 §.

Sijoitusrahastolaki (*Ley de Fondos de Inversión*), 73 §.

Eläkesäästöjärjestelmälaki (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), 50 ja 66 Bis §.

Ulkomaisten rahoituslaitosten tytäryhtiöiden perustamista koskevat säännöt (*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), ~~kymmenes~~¹⁰- sääntö.

Korttimaksujen selvityskeskukseen sovellettavat säännöt (*Reglas Aplicables a las Cámaras de Compensación para Pagos con Tarjetas*), ~~toinen~~²-sääntö.

Säästöjä ja luottoja koskevassa laissa tarkoitettut yleiset säännöt, joita sovelletaan yleisölle tarkoitettuihin säästö- ja luottolaitoksiin, talouskehitysjärjestöihin, yhteisöllisiin rahoitusyhtiöihin ja maaseudun talouskehitysjärjestöihin (*Disposiciones de carácter general aplicables a las entidades de ahorro y crédito popular, organismos de integración, sociedades financieras comunitarias y organismos de integración financiera rural, a que se refiere la Ley de Ahorro y Crédito Popular*), 335 ja 336 §.

Kuvaus:

Suurimman osan liikepankkien, arvopaperiyhtiöiden, finanssiryhmittymien holdingyhtiöiden, yleisölle tarkoitettujen rahoitusyhtiöiden, yhteisöllisten rahoitusyhtiöiden ja maaseudun talouskehitysjärjestöjen, luotto-osuuskuntien, yleisten talletusvarastojen, luotto-osuuskuntaan sidoksissa olevien säänneltyjen luottoyhtiöiden, valuuttayhtiöiden, vakuuslaitosten, vakuutuslaitosten, eläkerahastojen omaisuudenhoitoyhtiöiden, sijoitusrahastojen omaisuudenhoidosta vastaavien tytäryhtiöiden, sijoitusrahasto-osuuksia jakavien tytäryhtiöiden ja korttimaksujen selvityskeskusten hallituksen jäsenistä on oltava Meksikon kansalaisia tai asuttava Meksikon alueella.

Säästö- ja lainaosuuskuntien johtajien on oltava Meksikon kansalaisia.

VI-MX-A-6

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluita)

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Arvopaperimarkkinalaki (*Ley del Mercado de Valores*), 167 §.

Kuvaus:

Jos jäsenvaltion rahoituslaitoksen tytäryritykseksi organisoitu arvopaperiyhtiö hankkii meksikolaisen arvopaperiyhtiön osakkeita vähintään 51 prosenttia sen pääomakannasta, kyseisen tytäryrityksen on sulauduttava arvopaperiyhtiöön.

VI-MX-A-7

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluita)

Asianomaiset veloitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Eläkesäästöjärjestelmälaki (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), 26 §.

Kuvaus:

Eläkerahastojen omaisuudenhoitoyhtiöt saavat omistaa enintään 20 prosenttia eläkesäästöjärjestelmien markkinoista⁵.

Kansallinen eläkesäästöjärjestelmän komissio (*Comisión Nacional del Sistema de Ahorro para el Retiro*) voi sallia 20:ta prosenttia korkeamman rajan, jos se ei vaaranna työntekijöiden etuja.

⁵ Ilmaisulla ””markkina”” tarkoitetaan yksittäisten eläketilien kokonaismäärää.

VI-MX-A-8

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluita)

Asianomaiset veloitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Arvopaperimarkkinalaki (*Ley del Mercado de Valores*), 234 §.

Kuvaus:

Arvopaperipörssin perustaminen edellyttää liittovaltion hallituksen aiemmin harkinnanvaraisesti myöntämää toimilupaa. Toimiluvan myöntämispäätöksessä otetaan huomioon markkinoiden kehitystä koskevat näkökohdat.

VI-MX-A-9

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutustoiminta ja siihen liittyvät palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), 20–24 §.

Kuvaus:

Kukaan ei saa tehdä sopimuksia ulkomaisten toimijoiden kanssa seuraavien vakuuttamisesta:

- a) meri- tai ilma-alukset ja kaikenlaiset ajoneuvot merenkulku- ja kuljetusalalle ominaisten riskien varalta edellyttäen, että alukset ja ajoneuvot on rekisteröity Meksikossa tai että ne ovat sellaisten henkilöiden omistuksessa, joiden kotipaikka on Meksikossa;

- b) luotto, asuntolaina, vakuus ja rahoitusvakuus⁶, jos vakuutettuun sovelletaan Meksikon lainsäädäntöä;
- c) Meksikon alueella mahdollisesti tapahtuvista tapahtumista johtuva kolmannen osapuolen vastuu; tai
- d) muut riskit, jotka saattavat toteutua Meksikon alueella, lukuun ottamatta sen alueen ulkopuolella otettuja vakuutuksia, jotka koskevat Meksikon alueelta ulkomaan alueelle tai päinvastoin kuljetettuja tavaroita, sekä henkilö- ja ajoneuvovakuutuksia, joita muualla kuin Meksikossa asuvat henkilöt ovat ottaneet riskien varalta heidän saapuessaan tilapäisesti Meksikon alueelle.

Selkeyden vuoksi todetaan, että yksikään henkilö ei saa tehdä jäsenvaltion toimijoiden kanssa henkilövakuutus sopimuksia sellaisista henkilöistä, jotka ovat Meksikon alueella vakuutus sopimuksen täytäntöönpanohetkellä, jos henkilö on luonnollinen henkilö, tai jos vakuutettu asuu Meksikossa ja vakuutuksen on ottanut yritys⁷.

Edellä mainituista kielloista poiketen kansallinen vakuutus- ja vakuuskomissio (*Comisión Nacional de Seguros y Fianzas*) voi antaa henkilölle luvan tehdä sopimuksia mistä tahansa edellä kuvatuista vakuutuksista edellyttäen, että henkilö osoittaa, ettei yksikään Meksikossa toimiluvan saanut vakuutuslaitos kykene antamaan tai pidä tarkoituksen mukaisena antaa sille ehdotettua vakuutusta.

⁶ Rahoitusvakuuden vakuuttamista koskevaa kieltoa ei sovelleta, jos vakuutuksen kohteena ovat arvopaperit tai asiakirjat liittyvät yksinomaan ulkomaisiin markkinoihin.

⁷ Selkeyden vuoksi todetaan, että tämän sanamuodon ei voida katsoa poikkeavan Meksikon kannasta muissa kansainvälisissä sopimuksissa, joissa se on osapuolena.

VI-MX-A-10

Toimiala:	Rahoituspalvelut
Osa-ala:	Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluita)
Asianomaiset velvoitteet:	Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)
Hallintotaso:	Keskustaso
Toimenpiteet:	Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (<i>Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas</i>), 34 ja –35 §.

Kuvaus:

Mikään henkilö ei saa tehdä vakuussopimuksia ulkomaisten toimijoiden kanssa sellaisten luonnollisten henkilöiden ja yritysten toimien takaamiseksi, joilla on Meksikon alueella täytettäviä velvoitteita, paitsi jos kyseessä on vakuuden uusiminen tai jos meksikolaiset vakuuslaitokset saavat kyseiset vakuudet vastatakauksena⁸.

Edellä mainituista kielloista poiketen kansallinen vakuutus- ja vakuuskomissio (*Comisión Nacional de Seguros y Fianzas*) voi antaa henkilölle luvan tehdä sopimuksia mistä tahansa edellä kuvatuista vakuuksista sen jälkeen, kun on ensin varmistettu, että sille on todistettu, että yksikään Meksikossa toimiluvan saanut rahoituslaitos ei kykene ehdotettuun vakuutta koskevaan toimenpiteeseen tai pidä sitä tarkoituksenmukaisena.

⁸ Selkeyden vuoksi todetaan, että tämän sanamuodon ei voida katsoa poikkeavan Meksikon kannasta muissa kansainvälisissä sopimuksissa, joissa se on osapuolena.

VI-MX-A-11

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki

Asianomaiset veloitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)
Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Vakuutus- ja vakuuslaitoslaki (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), 337 §.
Vakuutus- ja vakuusasiamehiä koskeva asetus (*Reglamento de Agentes de Seguros y de Fianzas*), 12 §.
Jälleenvakuutusvälittäjien toimilupia ja toimintaa koskevat säännöt (*Reglas para la autorización y operación de intermediarios de reaseguros*), neljäs sääntö.

Commented [LK18]: CDF: full stop x 2

Kuvaus:

Ulkomaiset hallitukset tai ulkomaiset viralliset tahot eivät saa suoraan tai välillisesti osallistua keskinäisiin vakuutusyhtiöihin, vakuutus- ja vakuusyhtiöiden pääomaan tai jälleenvakuutusvälittäjien pääomaan.

Ulkomaiset rahoituslaitokset eivät voi osallistua vakuutus- tai vakuusyhtiöiden tai keskinäisten vakuutusyhtiöiden pääomaan.

Ulkomaisten luonnollisten henkilöiden tai yritysten ryhmät muodostaan riippumatta eivät voi suoraan tai välillisesti osallistua keskinäisiin vakuutusyhtiöihin. Selkeyden vuoksi todetaan, että ulkomaiset luonnolliset henkilöt voivat osallistua keskinäisiin vakuutusyhtiöihin, kunhan he tekevät niin yksin eivätkä osana ryhmää tai yhteisöä.

VI-MX-A-12

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Vakuutus

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Toimenpiteet: Maatalous- ja maaseutuvakuutusrahastoista annettu laki (*Ley de Fondos de Aseguramiento Agropecuario y Rural*), 26 §.

Kuvaus:

Maatalous- ja maaseutuvakuutusrahastoihin (*Fondos de Aseguramiento Agropecuario y Rural*) voivat osallistua ainoastaan Meksikon kansalaiset tai meksikolaiset yritykset, joihin sovelletaan ulkomaalaisten poissulkemista koskevaa lauseketta.

B JAKSO

VI-MX-B-1

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Rajat ylittävä rahoituspalvelujen kauppa (18.7 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Kuvaus:

Myydessään tai luovuttaessaan olemassa olevan valtionyrityksen tai julkisen vallan yhteisön pääomaosuuksiaan tai varoja Meksiko voi estää tällaisten pääomaosuuksien tai varojen omistuksen tai asettaa rajoituksia omistukselle sekä tällaisten pääomaosuuksien tai varojen omistajien määräysvallalle näin muotoutuneissa yrityksissä Meksikon, jäsenvaltion tai kolmannen maan sijoittajien tai niiden sijoitusten osalta.

Lisäksi Meksiko voi asettaa rajoituksia kyseisiin investointeihin liittyvien palvelujen tarjoamiselle. Meksiko voi ottaa käyttöön tai pitää voimassa toimenpiteitä, jotka koskevat hallituksen jäsenten ylimmän johdon tehtäviin nimitettyjen luonnollisten henkilöiden kansalaisuutta kyseisen myynnin tai muun luovutuksen osalta.

Tätä varaumaa sovellettaessa

- a) toimenpide, joka pidetään voimassa tai otetaan käyttöön tämän sopimuksen voimaantulopäivän jälkeen ja jolla myynnin tai muun luovutuksen yhteydessä estetään pääomaosuuksien tai varojen omistusoikeus tai asetetaan sille rajoituksia taikka asetetaan tässä varaumassa kuvattu kansalaisuutta koskeva vaatimus, on voimassa oleva toimenpide;
- b) 'valtionyrityksellä' tarkoitetaan yritystä, jonka Meksiko omistaa tai jossa sillä on omistusoikeuksien kautta määräysvalta ja joka kattaa sellaisen tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen perustetun yrityksen, jonka tarkoituksena on yksinomaan olemassa olevan valtionyrityksen tai julkisen vallan yhteisön pääomaosuuksien tai varojen myynti tai luovutus.

VI-MX-B-2

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluita)

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Kuvaus:

Meksiko varaa oikeuden ottaa käyttöön tai pitää voimassa toimenpiteitä, joilla myönnetään etuja, mukaan lukien yksinoikeudet, kehityspankeille, hajautetuille yksiköille tai julkisille talouskehitysrahastoille, jotka on jo perustettu tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, sekä kaikille uusille, uudelleenjärjestetyille tai siirretyille kehityspankeille, hajautetuille yksiköille tai julkisille talouskehitysrahastoille, joilla on samanlaisia tehtäviä ja tavoitteita kehityspankkitoiminnan osalta.

Kehityspankkeja ovat muun muassa seuraavat:

- a) kansallinen rahoitusinstituutti (*Nacional Financiera*, S.N.C.);
- b) kansallinen infrastruktuurirakentamisen ja julkispalvelujen pankki (*Banco Nacional de Obras y Servicios Públicos*, S.N.C.);

- c) kansallinen ulkomaankauppapankki (*Banco Nacional del Comercio Exterior, S.N.C.*);
- d) liittovaltion asuntolainayhtiö (*Sociedad Hipotecaria Federal, S.N.C.*);
- e) sosiaaliohjelmien pankki (*Banco del Bienestar, S.N.C.*);
- f) kansallinen puolustusvoimien pankki (*Banco Nacional del Ejército, Fuerza Aérea y Armada, S.N.C.*); tai
- g) niiden seuraajat.

VI-MX-B-3

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (18.3 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Kuvaus:

Meksiko varaa oikeuden ottaa käyttöön tai pitää voimassa toimenpiteitä, joilla myönnetään etuja, mukaan lukien yksinoikeudet, kansallisille vakuutuslaitoksille, kansallisille vakuuslaitoksille, kansalliselle eläkerahastolle tai kansallisille avustaville luotto-organisaatioille, jotka ovat olemassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, sekä kaikille uusille, uudelleenjärjestetyille tai siirretyille kansallisille vakuutuslaitoksille, kansallisille vakuuslaitoksille, kansallisille eläkerahastoille tai kansallisille avustaville luotto-organisaatioille, jolla on samanlaisia julkisen politiikan tehtäviä ja tavoitteita.

VI-MX-B-4

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Ylempi johto ja hallitukset (18.6 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Kuvaus:

Meksiko varaa oikeuden ottaa käyttöön tai pitää voimassa toimenpiteitä, jotka koskevat mitä tahansa rahoituspalveluja, joita tarjotaan 10.1 artiklassa (Määritelmät) määriteltynä tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvana sijoituksena, joka ei ole 18.1 artiklassa (Määritelmät) määritelty tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluva sijoitus rahoituslaitokseen, jotta kyseistä yhteisöä voidaan säännellä rahoituslaitoksena.

VI-MX-B-5

Toimiala: Rahoituspalvelut

Osa-ala: Kaikki palvelut

Asianomaiset velvoitteet: Markkinoille pääsy (18.5 artikla)

Hallintotaso: Keskustaso

Kuvaus:

Meksiko varaa oikeuden edellyttää jäsenvaltion rahoituslaitokselta tietyn tyyppistä oikeudellista muotoa, jotta se voi tarjota rahoituspalveluja syrjimättömin perustein.

YHTEISYMMÄRRYS UUSISTA PALVELUISTA, JOITA EI OLE LUOKITELTU
YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN YHTEISESSÄ TAVARALUOKITUKSESSA (1991)

1. Tämän sopimuksen 10.6 artiklaa (Markkinoille pääsy), 10.7 artiklaa (Kansallinen kohtelu), 10.8 artiklaa (Suosituimmuuskohtelu), 10.9 artiklaa (Suoritevaatimukset), 10.10 artiklaa (Ylempi johto ja hallitukset), 11.4 artiklaa (Markkinoille pääsy), 11.5 artiklaa (Paikallinen läsnäolo), 11.6 artiklaa (Kansallinen kohtelu) ja 11.7 artiklaa (Suosituimmuuskohtelu) ja 13 lukua (Kansallinen sääntely) ei sovelleta toimenpiteeseen, joka koskee uutta palvelua, jota ei voida luokitella Yhdistyneiden kansakuntien tavaraluokituksen (*Statistical Papers, Series M, No. 77, Provisional Central Product Classification, 1991*), jäljempänä 'CPC', mukaisesti.
2. Osapuolen on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava toiselle osapuolelle ennen sellaisen 1 kohdassa tarkoitetun uuteen palveluun liittyvän toimenpiteen hyväksymistä, joka on ristiriidassa 10.6 artiklan (Markkinoille pääsy), 10.7 artiklan (Kansallinen kohtelu), 10.8 artiklan (Suosituimmuuskohtelu), 10.9 artiklan (Suoritevaatimukset), 10.10 artiklan (Ylempi johto ja hallitukset), 11.4 artiklan (Markkinoille pääsy), 11.5 artiklan (Paikallinen läsnäolo), 11.6 artiklan (Kansallinen kohtelu), tai 11.7 artiklan (Suosituimmuuskohtelu) tai 13 luvun (Kansallinen sääntely) kanssa.
3. Osapuolen pyynnöstä osapuolet aloittavat neuvottelut uuden palvelun sisällyttämiseksi tämän sopimuksen soveltamisalaan.
4. Selkeyden vuoksi todetaan, että 1 kohtaa ei sovelleta olemassa olevaan palveluun, joka voitaisiin luokitella CPC:n mukaisesti mutta jota ei ole aiemmin voitu teknisistä syistä tarjota.

PÖYTÄKIRJA
KORRUPTION EHKÄISEMISESTÄ JA TORJUMISESTA

A JAKSO:

Yleiset määräykset

1 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Osapuolet vahvistavat sitoumuksensa ehkäistä ja torjua korruptiota kansainvälisessä kaupassa ja investoinneissa ja muistuttavat, että kauppaan ja investointeihin liittyvä korruptio heikentää hyvää hallintotapaa ja talouskehitystä ja vääristää kansainvälisiä kilpailuolosuhteita.
2. Osapuolet toteavat, että korruptio voi vaikuttaa kansainväliseen kauppaan ja investointeihin, koska se voi heikentää markkinoillepääsyn mahdollisuuksia ja sitoumuksia, joilla pyritään luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset. Kauppaan ja investointeihin vaikuttava korruptio voi muodostaa tullien ulkopuolisen esteen sijoittajille ja yrityksille, jotka haluavat osallistua kansainväliseen kauppaan ja investointeihin.
3. Osapuolet toteavat, että on tärkeää torjua virkamiesten ja yksityisen sektorin korruptiota, joka vaikuttaa kansainväliseen kauppaan ja investointeihin.

4. Osapuolet toteavat, että korruptio on rajat ylittävä ongelma, joka liittyy muihin rajat ylittävän rikollisuuden ja talousrikollisuuden muotoihin, mukaan lukien rahanpesu, ja että siihen olisi puututtava monialaisesti ja tiiviillä kansainvälisellä yhteistyöllä.
5. Osapuolet tunnustavat tarpeen kehittää lahjomattomuutta ja lisätä läpinäkyvyyttä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja toteavat, että kummallakin sektorilla on tältä osin toisiaan täydentäviä vastuita.
6. Osapuolet tunnustavat alueellisten ja monenvälisten aloitteiden merkityksen muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tasolla, Maailman kauppajärjestössä (WTO), Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD), rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisessa toimintaryhmässä (FATF), Euroopan neuvostossa ja Amerikan valtioiden järjestössä, jotta voidaan ehkäistä ja torjua korruptiota kansainväliseen kauppaan ja investointeihin vaikuttavissa asioissa, ja sitoutuvat toimimaan yhdessä edistääkseen ja tukeakseen asianmukaisia aloitteita.
7. Osapuolet toistavat kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteen 16 mukaisen yhteisen sitoumuksensa vähentää merkittävästi korruptiota ja lahjontaa niiden kaikissa muodoissa.
8. Osapuolet tunnustavat G20-ryhmän korruption torjunnan työryhmän tekemän tärkeän työn ja vahvistavat tukevansa G20-ryhmässä sovittuja asiaa koskevia korkean tason periaatteita.
9. Tämän pöytäkirjan tarkoituksena on luoda kahdenvälinen kehys sitoumuksille, joilla ehkäistään ja torjutaan kansainväliseen kauppaan ja investointeihin vaikuttavaa korruptiota osapuolten välisissä suhteissa.

2 ARTIKLA

Soveltamisala

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan korruption ehkäisemiseen ja torjumiseen kaikkien tämän sopimuksen III osan soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

3 ARTIKLA

Suhde muihin sopimuksiin

Mikään tässä pöytäkirjassa ei vaikuta osapuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat YK:n yleiskokouksen 31 päivänä lokakuuta 2003 YK:n päämajassa New Yorkissa hyväksymästä korruption vastaisesta Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksesta, jäljempänä 'UNCAC'; Pariisissa 21 päivänä marraskuuta 1997 tehdystä kansainvälisissä liikesuhteissa tapahtuvan ulkomaisiin virkamiehiin kohdistuvan lahjonnan torjuntaa koskevasta yleissopimuksesta; Caracasissa 29 päivänä maaliskuuta 1996 tehdystä korruption vastaisesta Amerikan yleissopimuksesta; tai muista kansainvälisistä oikeudellisista välineistä, jotka kukin osapuoli on hyväksynyt.

B JAKSO

Toimenpiteet korruption torjumiseksi

4 ARTIKLA

Virkamiesten aktiivinen ja passiivinen lahjonta

Osapuolet toteavat, että on tärkeää torjua virkamiesten aktiivista ja passiivista lahjontaa, joka vaikuttaa kansainväliseen kauppaan ja investointeihin. Tätä varten ne vahvistavat erityisesti UNCAC:n 15 ja 16 artiklan mukaiset sitoumuksensa toteuttaa tarvittavat lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet säätääkseen rangaistaviksi virkamiesten aktiivisen ja passiivisen lahjonnan sekä ulkomaisten virkamiesten ja julkisten kansainvälisten järjestöjen toimihenkilöiden aktiivisen lahjonnan, kun se on tahallista, ja harkita tarvittavien lainsäädännöllisten ja muiden toimenpiteiden toteuttamista säätääkseen rangaistavaksi ulkomaisten virkamiesten ja julkisten kansainvälisten järjestöjen toimihenkilöiden passiivisen lahjonnan, kun se on tahallista.

5 ARTIKLA

Aktiivinen ja passiivinen lahjonta yksityissektorilla

1. Osapuolet toteavat, että on tärkeää torjua kansainväliseen kauppaan ja investointeihin vaikuttavaa aktiivista ja passiivista lahjontaa yksityisellä sektorilla. Tätä varten ne muistuttavat tarpeesta noudattaa UNCAC:n mukaisia sitoumuksiaan, ja vahvistavat erityisesti UNCAC:n 21 artiklan mukaiset sitoumuksensa harkita tarvittavien lainsäädännöllisten ja muiden toimenpiteiden toteuttamista säätääkseen rangaistaviksi aktiivisen ja passiivisen lahjonnan talouteen, rahoitukseen tai kauppaan liittyvässä toiminnassa yksityisellä sektorilla, kun se on tahallista.
2. Osapuolet toteavat, että virkamiehille maksettavat voitelurahat ovat yksi lahjonnan muoto, ja ne haittaavat pyrkimyksiä torjua korruptiota ja kannustavat lahjontaan ulkomailla. Tämän vuoksi osapuolet vahvistavat UNCAC:n 12 artiklan 4 kohdan mukaisen sitoumuksensa evätä lahjuksista aiheutuneiden menojen sekä tarvittaessa muiden korruption edistämisestä aiheutuneiden menojen vähennyskelpoisuuden verotuksessa.

6 ARTIKLA

Korruptio ja rahanpesu

Osapuolet tunnustavat korruption ja rahanpesun välisen yhteyden ja vahvistavat UNCAC:n 23 artiklan mukaiset sitoumuksensa.

7 ARTIKLA

Oikeushenkilöiden vastuu

Osapuolet toteavat, että oikeushenkilöiden vastuun määrittäminen ja tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien rikosoikeudellisten tai muiden seuraamusten varmistaminen ovat tarpeen, jotta voidaan edistää korruption maailmanlaajuisia torjuntaa kansainvälisessä kaupassa ja investoinneissa. Tämän vuoksi osapuolet vahvistavat uudelleen UNCAC:n 26 artiklan mukaiset sitoumuksensa ja muistuttavat tuestaan G20-ryhmän korkean tason periaatteille oikeushenkilöiden korruptiorikoksia koskevasta vastuuvollisuudesta.

Toimenpiteet korruption ehkäisemiseksi yksityisellä sektorilla

8 ARTIKLA

Vastuullinen liiketoiminta

1. Osapuolet toteavat ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ja vastuullisen liiketoiminnan tärkeyden, mukaan lukien taloudellisten ja muiden tietojen raportointia koskevat velvoitteet ja vastuulliset yritystoimintakäytännöt korruption ehkäisemiseksi, sekä kaupan roolin kyseisen tavoitteen saavuttamisessa.
2. Osapuolet toteavat, että raportointivelvoitteissa on otettava huomioon pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', tarpeet ja rajoitteet.
3. Osapuolet muistuttavat tukevansa korruption torjuntaa koskevia vastuullista liiketoimintaa koskevia OECD:n toimintaohjeita monikansallisille yrityksille.

9 ARTIKLA

Taloudellisten ja muiden tietojen raportointi

1. Osapuolet toteavat UNCAC:n mukaisten sitoumustensa ja lainsäädäntönsä peruseriaatteiden mukaisesti, että on tärkeää parantaa yksityisen sektorin tilinpäätös- ja tilintarkastusstandardeja keinona ehkäistä korruptiota, ja erityisesti että kyseinen tavoite voitaisiin saavuttaa muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:
 - a) varmistetaan, että yksityiset yritykset toteuttavat rakenteensa ja kokonsa ja erityisesti pk-yritysten erityistarpeet huomioon ottaen toimenpiteitä, joilla autetaan ehkäisemään ja havaitsemaan korruptiota ja joihin voi kuulua hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän säännösten noudattaminen, sisäisen tarkastuksen toiminto tai riittävä sisäinen valvonta; ja
 - b) varmistetaan, että kyseisten yksityisten yritysten kirjanpitoon ja vaadittuihin tilinpäätöksiin sovelletaan asianmukaisia tarkastus- ja todentamismenettelyjä.
2. Osapuolet kannustavat pörssiyrityksiä, pankkeja ja vakuutusyhtiöitä raportoimaan korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotka koskevat tällaisten raporttien julkistamista.
3. Osapuolet toteuttavat lakiensa ja asetustensa mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotka koskevat tilinpäätösten julkistamista sekä tilinpäätös- ja tilintarkastusstandardien ylläpitämistä.

4. Kukin osapuoli pyrkii harkitsemaan sellaisten toimenpiteiden käyttöönottoa tai voimassa pitämistä, joilla ulkopuolisia tarkastajia vaaditaan ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista 4, 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin liittyvistä epäilyistä. Jos kyseistä ilmoittamista edellytetään, osapuolet varmistavat, että kyseisen ilmoituksen perustellusti ja vilpittömässä mielessä tehneet ulkopuoliset tarkastajat suojataan oikeustoimilta, jotka koskevat tietojen ilmaisemista koskevien sopimusperusteisten tai lakisääteisten rajoitusten rikkomista.

10 ARTIKLA

Läpinäkyvyys yksityisellä sektorilla

1. Osapuolet toteavat, että läpinäkyvyys voi edistää korruption ehkäisemistä kansainvälisen kaupan ja investointien alalla, ja muistuttavat tätä varten UNCAC:n 12 artiklan 2 kohdan mukaisista sitoumuksistaan. Erityisesti seuraavilla toimenpiteillä voitaisiin saavuttaa tavoite lisätä läpinäkyvyyttä yksityisellä sektorilla, joka osallistuu tämän sopimuksen III osan mukaiseen kauppaan ja investointeihin liittyvään kaupalliseen toimintaan:

- a) edistetään sellaisten standardien ja menettelyjen kehittämistä, joiden tarkoituksena on turvata asianomaisten yksityisten tahojen lahjomattomuus, mukaan lukien käytäntösäännöt liiketoiminnan ja kaikkien asiaankuuluvien ammattien moitteetonta, kunniallista ja asianmukaista suorittamista sekä eturistiriitojen ehkäisemistä varten ja hyvän kauppataavan noudattamisen edistämiseksi yritysten keskuudessa ja yritysten sopimussuhteissa valtion kanssa;

- b) ehkäistään yksityisiä tahoja sääntelevien menettelyjen väärinkäyttöä, mukaan lukien menettelyt, jotka koskevat viranomaisten kaupalliseen toimintaan myöntämiä tukia ja lupia; ja
- c) edistetään toimenpiteitä, joilla ehkäistään eturistiriitoja rajoittamalla tarpeen mukaan ja kohtuulliseksi ajaksi entisten virkamiesten ammatillista toimintaa tai virkamiesten ottamista yksityisen sektorin palvelukseen heidän irtisanoutumisensa tai eläkkeelle siirtymisensä jälkeen, jos tällainen toiminta tai palvelussuhde liittyy suoraan tehtäviin, joita kyseisillä virkamiehillä oli tai joita he valvoivat virassaan.

11 ARTIKLA

Toimenpiteet rahanpesun estämiseksi

1. Osapuolet toteavat, että on tärkeää ehkäistä rahanpesua ja sen mahdollisia vaikutuksia kansainväliseen kauppaan ja investointeihin, ja vahvistavat sitoumuksensa hyväksyä tai pitää voimassa kattava sopimuspuolen sisäinen sääntely- ja valvontajärjestelmä rahoituslaitoksia ja nimettyjä rahoitusalan ulkopuolisia yrityksiä ja ammatinharjoittajia varten, jäljempänä 'nimetyt yritykset ja ammatinharjoittajat', voimassa olevien UNCAC-sitoumusten ja FATF:n suositusten mukaisesti. Osapuolet edistävät oikeushenkilöiden läpinäkyvyyttä ja tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia sekä oikeudellisten järjestelyjen läpinäkyvyyttä ja tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien FATF:n suositusten 24 ja 25 sekä tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan läpinäkyvyyttä koskevien G20-ryhmän korkean tason periaatteiden täytäntöönpanoa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen UNCAC-sitoumusten, FATF:n suositusten ja G20-ryhmän korkean tason periaatteiden mukaisesti osapuolet ottavat käyttöön tai pitävät voimassa toimenpiteitä, joilla

- a) varmistetaan, että niiden sisäisessä lainsäädännössä määritellään 'tosiasialiseksi omistajaksi ja edunsaajaksi' luonnollinen henkilö, joka viime kädessä omistaa sen asiakkaan tai käyttää määräysvaltaa siihen asiakkaaseen, jonka lukuun liiketoimi toteutetaan, tai luonnollinen henkilö, jonka lukuun liiketoimi toteutetaan, mukaan lukien luonnolliset henkilöt, joilla on viime kädessä tosiasiallinen määräysvalta oikeushenkilössä tai järjestelyssä;
- b) varmistetaan, että niiden alueella muodostettujen oikeushenkilöiden on hankittava ja pidettävä hallussaan riittävät, tarkat ja ajantasaiset tiedot tosiasiallisista omistajistaan ja edunsaajistaan;
- c) varmistetaan, että express trust -järjestelyjen tai express trust -järjestelyjen rakennetta tai tehtävää vastaavien muiden oikeudellisten järjestelyjen omaisuudenhoitajat säilyttävät riittävät, tarkat ja ajantasaiset tiedot tosiasiallisista omistajistaan ja edunsaajistaan, mukaan lukien perustajat, mahdolliset suojelijat, omaisuudenhoitajat ja edunsaajat ja edunsaajien ryhmät sekä muut luonnolliset henkilöt, jotka käyttävät tosiasiallista määräysvaltaa trustissa;
- d) velvoitetaan rahoituslaitokset ja FATF:n suositusten määritelmän mukaiset nimetyt yritykset ja ammatinharjoittajat tunnistamaan asiakas ja todentamaan asiakkaan henkilöllisyys sekä tunnistamaan tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja ja toteuttamaan kohtuulliset toimenpiteet tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentamiseksi, jotta rahoituslaitos tai nimetty yritys tai ammatinharjoittaja on vakuuttunut siitä, että se tietää tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan;

- e) otetaan käyttöön mekanismeja sen varmistamiseksi, että osapuolten lainsäädännössä määritellyillä asiaankuuluvilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oikea-aikainen pääsy tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin tietoihin;
 - f) varmistetaan, että niiden toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevaan tietojenvaihtoon kansainvälisten vastapuolten kanssa oikea-aikaisesti ja tehokkaasti;
 - g) velvoitetaan rahoituslaitokset ja nimetyt yritykset tai ammatinharjoittajat noudattamaan tiukennettua asiakkaan tuntemisvelvollisuutta erityisesti poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden osalta, joiden katsotaan olevan henkilöitä, joilla on tai on ollut merkittäviä julkisia tehtäviä jommankumman osapuolen alueella tai kansainvälisesti, sekä heidän perheenjäseniään ja läheisiä kumppaneitaan; ja
 - h) varmistetaan, että edellä mainittuja velvoitteita valvotaan tehokkaasti muun muassa ottamalla käyttöön ja soveltamalla tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia noudattamatta jättämisestä.
3. Osapuolet toteavat, että on hyödyllistä perustaa rekistereitä, jotta oikeushenkilöille ja oikeudellisille järjestelyille voidaan tarjota oikea-aikaisesti tarkkoja ja ajantasaisia tietoja tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista ja helpottaa korruption ja rahanpesun ehkäisemistä ja torjumista.

D JAKSO

Toimenpiteet korruption ehkäisemiseksi julkisella sektorilla

12 ARTIKLA

Virkamiesten toiminta

1. Osapuolet vahvistavat tukensa Los Cabosissa 18 ja 19 päivänä kesäkuuta 2012 pidetyssä G20-maiden johtajien huippukokouksessa hyväksytyille korkean tason periaatteille, jotka koskevat virkamiesten sidonnaisuusilmoitusta, Meksikon osalta Aasian ja Tyynenmeren alueen taloudellisen yhteistyön puitteissa Hanoissa vuonna 2006 14. talousjohtajien kokouksessa hyväksytyille virkamiesten toimintaperiaatteille sekä Euroopan unionin osalta Euroopan neuvoston 11 päivänä toukokuuta 2000 antamalle suositukselle virkamiesten toimintatapaohjeista.
2. Osapuolet vahvistavat uudelleen UNCAC:n 8 artiklan mukaiset sitoumuksensa, joihin kuuluvat muun muassa virkamiesten toimintasääntöjen tai -vaatimusten soveltaminen, toimenpiteet, joilla tehdään virkamiehille helpoksi ilmoittaa korruptiotapauksista asianomaisille viranomaisille, virkamiesten velvoittaminen ilmoittamaan asianomaisille viranomaisille mahdollisista eturistiriidoista sekä kurinpidollisten tai muiden toimenpiteiden toteuttaminen sellaisia virkamiehiä vastaan, jotka rikkovat tällaisia sääntöjä tai vaatimuksia.

13 ARTIKLA

Julkishallinnon avoimuus

1. Osapuolet korostavat julkishallinnon avoimuuden merkitystä kansainväliseen kauppaan ja investointeihin liittyvän korruption ehkäisemisessä ja edistävät avoimuutta tämän sopimuksen III osan erityisten ja horisontaalisten määräysten mukaisesti, mukaan lukien erityisesti kaupan helpottamista, julkisia hankintoja, osapuolten sisäistä sääntelyä ja avoimuutta koskevat määräykset.
2. Osapuolet vahvistavat UNCAC:n 13 artiklan 2 kohdan mukaiset sitoumuksensa toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen korruptiontorjuntaelimet ovat yleisön tiedossa, ja järjestää tarvittaessa pääsy kyseisiin elimiin korruption liittyvien tapausten ilmoittamiseksi.

14 ARTIKLA

Kansalaisyhteiskunnan osallistuminen

Osapuolet tunnustavat kansalaisyhteiskunnan osallistumisen merkityksen kansainväliseen kauppaan ja investointeihin liittyvän korruption ehkäisemisessä ja torjumisessa sekä tarpeen lisätä yleistä tietoisuutta korruption olemassaolosta, syistä ja vakavuudesta sekä sen aiheuttamasta uhasta. Tämän vuoksi osapuolet vahvistavat uudelleen UNCAC:n 13 artiklan 1 kohdan mukaiset sitoumuksensa ja etenkin sitoumuksen toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet julkisen sektorin ulkopuolisten henkilöiden ja ryhmien, kuten kansalaisyhteiskunnan, kansalaisjärjestöjen ja yhteisöperustaisten järjestöjen, aktiivisen osallistumisen edistämiseksi.

15 ARTIKLA

Väärinkäytösten paljastajien suojeleminen

Osapuolet vahvistavat uudelleen UNCAC:n 8 artiklan 4 kohdan mukaisen sitoumuksensa harkita sellaisten toimenpiteiden ja järjestelmien käyttöönottoa, joilla tehdään virkamiehille helpoksi ilmoittaa korruptiotapauksista asianmukaisille viranomaisille, kun heidän tietoonsa tulee tällaisia tapauksia heidän hoitaessaan tehtäviään. Osapuolet vahvistavat myös uudelleen UNCAC:n 33 artiklan mukaisen sitoumuksensa harkita asianmukaisten toimenpiteiden käyttöönottoa väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi kaikelta epäoikeutetulta kohtelulta.

E JAKSO

Riitojen ratkaiseminen

16 ARTIKLA

Soveltamisala

1. Jos osapuolet ovat erimielisiä jostakin tämän pöytäkirjan määräyksestä, osapuolet käyttävät yksinomaan 17–21 artiklassa tarkoitettuja menettelyjä.
2. Tämän artiklan 1 kohta ei vaikuta osapuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat tässä pöytäkirjassa tarkoitettujen kansainvälisten välineiden riitojenratkaisumenettelyistä.
3. Kukin osapuoli säilyttää oikeuden panna korruptionvastaiset lait täytäntöön lainvalvonta-, syyttäjä- ja oikeusviranomaistensa välityksellä lainsäädäntönsä peruseriaatteiden mukaisesti.

17 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Osapuoli voi pyytää neuvottelija toisen osapuolen kanssa yhteisesti sovittuun ratkaisuun pääsemiseksi. Neuvottelut käydään tämän **sopimuksen osan IV** 1.4 artiklan 8 kohdalla perustetussa kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomiteassa.
2. Neuvottelija pyytävän osapuolen on toimitettava toiselle osapuolelle kirjallinen pyyntö, jossa esitetään pyynnön syyt, mukaan lukien kuvaus kyseessä olevasta asiasta ja siitä, miten toisen osapuolen toimenpide vaikuttaa kielteisesti osapuolten väliseen kauppaan tai investointeihin. Osapuolet aloittavat neuvottelut viipymättä neuvottelupyynnön esittämisen jälkeen ja joka tapauksessa viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Osapuolet tekevät kaikkensa päästäkseen asiassa yhteisesti sovittuun ratkaisuun näiden neuvottelujen avulla.
3. Kukin osapuoli voi tarvittaessa pyytää neuvoja tämän sopimuksen IV osassa olevassa **1.7** artiklassa (Sisäiset neuvoo-antavat ryhmät) tarkoitetuilta sisäisiltä neuvoo-antavilta ryhmiltä.
4. Kukin osapuoli pyrkii varmistamaan, että neuvotteluihin osallistuu sellaisia toimivaltaisten viranomaisten työntekijöitä, jotka vastaavat neuvotteluissa käsiteltävästä asiasta.
5. Kaikki yhteisesti sovitut ratkaisut on julkistettava edellyttäen, että luottamukselliset tiedot suojataan.

Commented [LK19]: INIT s 781

18 ARTIKLA

Asiantuntija-apu

1. Osapuoli voi esittää toiselle osapuolelle kirjallisesti pyynnön 17 artiklassa tarkoitetun asiantuntijaryhmän pyytämisestä apuun, jos neuvottelut on saatu päätökseen eikä yhteisesti sovittuun ratkaisuun ole päästy 90 päivän kuluessa neuvottelupyynnön esittämisestä.

Asiantuntijaryhmän apua koskevassa pyynnössään osapuolen on kuvailtava kyseessä oleva asia ja tapa, jolla toisen osapuolen toimenpide vaikuttaa kielteisesti osapuolten väliseen kauppaan tai investointeihin.

2. Elleivät osapuolet toisin sovi, asiantuntijaryhmä koostuu kolmesta asiantuntijasta. Osapuolet neuvottelevat sopiakseen asiantuntijaryhmään kuuluvista asiantuntijoista 10 päivän kuluessa 1 kohdassa tarkoitetun kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta. Kukin osapuoli nimeää tätä varten asiantuntijan, joka voi olla kyseisen osapuolen kansalainen, ja ehdottaa toiselle osapuolelle enintään kolmea ehdokasta puheenjohtajaksi. Osapuolet pyrkivät valitsemaan puheenjohtajan yhteisymmärryksessä puheenjohtajaehdokkaiden keskuudesta. Osapuoli voi vastustaa toisen osapuolen nimeämää asiantuntijaa, jos se katsoo, että kyseinen henkilö ei täytä 20 artiklassa asetettuja vaatimuksia. Tätä kohtaa sovellettaessa osapuolia kannustetaan valitsemaan asiantuntijat 19 artiklassa tarkoitetusta luettelosta.

3. Jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen asiantuntijaryhmästä 2 kohdassa vahvistetussa määräajassa, sovelletaan 19 artiklassa määrättyä menettelyä.

4. Asiantuntijaryhmä toteuttaa menettelyt osapuolten sopimien ehtojen mukaisesti. Sekakomitea voi päättää tämän jakson mukaisiin menettelyihin sovellettavasta työjärjestyksestä.

19 ARTIKLA

Asiantuntijaluettelo

Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea laatii ensimmäisessä kokouksessaan tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen luettelon vähintään yhdeksästä henkilöstä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan asiantuntijoina. Luettelo koostuu kolmesta alaluettelosta: yksi alaluettelo kunkin osapuolen osalta ja yksi alaluettelo puheenjohtajaksi sopivista henkilöistä, jotka eivät ole osapuolten kansalaisia. Kukin osapuoli ehdottaa vähintään kolmea henkilöä omaan alaluetteloonsa. Osapuolet valitsevat lisäksi vähintään kolme henkilöä puheenjohtajien alaluetteloon. Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea varmistaa, että luettelo henkilöistä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan asiantuntijoina, pidetään ajan tasalla ja että asiantuntijoita on aina vähintään yhdeksän henkilöä.

20 ARTIKLA

Asiantuntijoiden pätevyys

Asiantuntijoilla on oltava oikeudellista tai käytännön asiantuntemusta tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa tai kansainvälisistä sopimuksista johtuvien riitojen ratkaisemisessa. Heidän on oltava riippumattomia ja toimittava yksilöinä, eivätkä he saa ottaa ohjeita miltään organisaatiolta tai hallitukselta erimielisyyteen liittyvissä kysymyksissä tai olla sidoksissa kummankaan osapuolen viranomaisiin, ja heidän on noudatettava liitteen 31-B (Käytännesäännöt paneelin jäsenille ja sovittelijoille) määräyksiä.

21 ARTIKLA

Asiantuntijalausunto

1. Asiantuntijaryhmä neuvottelee osapuolten kanssa tarpeen mukaan yhdessä tai erikseen auttaakseen niitä pääsemään yhteisesti sovittuun ratkaisuun.
2. Tässä pöytäkirjassa tarkoitettuihin kansainvälisiin sopimuksiin, FATF:n suositukseen tai G20-ryhmän korkean tason periaatteisiin liittyvissä asioissa asiantuntijat voivat tarvittaessa ja ilmoitettuaan siitä osapuolille pyytää tietoja tai neuvoja asiaankuuluvilta järjestöiltä tai elimiltä.

3. Jos asiantuntijaryhmän kanssa käydyissä neuvotteluissa ei päästä yhteisesti sovittuun ratkaisuun 90 päivän kuluessa asiantuntijaryhmän muodostamisesta, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää asiantuntijaryhmää antamaan ratkaisuehdotuksen sisältävän lausunnon.

4. Asiantuntijaryhmä antaa lausuntonsa 90 päivän kuluessa 3 kohdassa tarkoitettua pyynnöstä, ja esittää siinä selvitettyt tosiseikat, asiaa koskevien määräysten sovellettavuuden ja ratkaisuehdotuksen keskeiset perustelut¹. Kukin osapuoli julkistaa lausunnon viipymättä asiantuntijaryhmän toimitettua sen, edellyttäen, että luottamukselliset tiedot suojataan.

5. Osapuolet keskustelevat sopivista toimenpiteistä kyseessä olevien kysymysten ratkaisemiseksi ottaen huomioon asiantuntijaryhmän lausunnon, jotta saavutettaisiin yhteisesti sovittu ratkaisu. Toimenpiteitä toteuttava osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua lausunnon antamisesta kaikista aiheena olevien kysymysten ratkaisemiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä tai toimista tai toimenpiteistä tai toimista, jotka se aikoo toteuttaa. Osapuolet pyytävät tarvittaessa neuvoa sisäisiltä neuvoa-antavilta ryhmiltä tällaisten toimenpiteiden toteuttamista.

¹ Asiantuntijaryhmän lausunnot ja ratkaisut eivät luo minkäänlaisia oikeuksia tai velvoitteita luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille.

6. Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea seuraa asiantuntijaryhmän lausunnon ja siihen sisältyvän ratkaisuehdotuksen jatkotoimia. Sisäiset neuvoa-antavat ryhmät voivat esittää asiaa koskevia huomautuksia kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitealle.

22 ARTIKLA

Uudelleentarkastelu

1. Tämän pöytäkirjan tosiasiallisen täytäntöönpanon tehostamiseksi osapuolet keskustelevat kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitean kokouksissa E ja F jaksossa vahvistettujen riitojen ratkaisemista koskevien ja institutionaalisten järjestelyjen toiminnasta, mukaan lukien niiden tuloksellisuuden mahdollinen uudelleentarkastelu, muun muassa tämän pöytäkirjan täytäntöönpanosta saatujen kokemusten, kunkin osapuolen politiikkojen kehityksen, kansainvälisten sopimusten kehityksen ja sidosryhmien esittämien näkemysten perusteella.

2. Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea voi suositella sekakomitealle 1 kohdassa tarkoitettujen keskustelujen tulosten perusteella tämän pöytäkirjan asianomaisten määräysten muutoksia, jotka hyväksytään tämän sopimuksen IV osassa olevassa 2.4 artiklassa (Muutokset) vahvistetun muutosmenettelyn mukaisesti.

F JAKSO

Institutionaaliset järjestelyt

23 ARTIKLA

Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea

1. Tämän sopimuksen IV osan 1.4 artiklalla perustettu kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea koostuu kunkin osapuolen edustajista, jotka vastaavat korruption ehkäisemiseen ja torjumiseen liittyvistä asioista, ottaen huomioon kussakin istunnossa käsiteltävät kysymykset.
2. Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitea kokoontuu vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulopäivästä, elleivät osapuolet toisin sovi, ja sen jälkeen osapuolten yhteisesti sovitulla tavalla.
3. Kaupan ja investointien alan korruption torjunnan alakomitean tehtävänä on
 - a) helpottaa ja valvoa tämän pöytäkirjan tosiasiallista täytäntöönpanoa ja keskustella sen täytäntöönpanossa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista;

- b) edistää osapuolten yhteistyötä tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa sekä tietojen vaihtoa tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvien asioiden kehityksestä valtiosta riippumattomilla, alueellisilla ja monenvälisillä foorumeilla;
- c) yksilöidä aloitteita tai keskustella aloitteista, jotka koskevat sellaisia tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvia asioita, joissa kahdenvälisen yhteistyön lisäämisestä olisi hyötyä; ja
- d) yksilöidä mahdollisia parannuksia tähän pöytäkirjaan tai keskustella niistä.

4. Kukin osapuoli nimeää yhteyspisteen helpottamaan osapuolten välistä yhteydenpitoa ja koordinointia tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa ja ilmoittaa toiselle osapuolelle yhteystietonsa. Osapuolet ilmoittavat toisilleen viipymättä kaikista näiden yhteystietojen muutoksista.

EUROOPAN UNIONIN JA MEKSIKON
YHTEINEN JULISTUS
KAUPASTA JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVOSTA
EUROOPAN UNIONIN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ MEKSIKON YHDYSVALTOJEN
VÄLISEN
POLITIikkaa, TALOUTTA JA YHTEISTYÖTÄ KOSKEVAN STRATEGISEN
KUMPPANUUSSOPIMUKSEN PUITTEISSA

Osapuolet, jotka

MUISTUTTAVAT yhteisistä arvoistaan ja osapuolia yhdistävistä vahvoista kulttuurisista, poliittisista, taloudellisista ja yhteistyösiteistä,

PALAUTTAVAT MIELEEN sitoumuksensa uudistaa vuonna 2000 tehtyä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Meksikon yhdysvaltojen taloudellista kumppanuutta, poliittista yhteensovittamista sekä yhteistyötä koskeva sopimusta, jäljempänä 'kokonaissopimus', ja korvata sen, jotta voidaan ottaa huomioon uudet poliittiset ja taloudelliset realiteetit,

VAHVISTAVAT sitoumuksensa lujittaa yhteistyötä yhteistä etua koskevissa kahdenvälisissä, alueellisissa ja maailmanlaajuisissa kysymyksissä,

OVAT VAKUUTTUNEITA SIITÄ, että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Meksikon yhdysvaltojen välinen politiikkaa, taloutta ja yhteistyötä koskeva strateginen kumppanuussopimus, jäljempänä 'uudistettu kokonaissopimus', ja Euroopan unionin ja Meksikon yhdysvaltojen väliaikainen kauppasopimus hyödyttävät molempia osapuolia ja entisestään lujittavat niiden siteitä,

ILMAISEVAT yhteisen aikomuksensa tehdä yhteistyötä uudistetun kokonaissopimuksen III osan kestävyysnäkökohtien täytäntöönpanossa ottaen huomioon seuraavassa ilmaistut näkökohdat, jotka koskevat kauppaa ja sukupuolten tasa-arvoa.

1. Osapuolet tunnustavat, että osallistavalla kauppapolitiikalla edistetään naisten taloudellista voimaannuttamista ja sukupuolten tasa-arvoa YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030:n kestävä kehityksen tavoitteen 5 ja Buenos Airesissa joulukuussa 2017 järjestetyssä WTO:n ministerikokouksessa hyväksytyyn kauppaa ja naisten taloudellista voimaannuttamista koskevan yhteisen julistuksen tavoitteiden mukaisesti. Osapuolet tunnustavat sen merkittävän panoksen talouskasvuun, jonka naisten osallistuminen taloudelliseen toimintaan, myös kansainväliseen kauppaan, tuo. Osapuolet sitoutuvat panemaan uudistetun kokonaissopimuksen III osan määräykset täytäntöön tavalla, joka edistää ja lisää sukupuolten tasa-arvoa.

2. Osapuolet pyrkivät vahvistamaan kauppasuhteitaan ja yhteistyötään tavalla, joka tosiasiallisesti tarjoaa naisille ja miehille yhtäläiset mahdollisuudet ja kohtelun uudistetun kokonaissopimuksen III osan määräyksistä saatavan hyödyn osalta, myös työhön ja ammattiin liittyvissä kysymyksissä, ja kansainvälisten sitoumustensa mukaisesti.

3. Kumpikin osapuoli panee tehokkaasti täytäntöön sukupuolten tasa-arvoa ja naisten oikeuksia koskevista kansainvälisistä sopimuksista johtuvat velvollisuutensa, mukaan lukien kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus, jonka YK:n yleiskokous hyväksyi 18 päivänä joulukuuta 1979, ja panee erityisesti merkille määräykset, jotka koskevat naisten syrjinnän poistamista talous- ja työelämässä. Tältä osin osapuolet toistavat uudistetun kokonaissopimuksen III osan 26.3 artiklan (²²Monenväliset työnormit ja -sopimukset²²) mukaiset sitoumuksensa, jotka koskevat muun muassa sukupuolten tasa-arvoa koskevien ILO:n yleissopimusten tehokasta täytäntöönpanoa ja syrjinnän poistamista työssä ja ammatissa.

Commented [LK20]: INIT s 668

4 Kumpikin osapuoli pyrkii varmistamaan, että sen asiaa koskeva lainsäädäntö ja toimintapolitiikat takaavat ja edistävät naisten ja miesten yhtäläisiä oikeuksia, yhtäläistä kohtelua ja yhtäläisiä mahdollisuuksia. Kumpikin osapuoli pyrkii parantamaan tällaista lainsäädäntöä ja toimintapolitiikkaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta minkään osapuolen oikeutta vahvistaa omalta osaltaan soveltamisala ja suojan taso miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien suojelemiseksi. Tällaisen lainsäädännön ja toimintapolitiikan on oltava johdonmukainen siihen nähden, että kumpikin osapuoli on sitoutunut tässä yhteisessä julistuksessa tarkoitettuihin kansainvälisesti tunnustettuihin normeihin ja sopimuksiin.

5. Osapuolet tekevät yhteistyötä vahvistaakseen yhteistyötään sukupuolten tasa-arvoa koskevien toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden kauppaan liittyvissä näkökohdissa tapauksen mukaan kahdenvälisesti, alueellisesti ja kansainvälisillä foorumeilla, muun muassa toimilla, joilla parannetaan naisten, myös työntekijöiden, liikenäisten ja yrittäjien valmiuksia ja edellytyksiä hyödyntää uudistetun kokonaissopimuksen III osan tarjoamia mahdollisuuksia. Tällaiseen yhteistyöhön voi sisältyä muun muassa sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen keräämiseen ja kauppapolitiikan sukupuoliperusteiseen analyysiin liittyvien tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihto.

6. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että on tärkeää seurata ja arvioida osapuolten kansallisten menettelyiden mukaisesti uudistetun kokonaissopimuksen III osan täytäntöönpanon vaikutusta sukupuolten tasa-arvoon ja naisten yhtäläisiin mahdollisuuksiin kaupan osalta.

7. Osapuolet voivat tämän yhteisen julistuksen tulkinnasta tai soveltamisesta aiheutuvissa erimielisyyksissä turvautua-käyttää soveltuvin osin ainoastaan uudistetun kokonaissopimuksen III osan 26.17 (Neuvottelut) ja 26.18 artiklassa (Asiantuntijaneeli) tarkoitettuihin riitojenratkaisumenettelyjäihin.